

MEŞHUR ADAMLAR Ansiklopedisi

Tamamlandı.

Dört senedenberi büyük bir itina ile (YEDİGÜN) tarafından neşredilen üstad İBRAHİM ALÂEDDİN'in bu büyük eseri tamamlanmış buluyor.

MEŞHUR ADAMLAR ANSİKLOPEDİSİ'nin her kütüphane için lüzumlu bir eser olduğunu söylemeğe lüzum görmüyoruz. MEŞHUR ADAMLAR Ansiklopedisi dünya yüzünün en meşhur adamlarını, resimleri, hayatları ve eserleriyle bir araya toplayan kıymetli ve eşsiz bir tedkik mahsulüdür.

MEŞHUR ADAMLAR Ansiklopedisinde gençler, sade medeniyete ve insanlığa büyük iyilikler yapmış olanların hayatlarını değil, menfi cihette şöhret bulmuş bir takım şahsiyetlerin hususiyetlerini de bulacaklardır.

MEŞHUR ADAMLAR Ansiklopedisi ilerlemek, dünyayı daha iyi tanıyıp tahlil etmek isteyenlere kolay mukayeseler temin etmek için şöhretlerin hem misipetini hem menfisini bir araya toplamıştır.

MEŞHUR ADAMLAR ANSİKLOPEDİSİ

4 nefis cild içinde 1600 sayfalık muazzam bir eserdir. 9000 isim ve 7500 resim ve levhayı bir arada toplayan bu güzel eserden kendinizi mahrum etmeyiniz. Meşhur Adamlar koleksiyonunu Babiâli caddesindeki satış mağazamızdan alabileceğiniz gibi bütün (YEDİGÜN) bayileri vasıtasile getirtebilir veya aşağıdaki kuponla da celdedebilirsiniz.

Dört cildin fiatı yalnız (10) liradır.

Sipariş kuponu :

Istanbul Ankara caddesinde
YEDİGÜN idarehanesine:
Posta ile namınıza (10) lira gönderilmiştir.
Namıma Meşhur Adamlar Ansiklopedisinin dört cildini gönderiniz. (Okunaklı surette isim ve adres)

Sayın Bayanlar;

İdeal melekler gibi göz nurunuzla yetiştirdiğiniz kız evlâdınızın öpmeye kıyamadığınız gül yanakları, pembe dudakları, cildinin billür rengi on dört yaşından sonra daha güzelleşeceği yerde yavaş yavaş solmaya başlar.

İştihası kesilir, dudakları uçuklar, gözlerindeki parlaklık gider, vücudunda sivilceler, lekeler çıkar, her şeye karşı bir tiksintik gelir, kilosu düşer, ufak bir sözünüzden kırılır, hiç yoktan ağlar.

Yavrunuz bu ızdırlarla yirmisine basar, vücudünün, cildinin bu gayri sıhhi halini muhitine sezdirmemek ve güzel görünmek ister. Bu defa da kremler, pudralar, rujlar; alkıklar meydan alır. Fakat netice yine hiç. Zaten hasta olan cildinin mesamatını bir alay meçhul ilaçlarla örterek büsbütün sıhhatinin inkırazına âmîl olur. Bu sonsuz felâketler nereden geliyor?... İşte şu medeniyet asrının ilmi, fennî her hakikat gibi bunun da sebebini meydana koydu, korunma çaresini öğretti ve tekerrüründen de anaları mes'ul tuttu. Dikkatinizi rica ederim; yavrularınız ekseriyetle on dört yaşında âdet görmeğe başlar değil mi? İşte o zaman iptidai şekil olan bezler, pamuk tamponlardan çekininiz, korkunuz!..

Bu tehlikeli usuller dakikada milyonlarca mikrob yetiştiren felâket fabrikalarıdır. Bu mikroblar tenasül âzanızda tekessür ederek kan damarlarınıza geçer ve mütemadiyen zehirlerini akıtarak cildinizi, taravetinizi soldurur. Gençliğinizi öldürür.

Segili Bayanlar; bunlardan korunmak ve sağlığını, yuvanızın saadetini ebediyen sigorta etmek istersiniz değil mi? Daima âdet zamanlarınızda (FEMİL) kullanınız ve ciğerpare evlâtlarınızı da kullanmaya alıştırmınız. Eczanelerde ve büyük Ticarethanelerde hizmetinize hazır bulunan FEMİL ve BAĞLARINI unutmamanızı sağlığınıza, yurdumuzun saadeti namına tekrar rica eder ve sonsuz hürmetlerimi sunarım.

Hürmethkârınız Eczacı Kâzım Can

Modern

TÜRKİYE

Mecmuası okuyucularına ve Bayilerine :

1 — İlk sayımız : Çıktığı gün satıldı ve bir tek nüshası kalmadı. Başka adedi 15000 olan bu sayıdan gerek perakende ve gerek toptan olarak tekrar isteyeceklerin ve mecmuayı bulamayanların talep miktarlarının yekününü on bini bulmaktadır.

Beklenmeyen bu rağbete lâyık olmaya çalışacağımızı vad ederken ilk sayımızın bu emsalsiz teveccühü karşılamağa özere yeniden basılmakta olduğunu haber veriyoruz.

Gelecek hafta bizden tekrar gönderilmesi istenen ilk sayıların bütün bayilerimize göndereceğiz. Bu suretle ilk sayıyı elde edemeyen okuyucularımız bir haftalık zarurî tehhurla, Modern Türkiye'nin ilk sayısını alacaklardır.

2 — İkinci sayımız : Öntümüzdeki Salı günü çıkacak olan ikinci sayı birincinin noksanlarını telâfi etmiş olacak ve 30.000 adet basılacağı için bütün talepleri karşılayacaktır.

İkinci sayının mukayese edilemeyecek kadar birinciden farklı olduğunu okuyucularımız bu Salı günü görecek ve takdir edeceklerdir.

Modern Türkiye Mecmuası Müdürlüğü

Modern Türkiye'nin ikinci sayısında: Muharrem Feyzi'nin bir

haftalık siyasi vukuatın hülasası, Peyami Safa'nın modern Türk kıyafet tarihi, Hüseyin Cahid'in Medeniyet kuranlar ve Sümerlilere aid tarihi, Celal Ergun'un Mimar Sinan'a aid yeni tedkikleri, Orhan Midhat'ın ideal kâdını izahı, Besim'in spor sütünu, kadına, eve ve modaaya aid mütâhhas sislerin etüdleri ve bilhassa mütarekenin karanlık günlerinde birkaç Türk polisini şehid eden meşhur katil

HRISANTOS'un ROMANI

Bütün bunlar ikinci sayının renkli ve gündelik vakayisine aid orijinal resimlerinden başka münderecatın bir kısmını teşkil etmektedir.

FOSFARSOL

Kan Kuvvet ve İştah Kaynağı

Cihan doktorlarının en büyük kıymet ve ehemmiyet verip beğendikleri bir formüldür. Kansızlık, iştahsızlık ve kuvvetsizlik, bilhassa nevresteni, ademi iktidar, mide ve barsak tenbelliğinden doğan hazmsızlık ve kabızlarda en birinci devadır. Tifo, Grib, Zatürree ve sıtma nakat hatlerinde üç günde şayanı hayret tesirini gösterir.

(FEMİL) laboratuvarı bu kuvvet ilacını sayın müşterilerine tanıtmakla müfethirdir. Vücade dinçlik, yanaklara, dudaklara pembelik cilde taravet, saçlara ve gözlere ateş ve parlaklık veren bu en birinci kuvvet ilacını âfiyetle kullanınız.

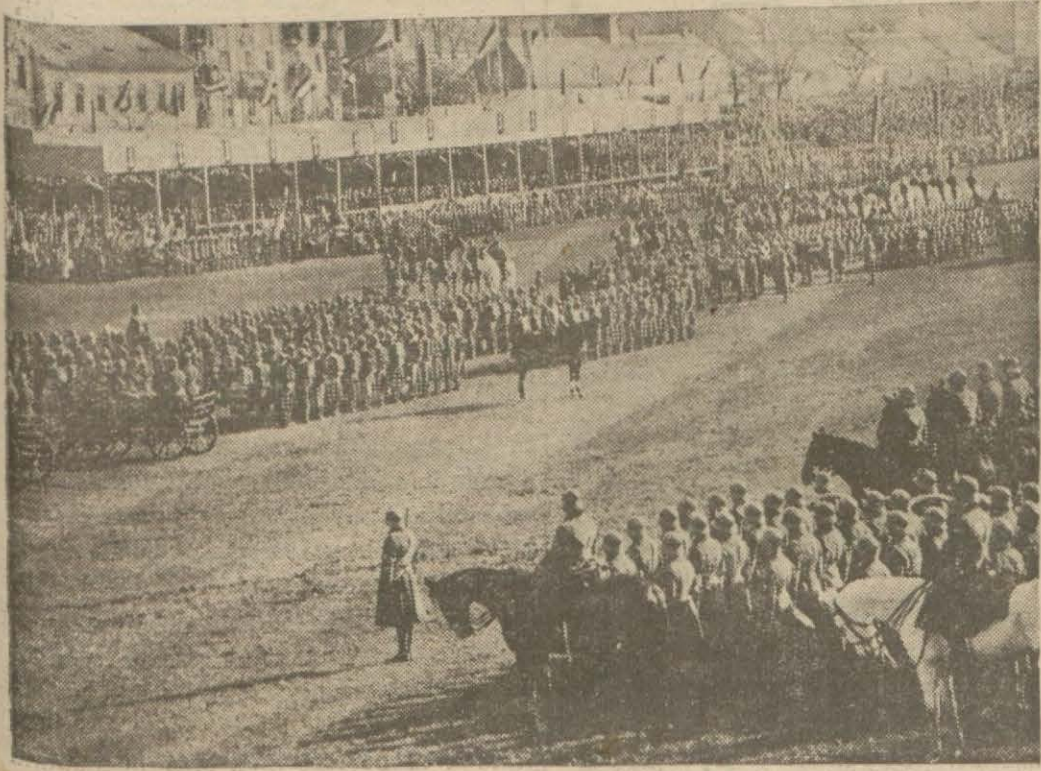
Fiyatı 100 kurus.

Macaristan ordusunu takviyeye karar verdi

Orta Avrupa devletleri her ihtimale karşı silâhlanıyorlar

Macar Başvekili yeniden silâhlanma işine tahsis edilmek üzere yeni bir vergi ihdas edileceğini söyledi

Macar ordusu bir merasim esnasında

Viyana 5 (Hususi) — Geçen bir ay seleri tefsir eden diplomatik mahfeller, zarfında cereyan etmiş olan siyasi hâdi-

(Devamı 13 üncü sayfada)

Hamidiyenin seyahat hazırlıkları başladı

Gemi mayısta yola çıkacak, bütün Akdeniz sahillerini dolaşarak Hamburga kadar gidecek, Girid ve Kıbrıs adalarına da uğrayacak

Mayısta deniz harb taibesini seyahat-sonra Hamidiyenin seyahati başlayacak- te götürülecek olan Hamidiye gemisi ha- tir. vuzda çekilmiştir. Havuzdan çıktuktan

(Devamı 10 üncü sayfada)

“Son Posta,”nın Kahire mektupları

Mısırda seçim mücadelesi günden güne kızışıyor

Mücadele artık Nahas Paşa ile hükümet arasında bir dava olmaktan çıkmış, Nahas Paşa ile sarayın mücadelesi halini almıştır

Kral Faruk

Nahas Paşa

(Yazısı 10 üncü sayfamızın 4 üncü ve 5 inci sütunlarındadır.)

Ecnebi ismihaslar meselesi

Yazan: İsmail Müstak Mayakon

«Ecnebi ismihaslar meselesi» başlığı altında geçen pazartesi günü «Ulus» ve «Cumhuriyet» gazetelerinde çıkan yazının akisleri, ertesi gün «Akşam» gazetesinde, iki gün sonra da «Cumhuriyet» ve «Son Posta» gazetelerinde görüldü. «Akşam» gazetesi, «Vâ-Nü» işaretile diğer iki gazetede, biri «Feyami Safa» ve diğeri «Bürhan Cahid» imzaları ile bu yazıma cevap verdiler.

(Devamı 10 üncü sayfada)

Şamda hiddet uyandıran bir hâdise daha!

Subhi Berekâtın Hatay Türklerinin ziyafetinde bulunması mesele oldu

Şam 2 Mart (Hususi muhabirimiz yazıyor:) — Bay Subhi Berekâtın Türkiyeden dönüp Hatayda bir taraftan kendi Türklüğünü ve diğer taraftan da Hatay Arablarının ekseriyetle Arabca konuşan Türklere ibaret bulunduğunu ilân ettiği bura siyasi muhitinde pek büyük bir heyecan ve hiddet uyandırdı. Hatay Türkleri Halk fırkası teşkilâtının Subhi Bey şerefine bir ziyafet tertib etmeleri ve bu aile ziyafetinde konsolos Bay Firuzun da hazır bulunarak gerek Subhi Beye karşı bir nevi umumî tevaccüh nümayişi yapılmış olması Suriyenin en büyük siyasi dedikodu mevzuunu teşkil etti.

(Devamı 10 üncü sayfada)

Hatay için içtimalara yarın Cenevrede başlanıyor

Cenevre 5 — Hatay meselesini tedkik etmek üzere, Türk, Fransız, İngiliz, İsveç ve Belçikalı delegelerden mürekkep beşer komitesi pazartesi günü toplanarak mesâisine başlayacaktır.

(A.A.)

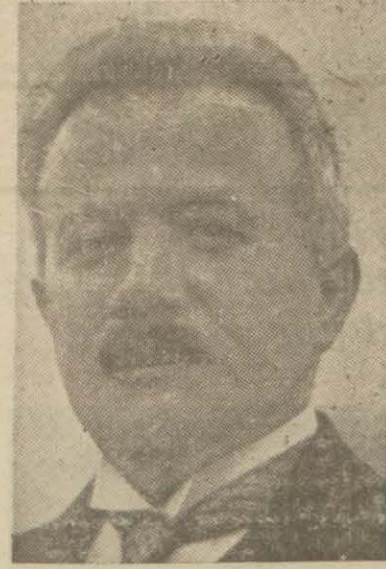
Darüşşafaka bugün 64 yaşına bastı

Bu münasebetle (Son Posta) bugün yedi sütununu bu şerefli irfan âbidesine hasretmiştir. İç sayfalarımıza bakınız!

Elçilerimiz arasında değişiklikler

Bazı elçiler merkeze nakledilecekler

Berlin elçimizin münhal me'usluklardan birine namzed gösterilmesi ve yerine Moskova elçimiz veya Belgrad elçimiz Haydarın tayini muhtemeldir

Zekâi
Ali Haydar
Hamdi

Ankara 5 (Hususi) — Elçilerimiz arasında bazı değişiklikler yapılması mukarredir. Bu arada Stokholm elçimiz Ragıb Köse Raif ile Lahay maslahatgüzarımız Ahadın terhan merkeze nakilleri ve yerlerine merkezden yeni elçiler tayini ka-

rarlaşmıştır. Gene kuvvetli bir ihtimale göre Belgrad elçimiz Haydar büyük elçiliklerden birine naklen tayin edilecektir. Merkezden elçiliğe tayin olunacak zevat arasında Hariciye Vekâleti umumî (Devamı 3 üncü sayfada)

Moskova mahkemesinde suçluların yeni itirafları

Bir suçlu, Moskovadaki bir ecnebi vasıtasile Troçkiye 300 bin dolar gönderdiğini söyledi

Moskova 5 (A.A.) — Bugünkü mahkemede, eski harici ticaret komiseri Rozenholtz, komiserliği zamanında Almanya ve Japonya lehine olarak Sovyet harici ticaretini muntazaman baltalamış olduğunu söylemiştir.

Rozenholtzın itiraflarına göre 1933 de Moskovadaki bir ecnebi diplomat vasıtasile Troçkiye 300 bin dolar ve ondan sonra da her sene 110 bin dolar göndermiştir.

Staline karşı hazırlanan suikast 1936

mayısında Londraya taç giyme merasimine giden mareşal Tuhaccovskinin avdetinde yapılacak ve bizzat ihtilâlî mareşal idare edecektir.

Rozenholtz nihayet Stalini bizzat öldürmek niyetini kurmuş olduğunu söylemiştir.

Eski Paris ve Londra elçisi Rakovski de cürmünü itiraf etmiştir. Maznun 1933 senesi eylülünde Kızılhaç kongresine iştirak etmek üzere Sovyet murahhas he-

(Devamı 10 üncü sayfada)

Mevsimin en güzel edebî eseri

Yeni tefrikamıza bugün başladık, 8 inci sayfamıza bakınız!

Hergün

Berlin - Roma miheri kırılıyor mu?

Yazan: Muhittin Birgen

Son günlerin dünyada büyük heyecanlar uyandıran iki hadisesi, Berchtesgaden anlaşması ile İngilterenin İtalya ile konuşmaya başlamaları hadisesi ortaya yeni bir mesele çıkardı. Bu mesele de, Berlin - Roma miherinin kırılması veyahud, hiç değilse, kuvvetten düşmesidir. Berchtesgaden mülakatı, Avusturyanın bir nevi manevi Anschluss'a gitmesi demektir. Bu hadiseyi tedkik eden dünya efkârı içinde mühim bir kısım, Almanyanın manevi dahi olsa, herhangi bir Anschluss politikasına doğru yürüyebilme için herhalde İngilterenin müsaadesini almak mecburiyetinde bulunacağını tahmin ederek İtalyanın hayatı menfaatleriyle alakadar olan bu işde Almanya hareket serbestisi vermekle, İngilterenin Berlin - Roma miherini kırmak politikasını tutmuş olduğuna hükmetti. Bu hadisenin arkasından bir de İngilterenin Roma ile konuşmaya başlaması keyfiyeti çıkınca, artık Berlin - Roma miherinin bütün kuvvetini kaybetmiş olduğuna hükmedildi. Bu hüküm umumî değildi; fakat, son günlerde bu fikri zahib olmuş bulunanlar pek çoktur.

Hakikatte bugünkü Avrupanın en mühim kuvveti, lütüf merkezi hatlardan istifade etmek imkânlarını elinde tuttuğu için, Berlin - Roma miheridir. 1932 denberi Avrupanın siyasi hayatına hâkim olan en mühim teşekkül budur. Bunun teşekkülü nasıl Avrupa ve dünya politikasına başka bir inkişaf istikameti vermişse, şimdi bunun kırılması veyahud zayıf düşmesi de Avrupada yeni bir devir açabilir. İngilterenin de ötedenberi kendisine rakib olan kuvvetleri ayırıp birbirine düşürmek politikasını güttüğü malûm olduğuna göre son hadiseleri yukarıda işaret ettiğimiz tarzda tefsir edenler pek te haksız değillerdir.

Fakat, şimdi görüyoruz ki iş öyle değildir. Berlin ve Roma Londra ile ayrı ayrı konuşuyorlar, yahud da, konuşmaya değirse bile konuşma hazırlığı yapmak üzere temasa geçmişlerdir. İtalya ile konuşmalar Romada, İngiliz sefiri Perth ile bizzat Maresoiini arasında yapılacaktır. Almanya'dan gelen haberler de gösteriyor ki yeni hariciye nazırı bugünlerde Londraya gidip sefaret vazifesinden çekilmesi münasebetiyle bir veda ziyareti yapacak. Bu ziyaret esnasında da İngiltere ricalı ile bir temasta bulunacak. Bu temasın gayesi, Almanya ile İngiltere arasında başlaması her iki tarafta da arzu edilen anlaşma müzakerelerine bir esas hazırlamaktır.

Bu suretle üç unsurlu ve üç ayaklı bir müzakerelere başlarken gerek Romadan ve gerek Berlinden çıkan haberler gösteriyor ki müzakerelerde üç unsur ve üç ayak olmakla beraber ancak iki taraf vardır. Berlin, Londrada konuşmak için Roma ile, Roma Romada konuşmak için de Berlinle anlaşarak hareket etmeğe karar vermiş görünüyorlar. Her iki Başşehirde oturan muhtelif dünya gazeteleri muhabirleri bu noktayı teyidde ittifak ediyorlar.

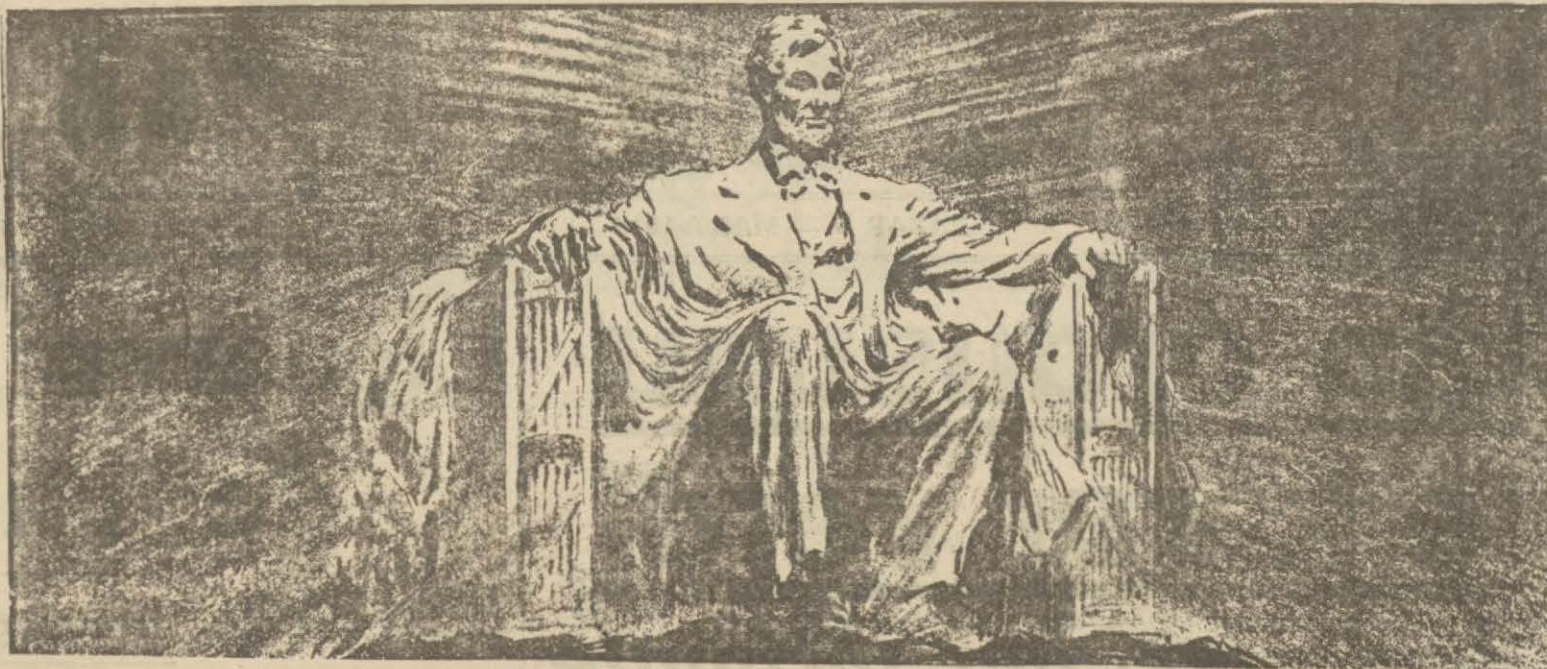
Şu halde, Berlin - Roma miheri henüz ne kırılmış, ne bozulmuş ve ne de gevşemiştir. Her iki tarafın gösterdiği temayüllere göre, şimdilik olsun miherin sağlam durduğuna inanmak lâzım geliyor.

Acaba, miher bu sağlamlığını ileride de muhafaza edebilecek mi? Acaba, bugün olmayan bir işin yarın tahakkuk etmesi imkânı yok mu?

Dünyada her şey mümkündür ve her şey, eskimeye, yıpranmaya, ihtiyarlamaya mahkûmdur. Buna göre Berlin - Roma miherinin de hayatı elbet ebedî olamaz. Fakat, bu miherin iki ucunda oturan ve onu şimdiye kadar muvaffakiyetle döndürmüş olan iki kuvvet, siyasi muvaffakiyet namına ne istihsal edebilmişlerse bunu hep ona borçludurlar. Bu iki kuvvet, Almanya ile İtalya, İngilterenin an'anevi siyasetini de tanımaz değillerdir. Şu hale göre, hiç olmazsa İngiltere ile olan hesaplarını temizleyinceye - ve yahud temizleyemeyinceye - kadar birbirlerinden ayrılmamak ve aralarındaki tesanüdü muhafaza etmek lâzım geldiğini pekâlâ takdir ederler. İngilterenin bu iki kuvveti birbirinden ayırmak için emek sarfetmeyeceğini zannetmek yanlış

Resimli Makale:

İnanmak yapmak demektir.

Amerikanın meşhur Lincoln'u memleketinin âtisinden bahsederken:

— Bu yurd halk tarafından idare edilen, halk için çalışan, bir halk devleti cimahlıdır, derdi, hep bu gayeyi temin için çalışırdı ve nihayet o günlerin küçük Amerikasını bugünlerin büyük Amerikası haline getirenlerin biri olarak tanıdı.

Amerikanın meşhur Lincoln'u sıksa, uzun yüzlü, koca kulaklı çirkin bir adamdı, fakat hiçbir Amerika ressamı onu çirkin olarak tersim etmedi, maddi çirkinliğini unutarak manevi güzelliğine baktı ve başta Amerika olmak üzere bütün dünya onun cümlelerini demokrasinin alfabesi olarak saydı. Lincoln gayesine sarılanların gayelerine varacaklarını gösteren bir nümunedir. İnanınız, yaparsınız.

SÖZ ARASINDA

Bernard Shaw Vasiyetnamesini Hazırlıyor

Bernard Shaw

«Daha ne kadar yaşayacaksınız? Paranızı nereye ve kime bırakacaksınız?» suallarına büyük İngiliz edibi şu cevabı vermiştir:

— Ölümümün hakiki ve muayyen tarihini kat'iyetle söyleyemem. Fakat daha kararlaştırmamıştır. Kararlaştığı zaman da öleceğim demektir. 82 yaşında bulduğumu öğrenirseniz memnun olacağımı sanıyorum ve yakınlama fırınlarının da, her hangi bir anda, bir çok değerli şahsiyetlerin memnuniyetlerini celbederek, beni küle edeceğini biliyorum.

Paralarımı kime bırakacağımı soruyorsunuz?.. Bu cidden güç bir sorudur. Zira vaktimin çoğu, hükûmete, millî vergilere ve belediye para toplamak ve onlar hesabına kazanmakla geçiyor. Onlar ise bana bir komisyon bile vermiyorlar.

Petrol kralı Deterding Sen Moricte eğleniyor

Birçok gizli teşkilatların, dünya petrol membalarının başında bulunan, milletler arasındaki en büyük iktisadî muharebelerde perde arkasında en büyük rolü oynayan Anglo-Holand petrol kralı Sir Deterding 71 yaşında bulunmasına rağmen üç defa evlenmiştir ve bugün de dipdiri bir halde Sen Moricte eğlenmektedir.

olur. Fakat, ötekilerin de bu nevi tecrübelerle mukavemet etmeyeceklerini farza imkân olamaz.

Başlıyan müzakerelerin yakın zamanlarda müsbet neticelere varamayacağı korkularını doğuran sebepler de zaten buradadır. Berlin - Roma miheri ne kadar çok gevşer ve zayıflarsa müzakereler o kadar kolay bir anlaşmaya varır. Bu miherin gevşemediği müddetçe de müzakereler uzun ve çetin, netice de şüpheli olacaktır. Muhittin Birgen

HERGÜN BİR FIKRA

Güle güle

Bir hatıra meraklısı, meşhur bir şairin evine gitmişti. Şairle uzun uzun konuştuğundan sonra:

— Sebebi ziyaretimi şimdi söyleyebilirim, dedi, benim bir hatıra defterim vardır. Oraya bir kaç kelime bir hatıra yazmanızı rica edecektim.

Şair, hatıra meraklısının defterini aldı ve şu cümleyi yazdı:

«Artık güle güle gidebilirsiniz.»

Çin - Japon harbi ve Amerika gazeteleri

Büyük Amerikan gazeteleri ile ajanslarına Çin muharebesi, yeni bir «muharebe masrafı» rekoru ihdas etmiştir. Yalnız matbuat birliği ajansı muharebe maceralarını biran evvel gazeteslerine yetiştirmek için her gün iki bin dolar sarfetmektedir. Diğer ajanslar ile büyük gazetelerin Çin muharebesi havadisleri için sarfettikleri miktar da bu nisbetten fazladır.

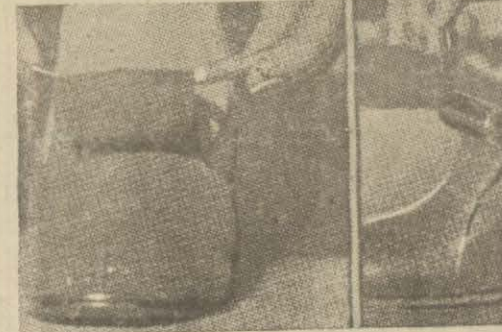
Masrafın bu kadar yüksek olmasının sebebi, Çin ile Amerika arasında mevcud üç telgraf yolundan her üçüyle birden telgraf gönderilmesidir. Amerika gazete ve ajansları muhabirlerinin gönderdikleri telgrafların behemahal ellerine geçmesi için masraf fazlalığını nazarı dikkate almadan aynı telgrafların üç vasıta ile gönderilmesini tercih etmektedirler.

Muharebe fotoğrafları ise binlerce nüsha çıkartılarak muhtelif vapur ve tayyarelerle gönderilmektedir.

Amerikada müthiş bir tren kazası

Birleşik Amerikanın Arkansa eyaletinde Taksarkna şehrinde korkunç treni büyük bir köprüün üstünden geçen köprü yıkılmış, lokomotif ile arkasından gelen üç vagon çok derin bir uçuruma yuvarlanmıştır. Diğer vagonları katarla rabteden çengel kırıldığı için onlara bir şey olmamıştır. Yarma-yuvarlanan vagonlardan 25 ölü ile hayatlarından ümid kesilen 50 ağır yaralı çıkarılmıştır. Eğer diğer vagonlar da yuvarlansa idi telefât beş mislini bulacaktı. Çengellerin kırılması, ve diğer vagonların yardım yuvarlanmaları büyük bir mucize sayılmaktadır.

İğnedan ve ruj taşıyan kadın Ayakkabıları

Çorapların daha giymeden akıp gittikleri malûm Avrupa, bilhassa İngiltere ayakkabıcıları, piyasaya yeni çıkardıkları kadın iskarpinlerinde bir yenilik yapmışlar, iskarpinlerin fiyonga yerlerinin tekini iğnedan, öbür tekini dudak boyası tüpü konacak şekilde imal etmişlerdir.

Bir açlık rekortmeninin hilesi meydana çıktı

Katranel isminde bir Brezilyalı İtalyanın muhtelif şehirlerinde dünya açlık rekortmeni olmak üzere teşhir edilmekte idi. Katranel elli günden fazla müddetle camdan yapılmış bir odacık içinde hiç bir gıda almadan beklemekte idi. Kendisini seyret gelenlerden şimdiye kadar dühüliye ücreti olarak o tuz bin lîre para kazanmıştı. Kendisini ziyaret eden doktorlar açlığa karşı gösterdiği mukavemete şaşır kalmata idiler. Fakat son günlerde bir polis memuru Katranel'in bir sahtekâr olduğunu ortaya çıkarmıştır. Meğer bu açlık kahramanının içinde bulunduğu camdan odacığın döşemesi iki katlı ve altındaki katta da yiyecek bulunuyormuş. Sahtekâr da kimsenin farkedemeyeceği bir delikten gıdasını almaktamış. Bu marifetinin ortaya çıkması üzerine açlık kahramanı tevkiif edilmiştir.

Çocuk doğurma rekoru Yugoslavlara geçti

Yugoslavyanın Zemun kasabasından Françiska Valantiç dünyanın en çok doğuran kadınıdır. Kendisi henüz kırk yaşında olduğu halde bir hafta evvel otuz birinci çocuğunu doğurmuştur.

Françeska çocuk doğurmada devam edeceğini söylemektedir. Kocasını da kat'iyen bir itirazda bulunmaktan ve çocuklarının hiç olmazsa elliye bulmasını beklemektedir.

Sözün Kıyası

Bayanlardan Yol vergisi

E. Talu

Nasreddin Hoca merhumun ne hoş bir fıkrası vardır. Bir gün ken-

disine.

— Hoca! demişler.. senin karın durmadan geziyor, sokak sokak dolaşıyor, biraz nasihat et, bu sürtüklükten vazgeçsin.

— Yalan! diye bağırılmış. Öyle olsaydı, bir gün de bizim eve uğradı.

İzmir belediyesinin, kadınlardan da yol vergisi alınması hakkındaki temennisi bana bu fıkrayı hatırlattı. Eski zaman kadınlarının arasında, Bayan Nasreddin şüphesiz ki nadir bir istisna teşkil ederdi.

Kadın: Diş ehli, kaşık düşmanı, köröğlü, ev uşağı, çocuklar, bizimki, uzun etek, evdekiler.. gibi acayip isim ve sıfatlar taşıdığı müddetçe, kaldırılmaları en az aşırı zavalı bir mahlûktu. Şaz olarak sokağa sıkça çıkanların işlerine şairler bile karışır:

«Olma sokak süpürgesi kadın kadıncık ol!»

D'ye ögüd verirlerdi. Sanki kafes arkasında, havası dört duvarı içe risinde oturmak kadınlığın fezailine, meziyetlerine bir şey katarmış gibi..

Zamanla, hayat şartları, iffet ve haya telâkkileri değiştiğçe kadın da sokakta görünmeğe, ve kadının da gezmesi herkeşe tabii görülmeğe başladı.

Bugün ya o da kocası gibi çalıştığı, ya içtimal hayatın icabları dolayısıyla sosyal toplantılara gittiği veyahud ki sadece hıfzıssahhanın emrettiği yürüyüşlere çıktığı için minimini ayaklarıyla parkeye ve asfalt çigniyen modern bayan elbette bizler gibi bir yol vergisi ödemekle mükellef olmalıdır.

Kanun yol vergisinden ancak sakat olanları muaf tutar. Bu kanunu yapmak ve yahud ki bozmak mevkiine kadar yükselen Türk kadını için, malûlünle bir tutulmak ve böylece hâlâ erkeğin madunı addedilmek, izzeti nefsinin cerihadar edecek bir keyfiyettir.

Bu bakımdan, İzmir belediyesinin temennisi makul ve şayanı kabuldür. Ve hattâ, ortadan kaldırılacak bu son müsavatsızlığın bugüne kadar devamını nası olup da terviç ettiğimizi esefle düşünerek, kararı her tarafa teşmil ve hatamızı tamir etmeliyiz.

E. Talu

Amerikadan en çok harb malzemesi alan devletler: Çin ve Japonya

Vaşington 5 — Harb malzemesi alıcıları arasında Çin ile Japonyanın ilk safda geldikleri anlaşılmıştır.

Çin 1.918.613 dolar kıymetinde harb malzemesi ve bilhassa askeri tayyareler almıştır.

Japonya ise 1.184.950 dolar kıymetinde, bilhassa tayyare ve motör satın almıştır.

Bir Yunan casusunun muhakemesi

Atina 5 (A.A.) — Finlandiyalı Horniye casusluk maksadile mahrem evrak tevdi etmekle maznun hariciye nezareti daktilolarından Bayan Rodoha nakisin muhakemesine Atina divanı harbinde başlanmıştır.

TAKVİM

MART												
Kümü sene 1353			6			Arabî sene 1357						
Şubat 21			Resmî sene 1938			Kasım 119						
PAZAR												
GÜNEŞ				Muharrem				İMSAK				
S. D.	12	21	6	26	3	S. D.	5	D.	10	45	4	50
Oğle			İkinci			Akşam			Yatsı			
S. D.	6	21	S. D.	34	12	S. D.	1	D.	30	S. D.	19	35
E. Z.	12	46	15	39	18	06	19	35				

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Şehir işleri ile yakından alakadar olan bir zat geçen gün İstanbulun et meselesinden bahsederken:

— Mütareke yıllarında İstanbul bir senede 1.200.000 koyun keserdi, bu miktar (600.000) rakamına indi. Mütareke yıllarında İstanbulda 300 kasab dükkanı vardı, et sarfiyatının inmesi ile makûsen mütenasib olarak bu miktar da (600) e çıktı, diyordu.

Bizim bildiğimize göre mütareke yıllarında İstanbul nüfusu yabancılar da dahil olmak şartile 900.000 di, bu miktar şimdi 700.000 in biraz aşağısındadır. Demek ki nüfus 200.000 eksilmiş, et sarfiyatı ise 600.000 koyun eksilerek yarı yarıya düşmüştür. Demek ki bu 600.000 koyunu yiyenler şehirden ayrılmış olan 200.000 kişiydi, şu halde geri kalan bizlerin kâfi derecede et yediğimize:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Avusturyada Naziler kanlı bir hâdise çıkardılar

Naziler Vatanperverlerin bir toplantısına zorla girdiler, reis ile azadan birini yaraladılar

Viyana 5 (Hususi) — Linz'de, yarın bir «Almanlık günü» tertip etmekten menedilen Nazilerin karışıklıklar çıkarmasından korkulmaktadır.

Bu vaziyetin önüne geçmek üzere dahiliye nazırı Seiss İnquart bu akşam Linze gitmiştir. Üniforma taşıyan binlerce Nazi, nazırı büyük tezahüratla karşılamışlar ve «Heil Hitler» diyerek selâmlamışlardır. Nazır aynı şekilde mukabele etmiştir.

Seiss İnquartı otele kadar teşyi etmek üzere bir otomobil alayı tertip edilmiştir. İnquartın otomobil müstesna, alaya iştirak eden diğer bütün otomobiller Nazilerin gamah haç bayrağını taşıyorlardı.

Viyana 5 (Hususi) — Dün gece, vatanperverler cebhesi mensublarının akdettiği bir toplantı esnasında Naziler içeri hücum etmiş ve tehditler savurmuşlardır.

Mütearrızlar, toplantı reisine «Heil

Hitler» diyerek Nazivari selâm vermesini tekiif etmişler ve aldıkları red cevabı üzerine reisin üzerine atış etmişlerdir.

Çıkan kurşunlardan reis ve azadan biri yaralanmışlardır. Reisin aldığı yaralar pek ağırdır.

Viyana 5 — Hükümet makamları tarafından verilen bir karar mucibince makamata nezdinde Hitler selâmı vermek ve Avusturya marşının ilk parçaları söylenmeden Alman marşını söylemek yasaktır.

Horst Vessel türküsü menedilmiştir. Diyet meclisinde yukarı Avusturyadan bahseden vali Gleisner halkı dahilli sulhü temin etmeğe davet etmiştir. Diyet meclisi başvekil bir telgraf göndererek kendisine müzahir olacağını bildirmiştir.

Dahiliye Nazırının Nazilere hitabı

Viyana, 6 (Hususi) — Dün akşam buraya gelmiş olan dahiliye nazırı Seiss İnquart Nazilere hitaben mühim bir nu-

tuk söylemiştir. Nazır nutkunda, Avusturyalı Nazilerin yakında hükümet işleri daha faal rol alacaklarını, vilâyetlerde, belediyelerde, Nazilere mühim vazifeler verileceğini söylemiştir.

Seiss İnquart bilhassa Nazilerin müteyakkız bulunmaları lazım geldiğini söylemiş ve taşkın hareketlerden çekinmeleri lüzumuna işaret etmiştir. Nazır kendi malûmatı ve müsaadesi olmaksızın herhangi bir toplantı yapmalarını Nazilere tavsiye etmiştir.

Bundan sonra sözünü erduya itikâl ettiren nazır, ordunun da Naziler için açık bulunacağını söyledikten sonra erduya siyaset yapılamayacağını da ilâve etmiştir.

Seiss İnquart nutkuna nihayet verirken şunları söylemiştir:

— Avusturya istiklâlinin garantisi Cermen milletinin mevcudiyetine bağlıdır.

İngiliz - İtalyan müzakereleri başlıyor

Londra 5 (Hususi) — İngiliz - İtalyan müzakerelerinde İngiltereyi temsil edecek olan Lord Perth bugün Romaya hareket etmiştir.

Müzakerelerin önümüzdeki hafta içinde başlaması tekrâr etmiştir.

Diğer taraftan, kabine gelecek Çarşamba günü toplantısında Hitler ile Henderson arasındaki mülâkatın neticelerini tedkik edecek ve Von Ribbentrop ile yakında yapılacak görüşmelerini hazırlayacaktır.

Salâhiyyetler mahfeller bu görüşmelerin İngiliz - Alman müzakerelerinin kat'i surette açılmış olduğu malûmasını tazammun etmediğini kaydetmekte ve meselâ matbuat tarafından yapılan hücumların durması gibi «manevi» bazı neticeler verebileceğini tasrih etmektedirler.

Von Ribbentrop burada ancak 48 saat kalabilecek ve gelecek hafta sonunda Berline dönmüş bulunacaktır.

Almanyanın şartları

Londra 5 (A.A.) — Niyuz Kronikl gazetesinin Berlin muhabiri, Von Ribbentrop'un Londraya muayyen teklifleri muhtevî liste ile giderek Chamberlain'e vereceğini yazıyor:

Muhabirin zannettiğine göre, görüşmeler şu meselelere taallük edecekler:

1 - Müstemleke meselesi. 2 - Propaganda meselesi. —B. Hitler bir İngiliz - Alman matbuat paktı istemektedir. — 3 - Ekalliyetler meselesi, 4 - İtalya - Almanya münasebetleri meselesi, 5 - Fransız - Sovyet münasebetleri meselesi.

Filistinde şiddetli bir muharebe oluyor

Kudüs 5 (A.A.) — Yammun ve U-nelfalnu kasabaları civarında yapılan muharebe tedhişçilerin tenkili için yapılan harekâtın başlangıcından beri görülmemiş derecede şiddetli olmak istidadını göstermektedir.

Maverayî Şeria hudud kuvvetlerinin ve askerî tayyarelerin himayesinde ilerleyen Filistin kıl'aları tedhişçileri takib etmeğe ve onlara ağır ziyat verdirmeye devam etmektedirler.

Hayfa 5 (A.A.) — Filistindeki İngiliz kuvvetlerinin başkumandanı general Wavell, tayyare ile Cenin munta-

kasındaki harekât sahasına gitmiştir. Bu muntakaya gece takviye kıl'aları gönderilmiş bulunuyordu.

Zannedildiğine göre Arablardan ölenlerin mikdarı 25 kişidir. Arab çetesinin iki yüz kişiden mürekkebe olduğu tahmin edilmektedir.

Kudüs 5 (A.A.) — Ceninini batısında Yammun köyü yakınında dün vuku bulan bir müsademede bir İngiliz zabiti hafifce yaralanmış ve bir İngiliz askerî ölmüştür. Telsizle çağırılan tayyareler ve kıtaat çeteyi dağıtmışlardır. Tayyare atesinden en az 12 Arabın öldüğü tahmin edilmektedir.

Makineye verilirken

Avusturyada iki sınıf siâh albna çağrıldı

Viyana 6 (A.A.) — Millî müdafaa nazırı askerlik vâzını yirmi olarak tesbit eden son kanun mucibince 1917 ve 1918 doğumlularını askerliğe çağırmıştır.

Avusturya trenlerinde cenebilere tenzilât yapılacak

Viyana 6 (A.A.) — Avusturya demiryolları genel direktörü Stoklizer Avusturyaya gelecek olan cenebilere Avusturyada en aşağı yedi gün kalmak şartı ile gidiş biletlerinde pek yakında yüzde altmış tenzilât yapılacağını bildirmiştir.

Japonya yeni harb gemileri yapıyor

Tokyo 6 (A.A.) — Japon bahriyesine mensub yüksek bir zat Havas ajansı muhabiri-

ne beyanatında, Jaaponyanın büyük zirhler değil, yeni tipte harb gemileri yapmaktadır. Bu gemilerin kat'i bir lisansla beyan etmiştir.

Bir İtalyan denizaltı gemisi 83 metreye indi

Laspezya 6 (A.A.) — Bir İtalyan denizaltı gemisi Tino adalarında yaptığı dalma tecrübelerinde 83 metre derinliğe kadar inmeğe muvaffak olmuştur.

İtalyan kralı Yemen veliahdini yemeğe davet etti

Roma 6 (A.A.) — İtalya kralı, Yemen kralı İmam Yahyanın oğlu Prens Hüseyini kabul etmiş ve dün gece sarayda akşam yemeğine alakoyuştur.

Japonların yeni bir ihraç hareketi

Hankov 5 (A.A.) — Çin tebliği: Nansang üzerine dün taarruz yapan 15 Japon tayyaresinden sekizi düşürülmüştür. Geçen hafta zarfında 32 Japon tayyaresi düşürülmüş veya tahrib olmuştur. Formus üzerine yapılan taarruzda müteaddit tayyare meydan'arında tahrib olunlar da bunlara dahildir.

Honanın şimalinde Taokof - Singua demiryolu boyunca ilerlemekte olan Japon sol cenahı Lojanın 25 mil şimali şarkisinde Şiyuan önünde durdurulmuştur.

Diğer taraftan mühim takviye kıtaatı alan Japon kuvvetleri dün Şiaşiang üzerine şiddetli bir taarruza geçmişler de bir adım ilerleyemeden pürkürtülmüşlerdir. Japonlar Vuhu civarında Lukanga gemilerinin himayesi altında iki bin asker çıkarmışlardır. Muharebe şiddetle devam ediyor.

Şanghay 5 (A.A.) — Bu sabah Sarinehr üzerinde bu nehrin cenubunda bulunan Çin mevzilerinin şiddetli bir topçu atesi altına alınması büyük bir meydan muharebesi başlamıştır.

Japon ve Çin ordularının kuvayı külliyesi karşı karşıya bulunmaktadır. İki orduyu yalnız Sarinehr birbirinden ayırıyor.

Rus Japon mün sebeti

Tokyo 5 (A.A.) — Hirota, dün mecliste istizahlara cevap vererek, Japon - Sovyet münasebetlerini daha normal bir şekilde koymağa çalışacağını, Sovyetler Birliğinin de aynı arzuda bulunduğunu bildirmiş ve me'buslardan Sovyet hükümetinin bu arzusuna inancılarını rica ederek bunun muvaffakiyet ihtimalini arttıracığını ilâve etmiştir.

Elçilerimiz arasında Değişiklikler

(Bağtarafı 1 inci sayfada)

kâtib muavini Nebûn ve Vekâlet Müsteşarı Ağâhın isimleri zikrolunmaktadır. Paris büyük elçiliğimiz müsteşarı Celâl Hazım orta elçi rütbe ve maaşı ile vazifesine devam edecektir.

Berlin büyük elçimiz Hamdinin münhal mebuslarından birine namzed gösterilmesi ihtimalinden bahs olunmaktadır. Bu takdirde Berine Moskova büyük elçimiz Zekâi veya Beigrad elçimiz Haydar'ın birinin tayini muhtemeldir.

İtalyanın yeni Harb gemileri

Roma 5 (A.A.) — Deniz bütcesinin tedkikinden en'asıldığına göre, İtalyada 1 kânunusani 1936 da 35 bin tonluk iki zirhlî ile 1600 tonluk 12 torpido muhribi, 700 tonluk 16 torpido, 800 tonluk 4 avizo, 12 si Okyanos tipinde ve sekizi Akdeniz tipinde olmak üzere 22 denizaltı gemisi inşa halinde bulunmakta idi.

Bu rakama, inşasına son zamanlarda

Bu Sabahki Gazetelerde

Gördüğümüz Fikirler

Kurun — Balkanlarda bir ışık serlevhali başmakalede Asım Us Balkan antantı konseyinin son toplantısı dolayısıyla Balkanlarda ve Avrupa'da, bilhassa Bulgaristanda yapılan neşriyatı mevzuu bahsederek: «Ata - türkün isaret ettiği Balkan birliği idealinin Bulgaristan için kıymetli sadece bir emniyet, hem de harici ve dahill bir emniyet garantisi olmaktan ibaret değildir; bu ideal bütün Balkanlar ile birlikte Bulgarların da her sabada inkişafını temin edecek bir vasıta» demektedir.

Tan — Ahmed Emin «En önce yetiştirilenleri ve yiyenleri düşünmeliyiz» serlevhali başmakalesinde et ucuzlar ucuzlamaz is - tihlâkin yüzde 15 nisbetinde artmış olmasına işaret ederek bu zell neticenin hükümetin ve belediyenin mal fedakârlığı ile tahakkuk ettiğini yazıyor ve işi kökünden hal - letmek için şarkta et sanayinin kurulmasını ve soğukhava tertibatı vapurlarımızın gelmesini beklemek icab ettiğini yazıyor.

Balkan Antantı devletleri arasında bağıllık

Bükreş 5 — Hariciye Müsteşarı B. Comnen matbuata beyanatta bulunarak, Balkanların Avrupa barışı için bir tehlike teşkil ettiği zamanın çok şükür geçtiğini söyledikten sonra Ankarada gösteriler bararetili kabulü ve modern Türkiyenin Büyük Şefi tarafından yaratılan bu güzel şehirde geçirilen dört gün zarfındaki samimilik havasını bilhassa kaydetmiş ve bunun dört Balkan Antantı devleti arasındaki bağın ne kadar sıkı olduğunu gösterdiğini bildirmiştir.

Konferansın bu anlaşma ve birlik havasından mülhem mesaisi, dört devletin, her bir devletin coğrafi ve politik vaziyetinden doğan hususi menfaatini gözönünde tutan müşterek kararlara zoruksuz varabilmiştir. Son tebliğ, verilen kararların âyinesidir.

Yeni muahede Yunan işçilerini sevindirdi

Atina 5 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: Başvekil B. Metaksasın Trakya ve Makedonyadaki turnesi halkın coşkun tezahüratı arasında devam etmektedir. İskeçe bölgesi, Metaksas hükümetine karşı minnettarlığını göstermek için iki askerî tayyare hediyesine karar vermiştir.

Atina ve Pirenin bütün işçi cemiyetleri başvekil B. Metaksasa millî eserinden ve iki memleketin ekonomik hayat ve emniyetlerinin kef'ine olarak Türkiye ile akdedilen yeni muahededen dolayı minnettarlıklarını bildiren karar suretleri kabul etmişlerdir.

Yugoslav meclisinde Harbiye Nazırına hücumlar

Belgrad 5 (A.A.) — Harbiye ve bahriye nazırı general Mariç dün parlâmentoda muhalif me'buslardan Rakoviç tarafından kendisine yapılan tamamilen şahsî mahiyetteki hücumlara mukabele ederek inuarızın iskât etmiştir. Nazır General, Rakoviç aleyhine hakaret davası açacağını beyan etmiştir. Parlâmento harbiye ve bahriye bütçelerini ittifakla kabul etmiştir.

Doğu üniversitesi tesis ediliyor

Maarif Vekilli Saffet Arkanın Vanda tesis edilecek Doğu üniversitesi için tedkiklerde bulunmak üzere mütehassıslardan mürekkep bir heyetle beraber yakında Vana gideceği haber verilmektedir.

Yeniçağada içtimî faaliyet

Gerede (Hususi) — Yeniçağa nahiyesinde içtimâi sahada büyük bir faaliyet göze çarpmaktadır. Parti binasında her hafta pazartesi geceleri medenî bilgiler, hayvancılık ve zehirli gazlardan korunma hakkında konferanslar, cumartesi ve çarşamba günleri kadımlara dikiş ve biçki dersleri gösterilmektedir. Şimdiye kadar 57 kadın biçki ve dikiş kursunu ikmal etmiştir. Nahiyeye bir ebe getirilecek, her ay bir defa gelmek üzere bir doktor temin edilecektir.

Nahiye müdürü Sibkat Karaman nahiyenin her sahadaki ihtiyaçlarının karşılanması için çok çalışmaktadır.

Karar verilmiş olan 35 bin tonluk diğer iki zirhlî ile 2000 tonluk 12 destroyer ve birkaç denizaltı gemisinin de ilâvesi icab eder.

1936-39 bütçesi iki milyar 13 milyona baliğ olmaktadır.

Siyaset ALEMİNDE

İngiliz - İtalyan müzakerelerinde bir kadının hayırkâr tesiri mi var?

Yazan: Selim Ragıp Emeç

İngiliz hariciye nazırı Edenin iş başından çekilmesi, muhakkak ki İngiliz başvekilî Mister Chamberlayn ile aralarında şahsî imtiyaz teessüs edememesinden ileri geldiği artık tarihin malî olmuş bir hakikattir. Fakat işin bu şekilde müncer olmasından evvel iki devlet adamı arasında cereyan etmiş bazı şeyler vardır ki bunların mahiyetli elân kat'i surette anlaşılamamıştır. Nitekim Avam kamarasında bu bahis üzerinde söz söylenen Eden, İtalyanın İngiliz müzakere tekliflerini kabul ettiğine dair başvekilin bir pazar sabahı malûmat sahibi bulunmasına rağmen bu malûmatı kendisine ancak bir gün sonra verdiğini iddia etmiş ve bu kabul keyfiyetinden başvekilî haberdar eden kimsenin İtalyan sefirî olmadığna göre, bu şahsın hüviyetinin meydana çıkmasını istemişti. O zaman, İngiliz başvekilî bu şahsın hüviyetini ifşa etmedi. Fakat bugün Avrupa matbuatının ifşaatle gayri kabul inkâr bir surette tahakkuk etti ki, bu şahsın bir kadındır. Ve müteveffa İngiliz hariciye nazırı Austen Chamberlayn'ın karısı ve başvekilin de, bu sıfatla yengesidir. Gene bu neşriyata göre Ledi Austen M. Musolini ile 1925 de tanışmıştı. Her ikisi arasında kuvvetli bir dostluk teessüs etti. Bunun bir neticesi olarak Ledi Austen'i 1925 den sonra İtalyayı muntazaman ziyaret eder görürüz. Habeş hâdisesini müteakib Londrada İtalyan âsarını nefisesini teşhir için tertip edilen serginin suya düşmesine ramak kalmışken, gene bu kadının müdahalesiyle bu sergi açılmış ve İtalya hükûmeti de, İtalyan tablolarına İngiliz zirhları himayesinde Londraya nakledilmesine muvafakat göstermiştir. Maamafih Ledi Austen Chamberlayn'ın İngiliz siyaseti hariciyesinde oynadığı bu rol, bir ara kendisinin ve zevcinin aleyhine netice vermiş ve bu hal, İngiliz hariciyesini karısının tesiri altında idare ettiği iddia edilen Austen Chamberlayn'ın hayatı siyasetine malolmuş ve Sir Austen İngiliz hariciye nezaretinden çekilmişti. İngiltere ile İtalya arasında son yapılan temaslarda Ledi Chamberlayn'ın büyük tesiri olduğu muhakkaktır. Nitekim, son günlerde, Romada yapılan bir resmi kabulde, İngiliz - İtalyan müzakeratı hakkında İtalyan hariciye nazırı Kont Ciyano'ya bazı sualler soran bir yabancı diplomatı, Kon Ciyano Ledi Austen'i göstererek şu cevabı vermiştir:

« Sualinizi Ledi Austen'e de tevcih edebilirsiniz. Çünkü bu hususta benim malûmatım onunkinden fazla değildir. »

Tarih, siyasette kadın rolünün daima menfi tesir verdiğini iddia eder. Temenni olunur ki Ledi Rusten'in müdahalesi, tarihi bir istisna olarak bu hakikati yalanlasın ve dünya milletlerine bekledikleri huzuru getirebilsin.

Selim Ragıp Emeç

Trak vapuru Nisanda geliyor

Berlin 5 (A.A.) — Türkiye hesabına Kiel'deki Germania tezgâhlarında inşa edilen «Trak» vapuru 15 kânunusande denize indirilmiş ve hâlen teferüatı ikmal edilmek üzeredir. Aynı tipte başlanan üç gemiden ilki olan «Trak» Nisanda teslim edilecektir.

Diğer iki vapurdan biri Mart sonunda, diğeri Haziran başlarında denize in dirilecektir.

Bu üç vapur 1800 ve 3600 beygirlik yüksek ve alçak tazyikli Krup türbinlerle mücehhezdir.

Bebekde Bir ev yandı

Dün gece, on ikiyi on gece Bebekte Kilise sokağında 19 numaralı evin ikinci katında, sobadan yangın çıkmıştı. Ateş itfaiye tarafından ev yandıktan sonra söndürülmüştür.

Ayasofya müzesinin tamiri için tahsisat ayrıldı

Bu müzeye bu yıl 100 bin lira sarfedilecek, tarihi şadırvana da su doldurulacak

Ayasofya müzesinin harici görünüşü

Geçen sene Ayasofya müzesi için tahsisat ayrılmadığından tamirat yapılamamıştır. Maarif Vekâleti müzeyi bu sene tamir ettirmekle beraber seyyahların sempatisini daha ziyadeleştirmek için bazı değişiklikler yapacaktır.

Ayasofyanın tamiri için bu sene bütçeye yüz bin lira ilâve yapılacağı Maarif Vekâleti tarafından Müzeler Umum Müdürlüğüne bildirilmiştir. Müzeler idaresi Ayasofyanın tamirine aid keşifnameyi yapmış ve projesini hazırlamıştır.

Bu sene Ayasofya müzesi ile beraber diğer müzeler de eşaslı şekilde tamir görülecektir. Mahkûkât, arkeoloji, saray müzesi ve diğer teferrüt için de yüz bin li-

Toplantılar :

Beyoğlu birinci mektebindeki yoksul çocuklar için bir konser verilecek
Beyoğlu birinci ilk mektebinde yardım gören iki yüz yoksul talebe yardım de-

vam ettirebilmek imkânlarını aramak için dün bir toplantı yapılmıştır.

Bu toplantıda semtin tanınmış simaları da iştirak etmiştir. Toplantı esnasında bir ekmeğe müteahhidlik yardım olmak üzere 50 lira teberrüde bulunmuş, şehrimizin tanınmış muganniyelerinden biri de münhasıran bu iş için bir konser vermediği deruhte etmiştir.

Bu toplantı münasebetle tüccarlardan bir zat de 201 çocuğa mükellef bir ziyafet vermiştir.

Pidiyatri kurumunun kongresi

Türk Pediatri Kurum 25/2/38 de Doktor Sezal Tümay'ın başkanlığında akdedtiği senelik kongresinde 937 yılı idare heyetinin raporunu okudu ve kabul edildi. Bilâhâre yapılan yeni seçimde başkanlığa Profesör Dr. İhsan Hilmi Alantar, ikinci başkanlığa Dr. Ali Şükrü Şavh, genel sekreterliğe Dr. Naci Somersan, venedarlığa Dr. Fahri Belen, celse sekreterliğine de Dr. Metine Belger ayrıldı.

Dr. Akif Ener'in Kurum azalığına kabulü teklifi kabul edilerek celseye nihayet verildi.

Şişli Halkevinde komite seçimi

Şişli Halkeviden: Martın 11 inci Cuma günü saat 20 de Halkevimize Dil, Tarih, Edebiyat, Ar, Gösterit, Spor, Sosyal yardım, Kurslar ve Kitabsaray şubelerinin komite seçimi yapılacağından üyelerin hazır bulunmaları rica olunur.

Beyoğlu Halkevinde konferans

Beyoğlu Halkeviden: Salı günü saat 18.30 da evimizin Tepebaşındaki Merkez binasında Bay İsmail Hâmi Danışmend tarafından (Türkler ve Hind - Avrupa) mevzuunda konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

Müteferrik:

Vakıflar idaresinin su makineleri geliyor

Vakıflar İdaresinin Almanyaya sipariş ettiği su makineleri Almanyadan yola çıkarılmıştır. Aynı sonuna doğru İstanbulla getirilecek olan makinelerin suların mem-balarına götürülüp yerlerine konacaktır.

Şehzadebaşı «FERA» Sinemada ZATİ SUNGUR — ÇİN-ÇİN trupu İKİZLER VARYETESİ — Akıllı köpekler Bu hafta sinemada 3 film Kadınlar Klübü (Daniel Daryö) Cesaret Kralı (Rişar Talmaç) İntikam Yumrukları (Şarl Staret) Cumartesi - Pazar matinelelerinde 3 film ve umumî varyeteler

Şehir meclisi Fevkalâde İçtimaa çağırıldı

Çarşamba günü toplanacak olan mecliste et işinde alınacak tedbirler görüşülecek

İstanbul Val'sinden Umumi Meclis azasına: 1 — Et piyasasının tanzimi için alınması lâzım gelen tedbirleri müzakere etmek. 2 — İstimlak takdiri kıymet komisyonuna bir aza seçmek üzere meclisin bir günlük fevkalâde içtimaa v'lâyetçe lüzum görülmüş olduğundan 9/3/938 çarşamba günü saat 14 de umumi meclis salonunu teşrifleri rica olunur.

Sahte antika parasatan bir şebeke yakalandı

Şile müddeiumumîliğinden İstanbul Emniyet Direktörlüğüne gelen müstacel işaretli bir telgrafta bir kalpazan ve dolandırıcı kumpanyasının her biri altı santim boyunda olup üzerlerinde yedi adet domuz resmi bulunan altın suyuna batırılmış âdi demir paraları altın diye Şile halkından Eşref isiminde bir şahsa 800 lira mukabilinde sattıkları bildirilmiş ve Şileden firar eden kumpanyanın İstanbula geldikleri de ilâve edilmiştir.

Filhakika dolandırıcılar Üsküdar'da derhal faaliyete geçmişler, elebaşları olan Ali, arkadaşları Rizeli Hakkı ve Süleyman Üsküdar'daki Şile kahvesine göndermiş ve kafese koymağa karar verdiği aşçı Mehmed isiminde birisine bir mektub yazmış, mektubu alır almaz derhal Şile kahvesine gitmesini ve oradaki Hakkı ve Süleyman isiminde adamları bularak bunların ellerindeki asarı atıkadan olup fevkalâde bir kıymeti haiz olan altın paraları almak fırsatını kaçırmamasını bildirmişlerdir.

Mektubu alan aşçı Mehmed derhal Şile kahvesine gitmiş ve mektubda bildirilen adamları bularak hep beraber kahvenin üstündeki odaya çıkmışlar ve pazarlığa girişmişlerdir. Fakat müddeiumumîliğinin telgrafı üzerine tertibat alan zabıta memurları tam pazarlık uyusulup sahte paralar Mehmede teslim edilirken cümlesinde de suç üstünde yakalılarak cürmü meşhud mahkemesine teslim etmişlerdir.

Kumpanyanın elebaşısı Ali ortadan kaybolmuşsa da onun da yakalanması bir gün meselesidir.

Askerlik işleri:

Askerlik şubesine davet

Eminönü Yerli Askerlik Şubesinden: P ast 42465 323 İhsan oğ. Vahid İstanbul Beyoğlulukluğu sokak 6

P ast 39520 323 Abdülmeccid oğ. Namık İstanbul Süleymaniye Mehmedpaşa yolu 4

P teğ 18358 311 Hüseyin Hasan oğ. H. Saim İstanbul Kadıköy Murad oğlu yeni sokak 14

P ast 42381 328 Mekmed oğ. Ahmed Aksu Erzurum İstanbul 41 okulda muallim

P ast 39449 324 Mehmed oğ. Meh. Suduri İstanbul Nişantaşı Vali konağı cad. 133

P ast 37975 322 Ali oğlu Mustafa Fevzi Türkkalb Konya Çakmakçılar Sümbülhan 3

P ys 15864 312 Kenan oğlu Mansur İstanbul Erenköy Suadiye Hekima cad. 8

Lva bnb 325 - 16 305 Ahmed oğlu Salâhaddin Manastır Kılıççall eski Kavak sokak 22

Lva bnb 320 - 1 302 Abdullah oğ. Seğit Tokat Cedit Sinanpaşa Asariye cad. 14

Hekim teğ 39139 318 Şevket oğ. Bekir Nimet İstanbul Ankara cad. Halk fırkası karşısı Zorlu apartiman 21

İstanbulda oldukları anlaşılan yukarıda sımf, rütve, sicil, doğum, memleket ve adresleri yazılı yedek subayların acele şubemize gelmeleri.

Dün Nihad isminde bir adam tevkif edildi

Suçu Elizabeth isminde bir kadını barda oynatabilmek için nüfus tezkeresinde tahrifat yapmaktır

Bundan bir müddet evvel Elizabeth adında genç bir kız Suriyeye giderken, yolda yapılan muayene sırasında nüfus cüzdanında tahrifat görülmüş ve yola gitmesine müsaade edilmiyerek, adliyeğe verilmişti.

Elizabeth sorgusu sırasında 19 yaşında olduğunu, bu nüfus kâğıdını kendisine İzmirde çalıştığı barm sahibi İhsanın verdiği söylemişti.

Müddeiumumîlikçe görülen lüzum üzerine tahkikat genişletilmiş, genç kızın nüfus cüzdanındaki bu tebeddülü İhsanın arkadaşlarından Nihadın yaptığı anlaşılmıştır.

Buna sebep Elizabethin yaşının küçük olması, bu vaziyetin de barda çalışmasına kânenen mâni teşkil etmesidir.

Şehrimizde bulunduğu anlaşılan Nihad müddeiumumîlikçe bir müddetten beri aranıyor, fakat bulunamıyordu.

Suçlu, dün bulunarak, adliyeğe sevk edilmiş ve sorgusu yapılması için 1 inci sorgu hâkiminin huzuruna çıkarılmıştır.

Nihad, müddeiumumîlikte hâdiseyi tevilen ikrar etmiştir. 1 inci sorgu hâkimi suçlunun tevkifine karar vermiştir.

Otobüsünü şekerci dükkânına sokaşoför mahkûm oldu

Bir otobüsün Eminönünde şekerci Mustafanın dükkânına çarparak içeri girdiğini yazmıştı.

Hâdisenin suçluları olan otobüsün şoförü Hayri ile, karşılaştığı taksinin şoförü Salih Sultanahmed 1 inci sulh cezada muhakeme edilerek, 1 rer gün hapse, 1 rer lira da para cezasına mahkûm edilmişlerdir.

Şekerci Mustafa zarar ziyan olarak 600 lira istemektedir. Hâdisenin hukuki kısmı hukuk mahkemelerinde görülecektir.

Tevkifhanedeki yaralama

vak'asının fa li mahkûm edildi

Sultanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesinde tevkifhanede geçen bir cerh vak'asının duruşması yapılmıştır.

Bundan bir müddet evvel Kapopino vapuru kaptanı Perfetti tevkif edilmiş ve kısa bir zaman tevkifhanede kalmıştı.

Kaptan tahliye edilince, tevkifhaneye götürdüğü yatağını mevkulardan arab Halile emaneten bırakmıştır. Fakat bilâhâre Lâz Yusuf yatağa sahib çıkmak istemiş, Halilden kendisine vermesini rica etmiştir.

Halil de cevaben:

— Bu bir ecnebinin yatağıdır, vazgeç, ayıb olur demmiştir.

Bunun üzerine Yusuf kızmış ve arkadaşına bir tokat indirmiştir.

Arab Halil de birdenbire kızarak, sustalısını çektiği gibi, Yusufu arkasından yaralamıştır.

Bu hâdisenin dün yapılan duruşması sonunda, Halil yeniden 1 ay, 5 gün müddetle hapse mahkûm edilmiştir.

Beyoğlu temizlik işleri amiri beraet etti

Beyoğlu Temizlik işleri amiri İken vazifesinde ihmal ve terahi suçundan dolayı muhakeme altına alınan Hayredin Gören asliye ikinci cezada yapılan duruşması sonunda beraet etmiştir.

Bir adam donarak öldü

Nişantaşında Vali konağı civarında İsmail isminde bir ihtiyar soğuktan donarak ölmüştür.

60 yaşında ve fakir bir adam olan İsmailin, kendini soğuktan koruyabilecek iktidarda olmayışının bu feci akıbeti doğurduğu anlaşılmaktadır.

Müddeiumumîliğine gördüğü lüzum üzerine cesed Morga kaldırılmıştır.

İsmailin ailesi, bir kimsesi olup olmadığı, nece ve nereli olduğu tahkik edilmektedir.

Şehir Tiyatrosu

Dram kısmı :
Bu gün saat 15.30
ve akşam saat 20.30 da

BİR ADAM YARATMAK

3 perde

Komedi kısmında bugün saat 15.30 da
ve akşam saat 20.30 da

DALGA

Komedi 3 perde

Yazan : Ekrem Reşid

HALK OPERETİ

7 Mart Pazartesi
akşamı Beşiktaş

Suad Parkda
«9» da

PIPIÇA
8 Mart Salı akşamı

«9» da Pangaltı
Kurtuluş sinemasında ENAYİLER

9 Mart Çarşamba Akşamı saat «9» da
Bakırköy Çankaya Sinemasında

ENAYİLER

Büyük orkestra - Ba.e

Bugün MELEK sinemasında

Dünyanın en büyük sinema yıldızı

FREDERIC MARCH ve Jeanette Gaynor

tarafından fransızca olarak nefis bir surette yaratılan

TALİH GÜNEŞİ

Tamamile tabii, renkli büyük aşk ve göz-llik filmi

Ayrıca ilâve olarak Paramount dünya havadisleri

Seanslar 11 - (tenzilâtı) 2 - 4,15 - 6,30 suvare 9 da

Bugün SÜMER sinemasında

Paris sefahat mahallerini ve Parisin gece hayatını ve bilhassa

Parisin meşhur FEMİNA BARIN esrarını gösteren ve bir lüks

kadının yalanını tasvir eden

MÜŞKİL İTİRAF (L'ALİBİ)

Zengin ve emsalsiz filmi görünüz. Baş rollerde :

ALBERT PREJEAN - JANY HOLT - ERIC VON STROHEIM

Zengin, hareketli ve ihtiraslı sahneleri havi bir film.

İlaveten : EKLER JURNAL dünya havadisleri

Bugün saat 11 de tenzilâtı matine

Trakya köylüleri 18 martta bayram yapıyorlar

Trakyada köylünün refaha kavuşması ve köy kalkınmasının biran evvel tahakkuku için çok güzel tedbirler alınıyor

Edirne (Hususi) — Trakyada büyük bir istihlal faaliyeti göze çarpmaktadır. Yalnız Günebakan çiçeğinin yağını istihlal için Trakyada 8 küçük fabrika tesis edilmiştir.

Bu sene Trakyanın 1300 köyünden her birinde en az 50 dekar olmak şartıyla 50 - 70 bin dekar erazi köylerin maaşevî şahsiyeti namına ekilecek ve biçilecektir. Tütün; kuşyemi yazlık ve koşuk ürünler bu yıl çok verimli olacaktır.

General Dirik'in orijinal bir doğum hediyesi

General Kâzım Dirik ikiz doğan iki göçmen kardeşe 50 meyvalı fidan hediye etmiş ve çocuklar için dikirtmiştir. Muradlı göçmenleri Sihat Vekâletinin 10.000 dekar; ve Meric'in Kadıncıdan köyü gençlerine 1000 dekar katı ve sert eraziye traktör ve üç çift pullukla açtırmakta olup hepsi ilkbahara ekilir ve tohumluk için yetiştirilmiş olacaktır.

Çayır ve yonca yetiştirmek köylü için çok sevilmiş bir yol ve tutuştur. Fidanlık, ağaçlama, kavak ve çelik alması yürümüşür. Çanakkale yarım milyon, Kırklareli yarım milyon kavak çeligi hazırlıyor. Edirne ve Tekirdağında da böyledir. Bir çelik beş paraya hazırlanıyor. Fidanlıklar 10.000 den 100 bine kadar yetiştiriliyor. Bu iş ziraat memurları üzerinde ve idare amirlerinin takibi altındadır. Umumi damızlık ve kolektif fidanlıkların sayısı 100 ü bulmuştur.

Beton asfalt yol üzerinde yeniden 20.000 ağaç dikilmeğe başlanmıştır. Edirne fidanlığından ambalajları yapılabilmektedir. Böylece yol tam Lübeburga kadar ağaçlanmış olacaktır.

Muradlıda

Muradlıda iskân edilen göçmenlere verilen yerler, köy namına 3300 liraya alınan üç pulluk ve 40 beygir kuvvetindeki bir traktörle sürülmektedir. Bu suretle sürülen erazi günde otuz dekadır. Traktörden, elektrik tenviratı için de istifade edilecektir.

40 dekar mesahada bir fidanlık da tahsis edilmiştir. Burada her türlü fidan vardır. Ve halktan her gün 50 kuruş, burada, kendi istekleriyle çalışmaktadır.

Salgı namile halktan toplanan vergiden bu yıl büyük tenzilât yapılmıştır. Halk, bundan, fevkalâde memnundur.

Muradlıda geçen Ergene suyu üzerinde bir değirmen kurmak ve bu arada sudan elektrik tenviratı için istifade etmek tasavvurları da vardır ki, bunlar tahakkuk ederse hakikaten çok mühim ve değerli eserler kazanılmış olacaktır.

Malkarada

Malkarada seneden seneye artmakta ve alâka uyandırmakta olan fidanlığa halkın verdiği ehemmiyet büyüktür. Dikilen bir çok meyva fidanla-

ından başka Ahuven köyü mezarlığına bin, Çavuşköyüne 500, akasya fidanı, ayrıca Malkara için dokuz bin Amerikan asma çubuğu verilmiş ve bunların uygun bir şekilde dikilmesi için Tekirdağ ziraat memuru İbrahim Tuna buraya gelmiştir.

Yol inşaatı başlamış, yolların kenarlarına ağaçlar dikilmiştir. Kasaba dahilinde avlulara konan çalılar kaldırılmış, mezarlığın etrafı hendekle ve tel örgü ile çevrilmiş, mezarlığa bekçi tayin edilmiştir.

Edirne'de köylüye kolaylık

Bazı mahzurların ortadan kaldırılması için şehrin altı medhaline birer kantar barakası inşa edilmiş ve buraya birer baskül konmuştur.

Bundan böyle müstahsil köylü malını şehre getirirken bu basküllerde tartılacak ve tartı pusulası ile Borsaya geleceği gibi tüccara da bu suretle teslim edilebilecektir. Tüccar pusulasın arkasına hesabını yaparak parasını ödeyecek ve müstahsil isterse şehirden çıkarken pusuladaki hesabı bir defa da baskül memuruna kontrol ettirecektir. Bu şeklin tatbiki ile Borsa harici satışların da önüne geçilmiş olacaktır.

18 Mart

Trakya köylüsü 18 Mart bayramına büyük ölçüde hazırlanıyor. O gün hem köy kanunu, hem de büyük kahramanlık tarihine yazılan Çanakkale zaferi kutlulanacaktır. Program yapılmıştır.

Silivride karga mücadelesi

Silivri (Hususi) — Burada karga mücadelesi başlamıştır. 18 yaşından 50 yaşına kadar her vatandaşa erkek iki karga getirmeğe mecburdur. Bu mecburiyeti ifa etmeyenler ikişer lira para cezası verilecektir.

Amasya kütüphanesinde kıymetli eserler var

Amasya (Hususi) — Şehrimizdeki Be-yazid kütüphanesinde 1541 türkçe, 1401 arabca, 34 farsça, 17 fransızca, 10 ingilizce olmak üzere 3003 eser vardır. Kütüphanedeki eserlerin birçoğu büyük ve tarihlî kıymeti haizdir. Kütüphanede 544 tarihinde Rey kasabasında doğan Türk âlimlerinden Fahreddin Razinin Tefsiri Kebiri de mevcuttur.

Bu eseri meşhur Türk hattatlarından kadasker Feyzullah efendi talik yazı ile 1289 varakada ve 31x19 eb'adda tamamlamıştır. Bu kitabın başlığı çok kıymetli bir minyatörle süslü olup her sure başlıklarında da son derece san'atkarane işlenmiş rengârenk minyatürler bulunmaktadır.

İkinci mühim eserin nihayetindeki kitabede üçüncü halife Osmana nisbet edilmiş bir yazıya tesadüf edilmekte ise de bunun sonradan başka bir el tarafından ilâve edildiği anlaşılmıştır. Üzerinde tarih kaydına rastlanmamakla beraber bu eser de çok mühimdir. Bunun da sure ve durak yerlerinde çok nefis minyatürler vardır.

Kütüphane memuru Sabri Yetkin, kütüphanede büyük bir gayretle geceli gündüzlü ilmi tedkiklerde bulunmaktadır. Sabri Yetkin kütüphanenin hali hazır vaziyetini de yakında islah edecektir.

Sabri Yetkin aynı zamanda (Amasya Rehberi) adlı mühim bir eser hazırlamaktadır. Kütüphaneye hariçten 23 gazete ve mecmua gelmektedir. Senede üç bini mütecevaz okuyucusu vardır.

Bir kadın hapisanede doğurdu

Silivri (Hususi) — Sinekli köyünden İzzet ve İzzetle evlenen Pakize isminde bir kadın üçer ay hapse mahkûm olmuştur. Bu cezanın sebebi kadının başkasıyla evli olmasıdır, kadın cezasını çekmek üzere hapisaneye sevk edilmiş, fakat gider gitmez bir kız çocuğu doğurmuştur, bunun için kadının cezası 6 ay tecil edilmiş ve kendisi hapisaneden çıkarılmıştır.

Nizibde daimî bir bahar havası var

Nizib bahçelerinden bir görünüş

Nizib (Hususi) — Bu sene memleketin her tarafında kış bütün şiddetle hüküm sürdüğü halde Nizibde havalar baharı andırmaktadır. Burada şimdiye kadar henüz kar yağmamıştır. Nizibin güzel

bahçeleri hâlâ yeşilliğini muhafaza etmektedir. Bol bol yağın yağmurlar memleketin yegâne istihlalâtı olan zeytin ve fıstık mahsulleri için pek bereketli telâkî edilmekte ve halkın yüzü gülmektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey, Amerikada bir kadının vergiden borcu varmış.

— Vergi dairesine gidip borcunun mikdarını sormuş. Onlar da hesablayıp söylemişler..

— Kadın vergi borcunun yekününü duyar duymaz düşüp bayılmış.

Hasan Bey — Kadımlar işte böyledir, biz karlarımızın elbise, manto, şapka borçları-nın hesabını öğrenince hiç düşüp bayılıyor muyuz?

Memlekette spor

Gebze'de yeni bir spor teşekkülü kuruldu, Karsta patenciliğe ehemmiyet verilmeğe başlandı

İnegöl (Hususi) — İdmanyurdu, yıllık heyeti umumiye toplantısını yurd salonunda yapmıştır. İki gece ve iki celse devam eden kongre neticesinde, reisliğe Yusuf Alper, sekreterliğe Mehmed Çıracıoğlu, veznedarlığa Ali Rıza Erşen, idare memurluğuna Kâmil Okçu, azahlara Âdem Akışın ve Receb Esen seçilmiştir. Büyüklere tazim telgrafları çekilmesine karar verilerek toplantı bitirilmiştir. Resimde İnegöl sporcularından bir grup görülmektedir.

Fenike (Hususi) —

Merkeze bağlı Has-köyde hasılatı natanam kalmış olan mektebin inşaatının ikmaline sarfedilmek üzere bir pehlivan güreşi tertib edilmiş ve bu güreşe civar kazalardan birçok pehlivanlar iştirak etmiştir. Resimde kaymakam ve hakem hey'eti görülmektedir.

Gebze (Hususi) —

Burada, İdmanyurdu namile bir spor teşekkülü kurulmuştur. Resimde, klübün müessesilerle azası olan gençler görülmektedir.

Darıca Gençler birliği toplantısı

Darıcada, Gebze kaymakamı Namî Ünal Gençlerbirliğinin toplantısında bulunmuş ve yeni idare heyetinin teşekkülünü yapmıştır. Kaymakam mıntakamızda sporun inkişafı hususunda temennilerde bulunmuş ve bu hasıhal gençler arasında güzel hisler bırakmıştır.

General Dirik Yeşilovanın hâmi reisi

Lübeburgaz (Hususi) — Verimli faaliyetle son zamanlarda her yerde alâka uyandıran «Yeşilova» spor klübünün hâmi başkanlığını Umumi Müfettiş General K. Dirik kabul etmiştir.

İzmit İdmanyurdu kongresi

İzmit (Hususi) — İdmanyurdu senelik kongresini yapmış, yeni idare heyetini seçmiştir, idare heyeti reisliğine Nuri Doğan seçilmiştir.

Balıkesirde bisiklet müsabakaları

Edremid (Hususi) — Bisiklet federasyonunca tertib edilen bisiklet birincilik müsabakaları Balıkesirde 13 martta başlayacak ve 1 mayısa kadar devam edecektir. Balıkesire bağlı klüb bisikletçilerinin bu müsabakalara iştirakleri bölgece temin edilmiştir.

Kars (Hususi) — Bölgemizin bir kış ve kar memleketi olmasına rağmen, şehrimizde kış sporları bu yıla kadar ferdi teşebbüsler hududunu aşamamıştır.

Böge başkanlıkları valilere devredildikten sonra ilimizin spor işlerini uhdesine alan ilbay Akif İyidoğan, sporun sair şubelerinde olduğu gibi bilhassa patencilik ve kayakçılığın da azamî inkişafında âmil olmuştur. Kayakçılık ajanlığına intihab edilen Asaf Atbaş, yaşının müsaadesizliğine rağmen, on altı, on yedi yaşlardaki çevikliği kaybetmiyerek Karsın kırk bin nüfuslu bir şehir olduğu zamanlardaki (paten kralı) ünvan ve evsafını hâlâ muhafaza etmektedir.

Bu heveskâr elemanın da yardım ve teşviki ile Kars nehri üzerindeki seksen

sentim kalınlığındaki buzun üstünde büyük bir saha temiclettirilerek patenciliğe tahsis olunmuştur. İlbay, işlerinden ayırabildiği saatlerini burada, neş'eli gençlik arasında geçirmekte ve her taraflı teşvik gören patencilerin adedi günden güne artmaktadır. Mevcud patenler kâfi gelmediğinden Rusyaya iki yüz çift paten siparişi verilmiştir. Önümüzde daha iki aylık bir sezonun bulunduğu göre, gelecek kış mevsiminde gerek patencilerimiz ve gerekse günden güne ilerliyen kayakçılarımız, Türkiye'nin herhangi yerindeki sporcu arkadaşları ile boy ölçüşecek kudrete gelebileceklerdir.

Ankaralı talebeler Antep'te

Antep (Hususi) — Ankara dil ve coğrafya fakültesi arkeoloji ve coğrafya talebesinden 48 kişilik bir kabile buraya gelmiş, bir hafta kadar kalarak tedkiklerde bulunmuştur. Bu kabileyi teşkil edenlerden 16 sı kız talebeydi. Sömeştur tatilinden bilistifade yapılan bu seyahat talebe için çok faydalı tedkiklere vesile olmuştur.

Hâdiseler Karşısında

NASİHAT

Kalabalık tramvayda idim.. Yanı başıma bir adam geldi:
— Dünyanın hali bozuk!
Dedi, cevabsız bırakmamak için:
— Evet!
Dedim.
— Çok bozuk, çok fena, bu gidişle ne olacak bilmem!
Her halde bu da siyaset bedbinlerinden biri olacaktı, ordum:
— Gazetelerde gene üzücü bir havadis mi var?
— Ne münasebet, ben gazete okudum. Hem siyasetten bahsetmiyorum ki..
— Ya neden bahsediyorsunuz?
— İnsanlar, Jan, onların bugünkü vaziyetlerinden bahsediyorum.
Ön tarafta ayakta duran, mükellef palto bir kalantoru işaret etti:
— Şu adamı gördünüz ya, her halde milyonu yoksa bile, görünüşüne göre yüz bin lirası var tahmin edilir değil mi?
— Evet!
— Halbuki metelğe muhtaçtır.
— Vah vah vah..
— Hele şu esmer güzeli kadına bakın.. Ne masum bir hali var.
— Evet, iyi bir aile kadınına benziyor.
— Kendisi evlidir. Fakat şu anda aşığına gidiyor. Aşığının adresini önce cüzdanının içine koymuş. Hele onun yanındaki kadın.. Ne umarsınız ondan..
— Hiç ne umacağım..

— Çantasında banka cüzdanlarından başka nakid olarak da bir iki dakika, evvele kadar beş yüz liradan fazla parası bulunuyordu.
— Hiç belli değil!
— Evet ama ben hakikati söylüyorum.
— Şu kürk mantolu kadına da baktıkça içime gülmek geliyor.
— Neden, nesi var?
— Daha nesi olacak, kürk mantoyu taksitle almış. Daha bir taksitini bile ödemiş, kürkünün mektubu çantasındaydı. «Kürkün parasını ödemezseniz.. Evinizdeki eşyayı haczeder, sizi çırılçırak sokakta bırakırım» diyor.. Yapar mı yapar.. Hele kürk mantoyu da alırsa işte o zaman berbad.. Çünkü içine giydiği entari yırtık pırtık!
— Önümüzde oturan matruş erkek de hapi yutmuşlardan biri. Cebinde çek karnesi taşıyor gibi ödeme emirleri taşıyor. Ama da takmış ha.. Borcu olmadık kimse yok. Cebinde biraz da parası vardı ama, ne olsa onlarla borçlarını kapiya - mnyacağı için..
— Tramvay mekife gelmiş, durmuştu. İniyordu, sözün akmasını getirmede ama.. bana bir nasihat verdi:
— Bir daha, bugün gibi elinize bir on liralık geçirseniz yan cebinize koy - mayın!
O indii, elimi yan cebime soktum. On lirahğın yerinde yeller esiyordu.
İsmet Hulûsi

800,000,000 frank sahibi olmak ister misiniz?

Karanlık bir mezarda bir sene beklemek şart.

Anlatacağımız vak'a uydurma değildir, doğrudur.
Fransada kırk yaşlarında ve Jean Soltret adında bir köyü hayli para biriktirir. Günün birinde Parise gelir ve senelerdenberi biriktirdiğini iki gün içinde yer... Parası bu... Aklına eski günlerini gelir. Annesi, babası 1894 senesinde ölen ve garib bir vasiyetname bırakan çok zengin bir Amerikalı kadından bahsedip dururlardı... Soltret eski kâğıdları arar ve istediğini bulur..
İşte bulduğu kâğıda yazılı iân:
«Pariste vefat eden Amerikalı madam ... 800 milyon frank bırakmıştır. Madamın varisi yoktur. Ölümünden az evvel şu kısa vasiyetnameyi bırakmıştır: Beni Pariste bulunan Pere Lachaise mezarlığına gömsünler... Bana bir büyük türbe yaptırın... Burası gün görmeyecektir. Bu türbenin içine girip beni bir sene bekliyecek olan cesur adam 800 milyonunu vereceğim. Orada ona günde üç defa yemek verilecektir.»
Kâğıda bu ilânın neşriden sonra bir

Paris mezarlıklarından birinden bir manzara

çok kimselerin mezarda beklemeye talib çıktıkları yazılıdır. Mezara girenlerin hepsi müddeti doldurmadan çıkmak mecburiyetinde kalmışlar, dört kişi çıldırmıştır..

Şimdi gelelim biz hikâyemize... Mezara gitmek Soltret'in de aklına gelir... Çıkını alır ve doğrua Pere Lachaise mezarlığına gider. Mezar bekçisini görür ve aralarında şu muhavere başlar:

— Ne istiyorsunuz?
— Amerikalı madamın 800 milyonu yok mu?... İşte onun için geldim..

— ..
— Mezarını bekliyeceğim..
— Sende mi... İlahi... Bu 800 milyon için çok uzaktır mı geliyorsun?..

Bekçi gevrek kâhkâhalar salverir... Soltret'in canı sıkılır, der ki:

— Haydi bakalım... Aç kapıyı... Girip beklemeye başlayayım..

— Dinle beni hemşerim... Seni de kafese koymuşlar demek... Bereket versin yalnız sen değilsin. Amerikadan bile hâlâ gelenler var..

Bu işe fena halde üzülen Soltret hemen Legiona dahil olur ..

Bu vak'a hemen Paris gazetelerine akseder. Gazeteciler Pere Lachaise mezarlığı müdürüne koşarlar. Mumaileyh der ki:

— İnsan ne kadar da saf bir mahlûk imiş. Bu haber ilk olarak 1894 senesinde ortaya çıkmış. Aradan bu kadar zaman geçtiği halde hâlâ insanlar var. Hâlâ

Çocuk Terbiyesi: 1

Çocuğunuzu kendi âleminize sokmayın

O sizin konuştuğunuzu, gördüğünüzü, okuduğunuzu değil, kendine uyanı, kendine yarayanı duymalı, görmeli ve öğrenmelidir

Yazan: Anne Padler

Geçenlerde genç bir anne bana şöyle bir derd yandı:

«Oğlum on yaşında, gürbüz, şen, güler yüzlü bir çocuktur. Her gören sever. Derslerine iyi çalışır, kimseyi üzmez. Son zamanlarda kendisine tuhaf bir hal geldi. Hep hastalıktan, hastalanmaktan korkuyor. Çok düşündüm, bu korkuya bir sebep bulamadım. Yavrum ne öyle gözünü korkutacak mühim bir hastalık geçirdi. Ne de ona böyle bir hastalıktan bahsedene oldu. Öyle iken korkusu bir türlü geçmiyor.»

Meseleyi biraz kurcalamak için genç kadını yarım saat kadar konuştum. Meçhul sebep kendiliğinden ortaya çıkıverdi. Gerçi çocuk ne mühim bir hastalığa tutulmuştu, ne de biri önüne alıp onunla hastalık sözü etmişti, ama, kimse farkında olmadan o, bu mevzu üstünde pekâlâ gözünü yıldırmıya yetecek kadarını duymuştu. Genç anne - akından hiç bir şüphe geçirmeden - bana bunu kendisi itiraf etti. Bir gün arkadaşlarından birine çaya giderken oğlunu da birlikte götürmüştü. Orada o, kendi kendine eğlenirken kadımlar da ağır hasta bir hizmetçiden bahs açmışlar. Anne farkında değil. Görünüşte büyüklerle hiç alakası olmayan yavru bu hastalık bahsini gizli gizli dinlemiş, bellemiş ve o garip korkuya tutulmuş.

Bu vak'a hiç de nadir sayılamayacak bin bir eşine güzel bir örnektir. Bugünkü yaşayış şartları içinde çocukların çoğu kendilerine zarar verecek şekilde büyüklerle temas halindedir. Bir çok aileler de -bilhassa kıym - çocuğa mahsus bir oda ayırmaz. Yanımızda oyuncaklarla meşgul zannettiğimiz yavru işte böyle bize kulak kabartır, duymaması icab eden şeyleri işitir, ve bunların türlü tesirleri altına girer.

Gene bir anne anlattı: Altı yaşındaki kızları bir sabah, kahvaltıda durup dururken şu suali sormuş:

— Anne! Boşanma neye derler?

Baba ile anne bu damdan düşer gibi sorguya şaşırmış ve gülmüşler, şaşmışlar.. Çünkü ne o gün, hattâ ne de başka bir gün yavruya böyle lüzumsuz bir şeyden bahsedene olmamış. Maamafih çocuğun bu sözü nasıl bellediğini keşfetmekte gecikmemişler. Bir kaç gün önce aileyi

geliyorlar ve hakikati duyunca kızıyorlar. Amerikan, Asyadan gelenler var. Bu havadisi ortaya kimin çıkardığını tesbit eylemek mümkün olmamıştır. Arkadaşlarımızdan bir gazeteci olacak muhakak..»

ziyaret eden bir misafir bir boşanma davası anlatmıştı. Yavruca da o sırada salonun bir köşesinde güya oyun oynuyormuş. Güya, diyorum, çünkü garib gözüdüğü bu kelimeyi sade duymakla kalmamış, günlerce merakla zihninde saklamış ve bir sırasını beklemeye hesablamış yamadan manasını anlamak için sabırsızlanmış.

Çocuk, yaradılıştan, çok mütecessis. Her bilmediğini, öğrenmek, her gizliyi görmek ister. İşte bu yüzden büyüklerin muhaveresine deşetli meraklıdır. Bir iki onlar, kendinin bilemediği heyecan dolu şeyler konuşurlar. Eline en ufak fırsat geçer geçmez ilk işi bu meçhulleri öğrenmek olur. Yakınımda bu lullmak ona bu yolda en güzel fırsatı verir.

Biz büyükler çok defa onun sessiz sesiz bir köşeye çekilmesine, oyuncaklarla uğraşmasına aldanırız. Bize kayıtsız, söyleneceklerimizi duymaz sanırız. Yanılıyor ruza. Dediğim gibi, onun dikkati, ne konuştuğumuzu duymak için daima pusudadır ve daima uyanıktır. Hiç bir fırsatı kaçırmaz.

Gene çoğumuz, çocuğun, duysa bile sözlerimizi anlıyamıyacağına güveniyoruz. Ne büyük hata. Her duyduğunu tamamiyle kavrayamaz ama - hastalık, ölüm, kaza, zulüm - gibi en can sıkıcı sözler öyle hayatında kalır ki... Bunları etrafında sık sık duya duya nihayet hayatı korkunç bir şey gibi görmeye başlar, yıllar ve bütün neşesini kaybeder. Yarım yamalak anlayışının bu zararlı tesirlerinden bütün ömrünce kolay kolay, hattâ bazan hiç kurtulamaz.

Çocukta, dinlediklerinden doğan korkuların en mühimlerinden biri geceleyin korkma hüyudur. Böyle bir yavruyu görmek görmez akla ilk gelen şey şu olmalıdır: Kim bilir zavallıca neler duydu neler dinledi!..

Dinlemek merakı, ailede tek veya birkaç deşerlele arasında büyük yaş farkı olan çocuklarda daha fazladır. Çünkü: Bu arkadaşla beraberken çocuk oyuna dalar derinden dalar. Muhitini ihmal eder. Bu yükleri unuttur.

Duyduklarının tesiri çocukta yalnız korku uyandırmakla kalmaz. Türlü tesirler yapar. Kendini beğenmiş sevimli yavruları, geçimsiz, hırçın çocukları hep bu muhaverele yaratır. Sık sık övüldüğünü sezen yavru ergeç kendine tapmaya başlar. Hep kendi dikbaşlılığından isyankâr kesilir.

(Devamı 12 inci sayfada)

Bunları biliyor mu idiniz?

Eski zamanlarda mürekkebin nasıl yapılırdı?

Eski zaman eserlerinin yazılmasında kullanılan mürekkebin nasıl yapıldığı tahmini olarak malûmumuzdur. Avrupa'da, bunu, umumiyetle rûhban manastırlarında ocak

kurumundan yaparlardı. Bu mürekkebin sen derece sabitti. On yedinci asra kadar bu usul böylece devam etti, o zaman Pariste bir mürekkebin fabrikası açıldı ve bu bir kadına aiddi. Şarkta da gayet nefis mürekkebin yapan san'atkarlar vardı, fakat gene o zaman yapılmakta olan altın sarısı bir mürekkebin sırrı kaybolmuştur. Tezhibcilik san'atının bir şaheseri olan bu mürekkebin, bugünkü inceden inceden erişemediği meçhullerden biri olarak kalmaya mahkûmdur.

Amerikada yüz yaşını geçmiş 3960 insan var

Dünyanın yaşlılar rekoru galiba Amerikadadır. Çünkü son yapılan nüfus tahririnde, Amerikada yüz yaşını geçmiş insanların sayısı (3960) olarak tes-

bit edilmiştir.

Dünyanın geçirdiği tehlike

Geçen yıl içinde sema boşluğuna düşen büyük bir yıldızın hareketi eğer (10) saat gecikse idi, küremizle çarpışacak ve cümlemiz mahvolacaktık.

GÖNÜLİŞLERİ

Kadına dair, Üç sual, üç cevap

Bir okuyucum benden, şu şayanı dik - kat sualleri soruyor:

1 — Bir erkeğin, çok samimi ve çok sık temas ettiği bir allenin kızına karşı büyük bir yakınlık duyması, ondan bir lâhza ayrılmaya katlanamaması, sadece kuvvetli bir sempati midir, sadece saygı ve takdir midir, yoksa gizli ve derin bir sevgi midir?

2 — Bir erkek tahayyül ettiği tipe hiç uymayan bir kıza evlenirse, mes'ud mu yoksa bedbaht mı olur?

3 — Kurulan bir yuvada, kadının er - kekten tahsil bakımından yükseğe olması saadete engel midir? Yani o kadın, sonradan, bir üstünlük iddiasına kalkışır, zevcini hakir görür mü?

Ben, birinci suale cevap verebilecek vaziyette değilim. Çünkü o vaziyette bir erkekle, o vaziyette bir kızın birbirlerine karşı duydukları «His» lerin adını, aradaki münasebetin mahiyetine göre koyabilmek mümkündür.

Bittâbi bu his, çok kuvvetli bir sempati de, saygı ve takdir de, gizli ve derin bir sevgi de olabilir.

Zaten, hakikatte, aşk da, çok kuvvetli bir sempatiye, saygıya, takdire verilen isim değil midir?

Fakat bir erkek, bu hisleri, kendisini bir kadın gibi tahrik etmeyen bir kadına karşı da duyabilir.

Ve bir erkeğin, kendisine bu kadar yakın bulduğu bir kadın arkadaşından ayrılmaya katlanamaması da tabii bulunabilir.

Hele onunla, bu okuyucumun söylediği derecede sık görüşürsün, ayrılış büsbütün güçleşir.

Zira, ünsiyet kabiliyeti çok zengin bir ehli hayvan sayılan insan ruhu için, alıştığı bir yerden, bir insandan, bir âlem - den hattâ küçük bir itiyaddan ayrılmak, bir sevgiliden ayrılmak kadar güçtür.

Fakat dediğim gibi, bu hislerin adını koymak bana değil, sahiblerine düşer.

İnsan, senelerce görüştüğü bir hem - cinsinin hislerini tahlilde bile her zaman tam bir isabet gösteremiyor.

Bu itibarla, bu hususta benim vereceğim hüküm hakikati ifadeden çok uzak kalabilir.

İkinci suale gelince, insanlar içinde, tahayyül ettikleri tiplerle evlenebilmemiş olanlar yok denecek derecede azdır. Onlar içinde de, sukutu hayale uğramış olanlar ekseriyet teşkil eder.

Buna mukabil, sarısından hoşlanırken zenci ile evlenmiş, esmere bayılırken sarısına gönül vermiş, ve mes'ud olmuş tahliller çoktur.

Binaenaleyh, bu sual de, cevabı katliyetle verilemeyecek sorgulardandır. Saadet telâkkileri o kadar muhtelifdir ki, içlerinden birisini tercihe kalkışmak, hayatta tahayyül edilen parlaklıkta bir saadete kavuşmak kadar imkânsızdır.

Üçüncü suale gelince, ben, erkeğin, kendisinden tahsilce üstün bir kadınla evlenmesine aleyhdarım. Ve bu kanaatimi, aksini isbat edebilecek misallerin çokluğuna rağmen değiştiremiyorum.

TEYZE

Bacaksızın maskaralıkları :

Bacaksızın köpeği

Darüşşafaka 64 yaşına bastı

Şerefli bir irfan âbidesinin şayanı dikkat tarihi

1929 da Darüşşafaka mezunu dört memur arayan bir şirket arzusunun yerine getiremedi, çünkü imtihanlar bitmiş ve mezunlar çoktan paylaşılmıştı

Bugün, şu anda Darüşşafakalılar, şerefli ocaklarının tam 64 üncü yaşına başısını kutluyorlar. Bu mes'ud günde yakın tarihli bizimle beraber, gözden geçirenler görecektir ki, Darüşşafaka, memlekette yükselen maarif âbidelerinin en şerefli arasında en müstesna mer-tebeyi işgal eder.

Darüşşafaka nasıl kuruldu?

Başlarında, maliye nazırı Yusuf Ziya Paşa, Gazi Ahmed Muhtar Paşa, Vidinli Tevfik Paşa gibi kimseler de bulunan «Cemiyeti Tedrisiye İslâmiye», Darüşşafakayı, 1878 yılında, münhasıran fakir, öksüz ve yetim halk çocuklarını okut-mak gayesiyle kurmuştur.

Sade bu gaye bile, Darüşşafakanın sa-hib bulunduğu manevi makamın irtifai hakkında fikir vermiye bol bol kâfidir ka-naatindeyim.

«Cemiyeti Tedrisiye İslâmiye» âza-ları Darüşşafakadan evvel, Beyazıdda bir mekteb açmışlardı.

Tamir edilen «Valide Ümmetullah» mektebinde açılan dershanelerin kürsü-lerini fahriyen işgal eden değerli hocalar arasında, bizzat Gazi Ahmed Muhtar Paşa da, Gazi Tevfik Paşa da, büyük milliyetperver Namık Kemal de bulun-muştur.

Ve o demokrat müessesenin sıraların-da, çarşı çarşaklar kalem efendileri yan-yana oturup okumuşlardır.

Fakat o mektebi kuranların bütün gayeleri bundan ibaret değildi.

Onlar, kara cahiller diyarına dönen bed-baht memlekette, bir nur ocağı kurmak emelindeydiler.

Yükselmek için maddî imkân ve kud-ret sahibi olmayan bütün yetim, öksüz ve fakir memleket yavrularını, şefkatın sıcağına, feyzin ışığına kavuşturmak gayesi, yüreklerinde mukaddes bir ocak gibi tütüyordu. Nitekim, günün birinde buna da muvaffak oldular.

Ve Sultan Selim ile Fatih camileri ara-sındaki tepe üzerine, bugünkü Darüşşafaka binasının temeli atıldı.

Mektebi kuranlar, kız çocuklarını da cehaletin karanlığından kurtarmak ar-zusundaydılar.

İşte bu maksadlar ki, bina, bir kısmı erkek, bir kısmı da kız öksüzlere tahsis edilmiş üzere, iki taraflı yapılmıştı.

Fakat ne yazık ki, mektebin «kızlar dershanesi» adını taşıyan tarafı, program-ları hazırlanmış, hattâ hocaları bile tayin edilmiş olduğu halde, açılmadı.

Çünkü o devre hâkim olan softa ve mürteci kafalar, bilginin cennetine açılan bu kapılar önünde, iğrenç bir mâni teşkil ettiler. Ve o mânileri yıkarak, kızlarımıza da feyzin nuruna kavuşturmak, Darüşşafakalıların yüreklerinde aziz ve mukaddes bir emel teşkil etti!

Eğer onlar, bu gayelerini de tahakkuk ettirebilselerdi, biz, kızlarımızı mekteb sıralarında görmek saadetini, cumhuriyet devrine kadar beklemekten kurtulacak-tık!

Darüşşafaka

Darüşşafakanın diğer tarafı, 15 hazi-ran 1873 tarihine rastlayan salı günü a-çıldı.

Ve o gün, Darüşşafakada ilk dersi ver-mek şerefi, «dini bütün» lakabile tanınan Kayserili Mustafa Paşaya nasib ol-du.

Onun verdiği o tarih dersin mevzuu da «Malûmatı Nafia» idi.

Irfan hayatımızdaki zaferlerin en tanınmış bayrakları

Darüşşafaka, memleketin irfan tari-hinde, bir çok zaferlere bayraktar ol-muştur.

Meselâ, memleketin en eski mekteb-leri sırasında bulunan Darüşşafaka, «mu-siki» ye ders şeklinde programlarında ge-niş bir yer veren ilk müessesesidir.

Ve mektebin ilk musiki hocası da klâ-sik Türk musikisinin lâyemut ustası Zekâî dededir!

Onun Darüşşafaka kürsüsünde bırak-tığı boşluğu da, bugün oğlu Ahmed dol-durmaktadır.

Darüşşafaka, istibdadın şerrine en faz-la uğramış, ve sefaletin acısını en çok çekmiş müessesesidir, dersek, gene müba-lâga etmemiş oluruz. Vâkiâ bugün, mem-leketin bütün şefkatli yürekleri, bu oca-ğın üzerine titremektedir.

Hattâ oraya hanlarını, apartmanları-nı hediye eden, yardımda bulunan iyi ve zengin yürekli insanlar arasında, Beybil Havsâ mensub ecnebler, Roçild gibi ya-bancılar, ve İran Şahi Muzaffereddin gibi şahlar da vardır.

Ve bugün, «Türk Okutma kurumu» a-dını alan eski «Cemiyeti Tedrisiye İslâ-miye» nin fahri reisliği General İsmet İnönünün şerefli uhdesinde bulunuyor.

Çoktan lâyık olduğu mazhariyetlere kavuşmuş bulunan Darüşşafakada öksüzüklerini, kimsesizliklerini unutan mes'ud yavruların, tahsil kavgasında ne büyük zaferler kazandıklarını anlamak için de, gene Ali Kâminin yazdığı şu hayret ve takdir verici satırları iktibasla iktifa ediyorum:

«— 1929 senesinde, Darüşşafakanın se-kizinci sınıfında okuyan bir talebe, Na-fia Vekâleti tarafından lise mezunları arasında cer mühendisliği için açılan bir imtihanı birincilikle kazanmıştı.

Darüşşafakanın tarihinde, bu kabil mi-salleri arıyacaklar, hiç zorluk çekme-den, yüzlerce karşılaşacaklardır.

Gene aynı senede, meşhur bir şirket, gazetelerle Darüşşafaka mezunu dört me-mur alacağını ilân etmişti!

Fakat her taraftan kapışılan bütün

Aralarında, Fuad Aral gibi, İstanbul me'b'usu Halil Etem gibi, bütçe encüme-ni reisi Hasan Saka gibi, profesör Hasan Tahsin Ayni gibi, yataklı vagonlar şir-keti mümessili Hasan Sadık Durukal gi-bi, avukat Hafid gibi, Şirketihayriye tef-tiş heyeti reisi Mehmed İzzet gibi, İstan-bul Şehir meclisi âzalarından Mustafa Aşkın gibi, İstanbul mektubcu-su Osman Nuri gibi, milli saraylar müdürü Sezai Selek, ve gümrük, ve inhi-sarlar müfettişi Vefik gibi güzide zevat da bulunan bu cemiyet, Darüşşafaka uğrunda hiç bir fedakârlıktan kaçınma-maktadır!

Bu sayededir ki, Darüşşafaka, memle-kette şefkat ve feyiz mefhumlarının tü-keneceği kıyamet gününe kadar, yoluna ve vazifesine emniyetle devam etmek imkânına kavuşmuştur.

Tarihdeki acı hatıralar

Fakat bugün bu aydınlığa kavuşmuş bulunan Darüşşafakanın tarihi, çok acı, çok kara hatıralarla doludur. O acıların hududsuzluğu hakkında bir fikir vere-bilmek, ve Darüşşafakayı idare eden-lerin, o ocağı tüttürebilmek için neleri göze aldıklarını anlatmak için, mekte-bin bugünkü müdürü tarafından yazılan şu üç dört satırcığı okumak kâfidir:

«— Darüşşafaka, o derece sefalet in-de kalmıştı ki, herb zamanının idaresi, öksüz, talihisiz ve biçare talebeleri ist-mak için mekteb binasını yakmak me-cburiyetinde kalmışlardı.»

Fakat bu bedbaht günlerden nura ka-vuşan Darüşşafaka, bugün, her bakım -dan, memleketin en mes'ud müessesesi haline girmiş bulunuyor.

Çoktan lâyık olduğu mazhariyetlere kavuşmuş bulunan Darüşşafakada öksüzüklerini, kimsesizliklerini unutan mes'ud yavruların, tahsil kavgasında ne büyük zaferler kazandıklarını anlamak için de, gene Ali Kâminin yazdığı şu hayret ve takdir verici satırları iktibasla iktifa ediyorum:

«— 1929 senesinde, Darüşşafakanın se-kizinci sınıfında okuyan bir talebe, Na-fia Vekâleti tarafından lise mezunları arasında cer mühendisliği için açılan bir imtihanı birincilikle kazanmıştı.

Darüşşafakanın tarihinde, bu kabil mi-salleri arıyacaklar, hiç zorluk çekme-den, yüzlerce karşılaşacaklardır.

Gene aynı senede, meşhur bir şirket, gazetelerle Darüşşafaka mezunu dört me-mur alacağını ilân etmişti!

Fakat her taraftan kapışılan bütün

Darüşşafakanın on yedi yıllık müdürü Ali Kâmi ile bir mülâkat

« Zaman ergeç uzviyetlere galib gelecek. Fakat ben son dakikamda gözlerimi müsterih kapayacağım' Çünkü eminim ki bizimle beraber ölmeyecek olan bir şey var: Darüşşafakalı ruhu »

Şimdi de, Salih Zekileri, Ahmed Ra-simleri, İsmail Safaları yetiştiren Darüşşafakanın on yedi yıllık müdürü Ali Kâ-mi ile konuşuyoruz.

Darüşşafakayı, kendi tarihindeki itilân-ının en yüksek zirvesine kavuşturan kıymetli müdürün önünde duran büyük sarı bir zarfın üzerindeki yazı, olanca dikka-timi çekiyor. Sesimi müdüre duyurabile-cek derecede yüksek çıkararak okuyorum:

«— Sigarayı terkedendenlerin senedleri!» Soruyorum:

«— Sigara da, borç gibi, mülk gibi senedle mi terkediliyor üstadım?»

Kıymetli âlimimiz gülümsüyerek:

«— Evet!.. diyor, ve izah ediyor:

«— Sigara içmek, ahlâki bir kusur de-ğildir. Ben, bir çocuğun sigara içmesini, ahlâki bakımdan, çay içmesi, süt içmesi veya limonata içmesi kadar tabii görürüm. Bu itibarla, sigarayı cezayla menet-miye taraftar değilim.

Fakat bir çocuğun eline yakışmayan si-garanın, ona bilhassa sâhhi bakımdan muzır olduğunda da bittabi şübhem yok!

Bu itibarla, talebelerim arasından bi-risinin sigara içtiğini görünce, içim sızlı-yor. Onlara sadece, kendilerine gücendi-ğimi söylüyorum: O kadar...»

Bundan bir müddet evvel, bir gün on-lardan birisi odama geldi. Elindeki kâğı-dı, çekine çekine önüme uzattı. Okudu-ğum kâğıda şu satırlar yazılıydı:

«— Sayın müdürümüz. Geçen gün, beni sigara içerken gördünüz. Bana gücendi-ğinizi söylediniz. Bu sözünüzün hakikat olduğuna da, o gündenberi tevaccühünüz-den mahrum kalmakla görmekte, anla-maktayım.

Şimdi size, bir daha sigara içmeyeceği-mi şerefim üzerine söz veriyorum:

Eğer içine şerefimi koyduğum bu se-ned sayesinde, kaybettiğim tevaccühünüzü yeniden kazanabilirsem, kendimi mes-ud sayacağım!»

Ben bu mektubu teşekkürle karşıla-dım. Ve o çocuğun, o günden sonra sigara içtiğini görmedim.

O günden sonra, gücendiğim talebele-rin, benimle bu şekilde barışmaları, beni çok mütehasis eden bir âdet halini aldı.

Kırıldığım talebeler, mukabilinde kal-bimi geri almak maksadıyla, bana böyle senedler getiriyorlar.

Ve emin olun ki, sözlerini de tutuyor-lar. Çünkü bana söz verenlerin arkalarını uzun müddet, şeytanın aklına gelmeyecek şekillerde takib ettim: Aldığım netice, beni mes'ud etti!

Karıştırdığı bu mektublardan birisi ü-zerinde epeyce düşünen, sonra pencere-sinden, bahçede oynayan yavrularına ba-kan değerli müdürün gözleri dolmuş-tu:

«— Şu, dedi, Safer 143 ün senedi!.. Za-yıf bir çocuktu. Ona, daima ağzında gör-düğüm sigaradan vazgeçmesini, kaç defa söylemiştim.

Nihayet, bana şu gördüğünüz senedi getirdi: O da sigarayı bırakacağına genç-liği üzerine söz veriyordu!

Fakat ne yazık ki, biçare yavru, üç gün evvel, o üzerine yemin ettiği gençliğine doymadan öldü!..»

Şimdi, bu senedi, 30 küsur yıllık hocalı-ğımın en hazin hatıraları arasında saklı-yorum!»

Zavallı yavrum.. Bu sözü bana da -ha evvel verseydi, sade benim kalbimi de-

Darüşşafaka mezunları, lâyık oldukları mevkilere çoktan kavuşmuş bulunduk-ları için, bu ilân gazetelerde günlerce boşboşuna iştirar etti. Ve o şirkete, kendisine Darüşşafakalı süsü verdiği an-laşılan bir sahtekârdan başka, hiç kimse müracaat etmedi!»

Bana gelince, bu satırlara, iftihar duy-gularından başka ne ilâve edebilirim ki?

Fakat her taraftan kapışılan bütün

Ali Kâmi muharririmizle konuşurken

gi, kendi hayatını da kazanacaktı!»

Ali Kâmiden, vaktile sıralarında oku-duğu Darüşşafakadaki hatıralarını da dinlemek istiyorum:

«— Ben, diyor, Darüşşafakanın hasreti-ni çekmeye başladığım zaman, henüz sek-iz yaşındaydım. Ağabeylerim, İsmail Safa ve Ahmed Vefa da orada okuyorlar-dı. Birisi on üç, öbürü on beş yaşlarınday-dılar.

O vakit Fatihte oturuyorduk.

Ben de Fatih askerî rüşdiyesine gidi-yordum. Ağabeylerim, ayda bir izinli çı-kıp eve geldikleri zaman, hep mektebi anlatırlardı. Ben de onları, bir tek kelime kaçırmadan can kulağıyla dinlerdim.

Bu suretle yüzlerini görmediğim birçok hocaların, mübassırların, hattâ talebele-rin, isimlerini, huylarını bile öğrenmiş-tim.

Bu hikâyeleri, beni Darüşşafakaya öyle bağlamıştı ki, sokaklarda, parlak tokalı, muntazam kıyafetli, ve ağırbaşlı Darüşşafakalıları gördükçe, âdeta tatlı bir ha-yale dalarcasına seyredirdim. Sizin anlı-yacağınız Darüşşafakaya adamakıllı a -bayı yakmıştım.

Oturduğumuz evden mekteb görünür-dü. Her akşam, karanlık çökerken; bir pencere önüne yerleşir, Darüşşafakanın esmer bir hüzne gömülen azametli bina-sını, bir mâbed gibi uzun uzun seyredirdim.

Bütün benliğimi kavrayan o yetimler yuvasına dikilen gözlerimde, yetim ço-cukluğumun bütün hayranlığı toplanır-dı.

Ağabeylerim, Darüşşafakada zindanla-rı, dayakları anlatırlar, yemek yerine ku-ru ekmeğe yiyen cezalılardan bahsederler, beni o sevdadan vazgeçirmeye çabalar-lardı.

Fakat bunlar, mektebi büsbütün gözü-me, gönlüme sokardı.

Oraya karşı duyduğum hasrete, sevgi-ye, korku ile karışık derin bir hürmet de karışırdı.

Zatea ağabeylerim, o cezaların uslu durmıyanlara verildiğini de söylerler-di.

Onlardan, uslu oturanlara, derslerine çalışanlara âferinler, yıldızlı mükâfat-lar verildiğini de öğrenmiştim.

Ben de girdiğim takdirde uslu oturacak âferinler, yıldızlı mükâfatlar alacaktım.

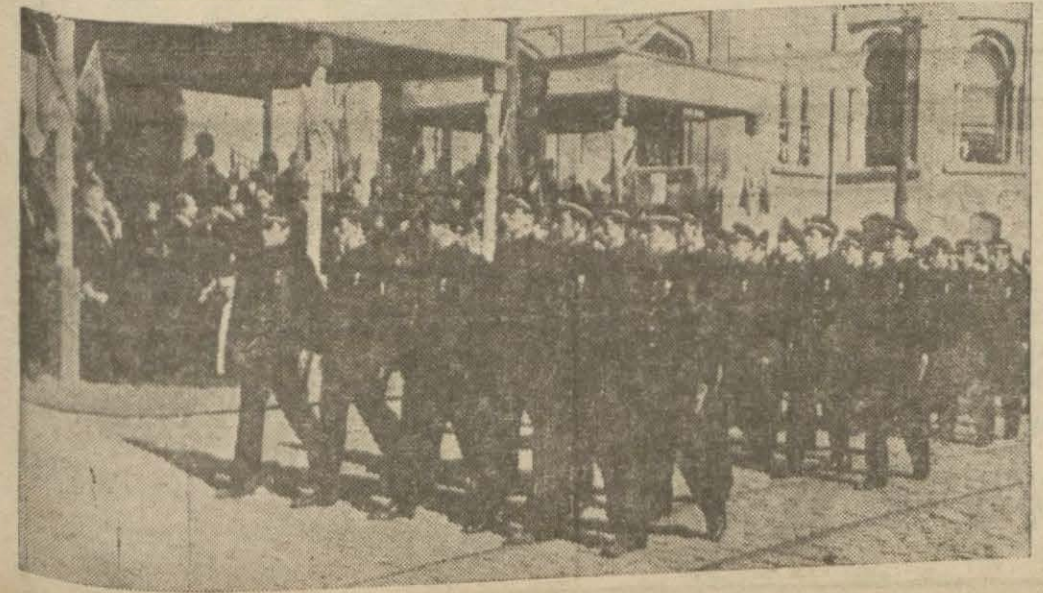
Fakat acaba bu rüyalar çıkacak mıydı? Ali Kâmi, o uzak günleri yeniden ya-şıyor gibi idi:

«— Mukaddermet.. dedi.. yazıldım.. hepsi oldu. Aferinlerini, yıldızlı mükâ-fatlarımı aldım. Hattâ, tuzu, biberi kabi-linden ufak tefek cezalarını da tattım. İsmail Safanın dediği gibi, «Üç öksüz, o mekteb bize mader, peder oldu», ve «biz, saye-i sakafında yetiştiğimiz o binanın!..»

(Devamı 11 inci sayfadadır)

Darüşşafaka hakkındaki ya-zılarımız burada bitmedi, 11 inci sayfamıza bakınız!

Naci Sadullah

Darüşşafakalılar bir geçid resminde

Son Posta'nın Büyük Edebî Romanı: 1

AH ŞU HAYAT!

Yazan: Nezihe Muhittin

Azrail ismindeki korkunç melek, bir kış sabahı gün doğarken Zeyrekte Kapalıturbe sokağında, kapıları ve pencereleri sımsıkı kapalı terlikci Murtaza efendinin evine girerek genç karısı Naciyenin ruhunu aldığı zaman küçük yavrusu Münir on ayıktı. Ölmün ürpertici havası ile dolan kasvetli sokağa biraz sonra mahallenin insanları üşüştü. Birkaç yaşlı erkek, yüzünün rengi sararan Murtaza efendiyi alıp köşebaşındaki kahveye götürdüler. Komşu kadınlar da genç ölünün başına toplandılar. Sessiz, odanın ortasına, sah te bir iki hıçkırık, birkaç kof ah, of damladı...

Acar Fatma, Naciyenin açık kalan gözlerini kapadı ve başındaki beyaz tülbendi çıkararak çenesini bağladı. Odanın bir köşesinde hafif hafif sallanan ceviz beşiği usulca öbür odaya götürüldükten sonra odadakilerin kimini zembem almak için hacılara, kimini, aşır okutmak için Hafız Bedriyeye gönderdi. Sonra kırtıslarını eşeliyerek saç mangalın ortasına koynundaki çıkından çıkardığı bir tutam ödağacı attı. Cenazeyi öğle namazına yetiştirmek için ölü evinde artık bütün işler yönetimine girmiş gibiydi. Acar Fatma şimdi basık tavanlı bir odada kerevetin önüne yerleştirdiği tepeleme dolu bir bakır mangalın karşısına bağdaş kurmuş, birer birer gelen komşu kadınları, bir geyirikten sonra iki yana meraklı meraklı başını sallıyarak kabul ediyordu. İçeri girenler sağ olmaktan doğan gizli bir sevinçle, iki üç gün önce bir dedikodu yüzünden mutlaka dargın olmalarına rağmen birbirlerine sarıldıkları sonra mangalın çevresine ve sedirin üstüne bağdaş kuruyorlardı. Cenazenin odasında tüte tüte bütün evin isli havasını kaldıran ölümün o esrarlı kokusuna kadınlar hâlâ bir emirli, aşağısından gelen acıklı su şırıltısı, yabancı ve kalın ellerin dokunduğu bakır tıngırtıları, ve korkunç bir tahtanın çirkatı uğursuz bir gırtlı tüyleri ürpertirken bakır mangala irili irili bakır cezveler süzülüyor ve yaşlılara sunulan acı kahvelerden arta kalan cezve tortularını meraklı ziyadece kâbarın Acar Fatma hanım baş parmağıyla temizliye temizliye, yalayıp bitiriyordu.

Aşağıda merdiven trabzanlarına iri bir el pat. pat vurunca odanın bir köşesinde unutulmuş beşikten ince ve keskin bir viyaklama koptu. Münir uyanmıştı. Sigara dumanlarıyla ödağacı işleri içinde körpe çifterleri bulunan yavrucuk çirpına çirpına bağırıyor ve haykırıyordu. Acar Fatma hanım ihliya pıhlıya ayağa kalktı. Merdivenleri sarsan patpatla, çifterleri bunalan küçük Münirin haykırımları birbirine karıştıyordu. Hangisine gireceğini şaşırarak sedirin ucuna büzülmüş oturan genç ve cılız bir kadına:

— Ayol! Mürvet, öyle abdal abdal ne duruyorsun kızım? Çocuğu beşikten çıkar da avutursene... - diye seslendikten sonra hâlâ fasılalarla merdiveni sarsan patpata cevap vermek için kapıya dönerek:

— Hay karım ağrısı... töbe estağfurullah!.. Geliyorsun işte...
Diyerek kapıdan dışarı çıktı.

Acar Fatma hanımın Mürvet diye seslendiği cılızca genç kadını küçük Müniri beşikten alarak hoplasta hoplasta

ta sedire doğru getirirken orta yaşlı birdüm? Öksüz doyurmak Kâbeye gitmekten üstündür.

— Ne de güzel yakışıyor eline çocuk zavallı tazenin!.. -dedi-

— A, elbet yakışmaz mı hiç?.. Bir ay önce onun da bir tanesi vardı...

— Tevekkeli öyle bir köşeye sinmiyor zavallı!

— Sinmesin de ne yapsın biçare? Dillere koyal, bir ay içinde hem kocasını, hem de çocuğunu kaybetti. Evlere şenlik!

— Fatma hanım da kızcağızı paylar durur.

— O da ayıblanmaz. Yaşlı hatun.. kızının bu halini görünce basbayağı meraklı oldu.. sıkışınca sağ ayağının terliğini, sol ayağına giyiyor, görmüyor musun kardeş?..

Bir tarafta mahallenin komşuları derdleşirken küçük Münir sedirin üstüne yatırılmış ve ıslak kundağı açılmıştı.. açılan kundanaktan ekşi bir buğu tütüyordu. Bu sıcak odada buharlaşan kundağın içinden Münirin yumuk ve kızıl pembe vücudu meydana çıkınca etrafındaki kadınlar söyleşmeğe, şimdi sıkıntından kurtulunca ağlamağı keserek gülücük yapmağı başlıyan çocukla şakalaşmağı başladılar:

— Ne de tosunu, ne de güzel.. maşallah.. ağucuk sana evlâdım...

— Nesine maşallah zavallımın?..

— Öyle ya, maşallah olsaydı anacığı yaşardı..

— Tanrım yardımcısı olsun ama şimdi buna kimler bakacak?..

— Tevekkeli zavallı tazenin gözleri açık gitmedi!..

Komşu hanımlar, hem söyleşiyorlar, hem de minimini Münirin küçük kızıl ve yumuk bacaklarıyla isyan etmesine rağmen onu gene sımsıkı temiz ve kuru bezlere sarıyorlardı. Münir tekrar başlayan bu esarete mızırdanırken Mürvet onu kucığına almıştı. Sallıyor.. hoplatıyor fakat çocuk susmuyor, yeni sığındığı bu kadın göğsünde kıvrana kıvrana bir şeyler araştırıyordu. O zaman kadınlardan biri çekingen bir sesle:

— Bir şey söyleyeceğim ama dilim varmıyor - dedi -

Bir başkası:

— Benim de dilimin ucunda ama Mürvet hanımın yüreğini kabartmak istemiyorum - diye atıldı -

Bir yaşlıca kadın:

— Ben sövliyeyim - dedi - Mürvet hanıma.. çocuğu emziriver.. diyeceksiniz değil mi?

— Hay Allah senden razı olsun.. sütü de daha çekilmemistir belki..

Mürvet göğüs geçirerek:

— Nerede çekilecek.. - dedi - Yavrum hatırıma geldikçe göğsüm sızım sızım sızıyor.. günde üç defa gömlek değiştiriyorum

— Öyleyse ne duruyorsun a evlâ-

kadık bayılacağıml.

Meclise hâkim olan yaşlı komşu gene atıldı:

— Hoş gör Fatma hanımcığım.. tazenin yüreği çoştı..

Fatma hanım:

— Ya benimki? -dedi- benimki taş mı kardeşler?

Birkaçı birden:

— Allah ikinize de sabırlar versin, - dediler -

Fatma hanım kızına:

— Sus artık bakayım! -dedi- Allah güç gelir bu.. ya sen ölseydin de yururcağın el elinde kalsaydı.. daha iyi mi olurdu?..

Mürvet derhal gözlerini silerek sustu. Fatma hanım şimdi mangala küşüme çezveyi sürmüştü. Fakfön tabakasından iri bir sigara sararak:

— Kardeşler! - diye başladı - demin benden evlere şenlik cenaze için silecek istediler.. Hafız hanımla beraber selvi sandığını açtık. Allah takiratını affetsin, taze, biraz şapşalcaydı; ya sandık buram buram küf kokuyor.. hepsi darmadağın.. ama koca da kocaymış hani!.. Kaç kat hamam takımı bu?!

Pembe Bursa bornozu.. beyaz ipek çubuklusu, sarı pamukaki işlemelisi... Daha bilnem nesi.. hepsi aklımda kalmadı.. Hafız hanımın da, benim de parmağımız ağzımızda kaldı.

Cezvede taşan kahveyi fincana doldururken devam ediyordu:

— Bilirsiniz ya? Naciye hamamda gene de annesinden kalma eski yamalı sileceklerle silinirdi..

Yaşlı komşu, Fatma hanımın sözünü kesti:

— Ölünün arkasından iyi söylemeli hanım..

Fatma hanım hiddetlendi:

— Daha toprağa girmede ya a hanım!.. Sürmeli Hafız; ölü toprağa girince rahmetle anmalı diye vâzederdi - cevabı sözünü kitaba uydurmağı çalışarak söyleniyordu:

— Demem o demek değil... İnsanın içi hirs dolarsa gözünü toprak doyurur demek istiyordum.. zavallı tazenin silinmeğe istemadığı o canım silecekler cenazesine yaradı işte!

Bir koca karı:

— Murtaza efendiye söyleyelim de bari bir takımını mescide hayrat versin.

Bir başkası:

— Bir takımını da dul Sabbek hanıma versin.. zavallı kadın hamamda peştemalını silecek diye kullanıyor da ben onun yerine yerin dibine geçiyorum..

Cumbada.. eve girip çıkanları seyreden bir kadın bunlara cevap verdi:

— Arkası var -

Hakikat olan bir peri masalı

Küçük kız, güzel gelin ve meçhul kadın

Geçen cuma günü Londra'nın Daily Express gazetesinde bir fotoğraf çıktı. Lord Avebury ile nikâhını tescil ettirmek üzere ebeveyninin evinde ayrılan Mis Levley Eparok'u gösteriyordu. Fotoğrafın bir kenarında da hayret, takdir ve iştiha dolu gözlerle güzel gelini seyretmekte olan küçük bir kızcağız görünüyordu.

Peri masalı işte bu fotoğrafın Daily

Express'e çıktığı gün başladı: Meçhul bir kadın okuyucu ne peşasına olursa olsun bu küçük kızcağızı bulmak istiyor, hususi bir detektifi bu işe memur ediyor ve nihayet öğreniyor ki çocuk bir şöfürün kızıdır ve Ann Petkovitch adını taşımaktadır. Meçhul kadın çocuğu ayıran büyük elbise mağazalarının birine götürüyor:

— Beğendiğini al! diyor.

Ve küçük kız da satılacak ve tülden yapılmış bir balerin elbisesini beğeniyor:

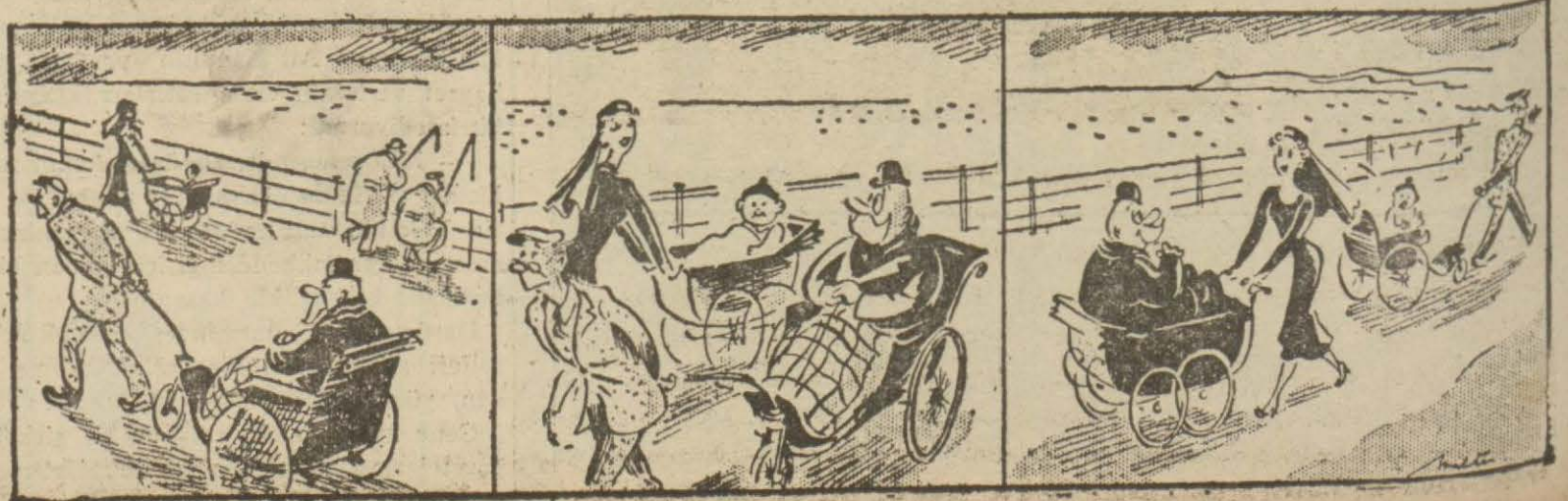
— Güzel geline benzemek için, diyor.

Ve işte bir başka klişemizde de gelin elbisesi ile küçük kıza görüyorsunuz.

Avrupa boks şampiyonu mağlûb

Berlin 5 (A.A.) — Avrupa ağır siklet şampiyonu, Alman boksörü Köblin, Avusturyalı Lazek'le yaptığı maç neticesinde şampiyonluğu kaybetmiştir. Köblin, nizamsız vuruşundan ikinci ravunta mağlûb addedilmiştir.

İki ahab çavuşlar:

Tebdili mevki

KADIN

Niçin çirkin görünesiniz ?

En küçük bir ihmaliniz, güzelliğinizin ve giyiminizin yapacağı tesiri mahveder

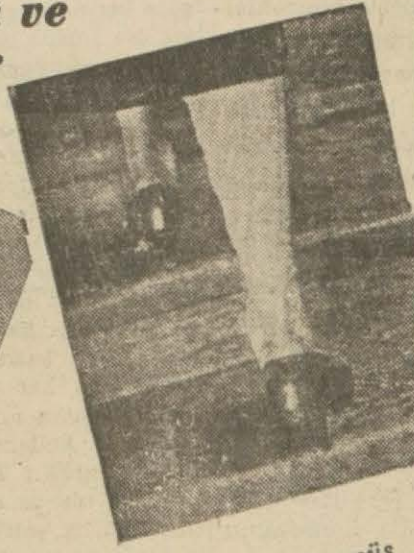
Tuvaletinizi yaptınız giyindiniz. Fakat eteklerinizin kopçalarını ipliklemeyi unuttunuz. Bütün tuvaletiniz göze çarpmaz. Bu küçük kusur görülür.

Tuvaletinizin altından kombinize askısı çıkıyor.

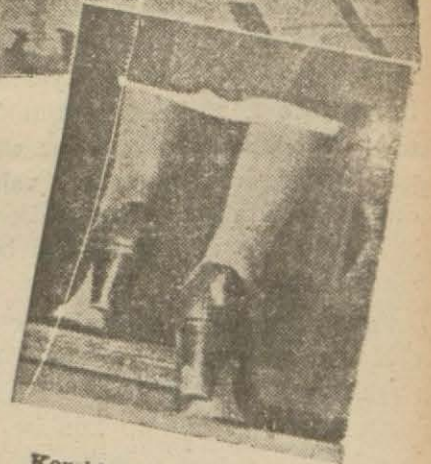
Dağınık bir kuş tel sağ

Çoraplarımız düşmüş

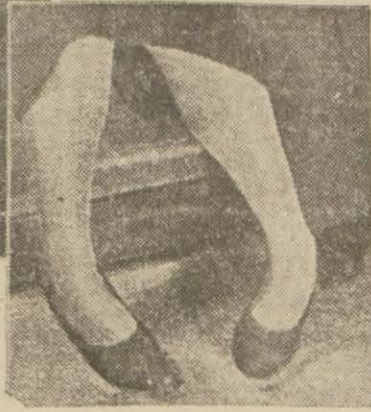
Ayakta dururken, ayaklarınızın yere fena konulması neticesi güzel vücudunuzun şekli bozuluyor ve kapı çok çirkin görünüyor.

Kombinezonunuzun eteği çıkıyor

Etek çekiliyor.

Fena oturuş

Bluzunuzun eteği çıkıyor.

İlkbahar şapkaları

Soldan sağa birinci: Bir kuş ve bir avuç kiraz, elli yıl önceyi hatırlatan sade bir kanotieye ne kadar renk ve tazelik vermiş.

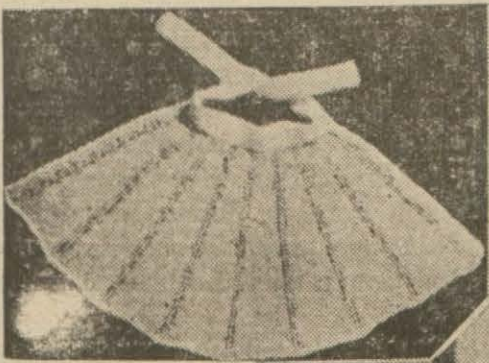
kadar süslenmemiş olsaydı.. bu halile muhakkak ki en genç ve en iç açıcı bir şapka olmuş.

Üçüncü: Bunu bir demet leylâk.

Dördüncü: Öbürünü de arkada bağlanan geniş bir kadife kordelâ ne güzel süslemiş.

İkinci: Dümdüz diyebilirdiniz. Eğer kadife kordelâlarla bu

Örgü kap modeli

Nin si modern, şık bir hale konulunca ne güzel bir kadın eşyası olmuş. Bu küçük kapı sabahları omuzuna seve seve atmayacak kim vardır?

Biçiminin, hele örgüsünün kolaylığına diyecek yok. Jerse örgüsüne sekiz santimde bir iki sıra jur geçirdiniz mi mesela tamam. Jurların aralıkları - her sırada birer tane eksiltirek - gittikçe daraltılır. Böylece kap (2) nci resimdeki şeklini bulur. Beyaz Ankara yününden (5) santim eninde bir band yaka yerini ve e-ğarpi tamamlar. Esasen hepsi Ankara yün-

nündendir. Düz yünle güzel olmaz. Her hangi bir açık renkten örülebilir, koyu renk yaraşmaz.

Kendinize bu tarzda bir kap öferseniz sabah yataktan kalktığınız zaman arkınıza alırsınız. kahvaltınızı yaparken kabınız arkanızda olur. Zevk sahibi bir kadın bu tarzda bir kable kendine değişik ve yeni bir süs bulmuş sayılabilir.

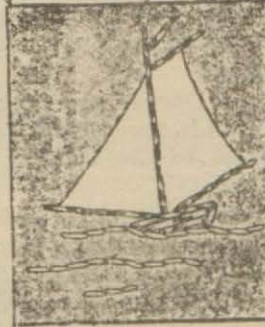
Siyah saten rob

Geniş reverin etrafına tafta geçirilmiştir. Pliler karnı ve kalçaları ince gösterecek şekildedir. Bunun için bilhassa bu kısımları şişman olanların pek işine yarar. Sol yakasında iki kamelya var. Kumaşı ağır, kalın siyah satendir. Arkasının yalnız ortası plikaşelidir.

ELİŞİ Brode

Kolay, eğlenceli ve şık bir brode yapmak istiyor musunuz? Renkli keten üstüne şu üç renk - ten birini yapınız. Örtünün şekline göre bunlardan iki, üç, hattâ dört, beş teneyi yan yana üstüste sıralarsınız. Köşelere - eğer isterseniz - yalnız bir köşeye bir tane de koysanız olur. Bu, modelin iriliğine, işlenecek şeyin biçimine ve sizin zevkinize kalmış bir şeydir.

Yukarıda - Sap iğne işlenmiş bir kız çocuk. Kullanılan renkler: Kırmızı, siyah, yeşil ve sarı. Ketenin rengi açık pembe, sarı, mavi, yeşil istediğiniz her hangi güzel bir renkte olabilir.

Ortada - Yeiken. Mavi keten üstüne aynı iş yapılmıştır. Yeikenler beyaz ketenden aplikedir. Bu modele en güzel uyan renk, mavi, yani deniz rengidir.

Altta - Çiçekler, açık renk zemin üstünde dâna güzel görünür. Bunun için bu model ya krem, yâhud beyaz keten üzerine yapılmalıdır. Çiçeğin ortası renkli ketenden fisto ile aplikedir. Bu fistolarda aynı zamanda çiçeğin yaprakları olur. Her birini ötekinden ayırmak için bir atma yapılmıştır. Ortadaki benekler sarıdır. Sapla, yapraklar yeşil (Koton) la sap iğnedir.

Bu tarzda yapılmış brodeler kadın zevkinin bir miyarı sayılabilir. Küçük bir yastık kenarında, yahud bir sehpa örtüsü ortasında güzel bir süs halinde görünür. Bizim buraya koyduğumuz modeller lilalettayın alınmış şekilleridir. Siz daha başka, daha güzel resimleri örnek olarak beğenebilir ve onları bu tarzda işleyebilirsiniz ve bunu yapmalısınız. Mesela gazetelerde çıkan karikatür ve resimlerin esas çizgilerini de kumaşa nakleder ve işlersiniz.

Bir kumaş Ve bir Süs

Üzeri çivili gibi görünen klute dedikleri kumaşlar çok moda olmuştur. Bu kumaşları son mevsimde gördüğümüz gibi, önümüzdeki ilkbaharda da göreceğiz.

Böyle kumaşlarda göze çarpan elbisenin şeklinden ziyade kumaştır. Kumaşla aynı renkte klute olanlar bulunduğu gibi çivileri başka renklerde olanları da vardır. Koyduğumuz model bej üstüne altın sarısıdır.

Altındaki resimde şapka üzerinde klips vardır. Klipsin gerek roblarda, gerek şapkalarda süs olarak kullanıldığına çok sık tesadüf edilmektedir.

Bir tek klips birçok yerde kullanılabilir. Şapkadan çıkarılır. bir robun yakasına konulur, gene aynı klips robun omuzuna, göğsüne, beline de konulur.

Ecnebi ismihaslar meselesi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Benim tezim şu idi: Ecnebi ismihaslar, ad oldukları milletlerin dilinde yazıldıkları imlâ şekliyle değil, telâffuz olunurken çıkardıkları sesleri zapteden Türk konson ve vokallerle türkçeye geçirilmelidir. Türk çocuğunun zekâsını yorup yıpratmadan ona bu ismihasları en doğru ve en kolay yoldan okutmanın çaresi budur. Bu husustaki kanaatimin isabetini bir kere daha söyledikten sonra yukarıda isimlerini saydığım gazetelerdeki mütalea ve endişelere kısaca cevap vereceğim.

★

Vâ-Nû, kendi nokta nazarını şöyle müdafaa ediyor:

«Ben, faraza mütercimim. Her lisanı da bilmem. Kitaplarda, gazetelerde boyuna karışık imlâ ecnebi isimlerine raslarım. Bir Leh, yahud bir İskandinav adının doğru telâffuzunu nasıl tahkik edeceğim de Türk kariine arzedeceğim?»

Lisan bilmeden ve yahud bilmediği bir lisana aid herhangi bir ismihasın nasıl telâffuz olunduğunu tahkik etmek yolunu öğrenmeden ve bu külfetlere katlanmadan mütercimliği kalkışan bir kimseye verilecek cevap şudur: «Mütercimlikten vazgeçiniz... Yahud tercüme ettiğiniz satırlar arasında geçen herhangi bir ismihasın kime delâlet ettiği tanyıp tanımamakta sizce bir beis yoksa, faraza bir İngiliz Başvekilinin adını Türklerle doğru okutup, doğru telâffuz ettirmekte pek fayda görmüyorsanız, o vakit bu adın yerine bir işaret ve meselâ, bir «Vâ-Nû» korsunuz ve için içinden böylelikle çıkarınız.»

Ancak, biz, meseleyi bu kadar sathî bir cebheden mütalea etmiyoruz; bizim fikrimize göre, dünyayı idare eden adamların isimlerini ve, mümkün ise, kıymetlerini Türk gençine doğru okutup belletmek lâzımdır; tezimiz bu esasa dayanmaktadır.

«Vâ-Nû» diyor ki:

«Diğer mütercimler aynı ismihasları başka şekillerde tahmin ederler de yazarlarsa bu karışıklığın önüne nasıl geçilecek?»

Biz, tahmin üzerine tercüme yapan bir mütercim tasavvur edemiyoruz. Tercüme ettiği bir eserin veya bir makalenin satırları arasında rastladığı herhangi bir ismihasın telâffuz tarzını bilmeden veya bunu tahkik edip öğrenmeden onu indî bir tahminle Türk Diline çevirmeye kalkışan bir mütercim baştan aşağı hatalı bir tercüme yapmadığına nereden hükmedebiliriz?

Türk okuyucularının önüne mütercimlik davasıyla çakanlar, tercüme ettikleri eserlerin metinleri gibi, bunlarda geçen ismihasların telâffuz tarzlarını da bilmek ve şayed bilmedikleri bir ismihas karşısında kahrılarsa bunu bilenden sorup öğrenmek mecburiyetindedirler. Ecnebi ismihaslarını indî ve şahsî tahminlerle lâfızlandırmaya hiçbir mütercim hakkı yoktur. «Vâ-Nû» nun görüş ve düşüncesine göre, ismihasları doğru telâffuz edebilmek için ecnebi dil bilmek de کافی gelmeyecektir; o ismihasların kendi dillerinde nasıl telâffuz edildiklerini işitmeğe kulağı istinas ettirmek de lâzımdır. İsmihasların vazılış ve okunuşlarında sese ve kulağa bu vazife verilince, Türk harflerinin her telâffuzunu zaptedemeyeceği hakkında muarızımız tarafından ileri sürülen bâtil zanlar da kendiliğinden ortadan kalkar.

«Vâ-Nû» nun taraftar olduğu fikir, yani ecnebi ismihasların kendi dillerindeki imlâ şekillerle türkçeye geçirilmesi metodu kabul edilecek olursa o vakit biz bu ismihasları değil, bunların kliselerini dilimize geçirmiş oluruz. Ecnebi dillerin bir çoğunda okunuşları, yazılış tarzlarına uyumlanma öyle ismihaslar vardır ki, bunlar, muarızlarımızın dediği gibi, aslı şekillerle alınacak olursa, her birinin yanına muteriza içinde bir «okunmamalıdır» ihtiarını ilâve etmekten başka çare kalmaz; ancak, böyle yapıldıktan sonra, Türk Dili, Türk edebiyatı bir manasızlık sembolü olmaktan kurtarılabilir.

★

«Peyami Safa» nun yazılarında da dikkati çeken satırlar vardır. Bu arkadaş diyor ki: «Pek çok ecnebi ismihasların nasıl okunacağını, bunları yazarlar bile bilmez.»

Biz, bu sözden bir şey anlayamadım. Yazarlardan maksad, o ismihasların aid oldukları dillerden başka bir dille yazı-

yazarlar mı demektir? Bir an için maksad bu olduğunu kabul edelim; o halde bu gibiler, hiç değilse, klise olarak aldıkları ismihaslardaki harflerin kendi dilinde okunma kabiliyetini bilmenler olmak icab etmez mi? Bunlar ebette bileceklerdir ki, meselâ «Chamberlain» isminin başındaki «ch» bitişik konsonları fransızca «Ş» okunur; o halde bir İngiliz imlâsı: olan bu şekli fransızca telâffuz kaidesiyle: (Şamberlain) okumak lâzımdır; halbuki «ch» bitişik konsonları İngilizcede «Ç» okunur; Türk imlâsında ise, bu bitişik konsonlar hiç sada vermez. Şimdi İngiliz Başvekilinin adını İngilizce imlâ şekline göre «Ch» bitişik konsonlarla yazarak Türk çocuğunun gözünü önüne börtü sada vermeyen iki konson çıkarmak mı doğrudur, yoksa kelimenin İngilizlerdeki telâffuz tarzını belletmek için o iki konsonu sesini veren «Ç» konsonunu kullanmak mı daha doğrudur?

Avusturya Başvekilinin adı, Alman imlâsile şöyle yazılır: «Schuschningg»... Kelimenin başındaki «sch» bitişik konsonları almanca kendire mahsus bir sâde sahibi oldukları halde bizde hiç ses vermezler; bunu doğru telâffuzla Türk çocuğuna okutup belletmek için «Sch» yerine «Ş» konsonunu kullanmak hem zaruî, hem de tabiidir.

«Peyami Safa» bundan sonra diyor ki: «İmlâ vahdetinin gayesi, telâffuz vahdetini temin etmek değildir.»

İşte, üzerinde birçok durduğum halde, ne demek istediğini anlayamadığım bir ifade. Maamafih muarızımı nazariye peşinde koşturmaya mecbur bırakmadan tatbikatta bir mısalle o iddianın çürük-lüğünü isbat edeceğim:

Elimize bir kalem ve önümüze bir kâğıd alarak Arab elifbesile «Kef», «T», «Lâm», «He» harflerini vokalsiz olarak yanyana yazalım ve meydana çıkacak kelime şeklini okuyaya çalışalım. Bu, kitle midir? Kitle midir, kecele midir? Kütüle midir? Yoksa Ketelehu mudur? Biz için içinden çikamadık. Bizim yerimizde «Peyami Safa» acaba ne yapardı? Eğer imlâ vahdetinin gayesi, telâffuz vahdetini temin etmek olmasaydı yazıda vokal kullanmaya hacet kalır mıydı? İmlâda telâffuz vahdetini temin etmek zaruretidir ki vokallere vazife ve varlık hük münü vermiştir. Bizim tezimize göre, yukarıki kelimenin doğru okunuş tarzı tahkik olunduktan sonra «kitle» yazılır ve herkes bunu öyle okur.

Yoksa, ya «kitle» denilir ki yanlış olur; yahud «kecele» tarzında okunur ki bu da rezalet olur.

«Peyami Safa», iddiasını isbat için, yürüdüğü yolu mumu sönmüş bir kâğıd fenerle aydınlatmak kabildinden bir misal getiriyor ve:

«Gördür mü kelimesini, doğru yazıldığı halde bile, «gordun mu» tarzında okutan Leheç ve şive farkları her millette vardır» diyor.

Yanıyorsunuz azızım! «Gördün mü?» şeklinde bir yazıyı «gordun mu?» diye okumak hatasına, ilktektebin ilk sınıfında henüz altıncı ayını yaşamakta olan bir Türk çocuğu bile düşmez.

Görüyoruz ki, uzakları aydınlatmak şöyle dursun, bazan gözlüğün önündeki mesafenin sakladığı hakikatleri bile doğru dürüst seçebilmek için fenerin mumunu candandırmaya ihtiyaç vardır.

«Peyami Safa» nun bir cümlesini aynen alıyorum: «Ecnebi ismihasları kendi imlâmlarıyla yazmağa taraftar olanlar, bu kelimeleri halkımızın doğru okuyamayacağını pek haklı bir delil ve müşahede olarak öne sürerler.» İşte çok yerinde bir söz ve fikir: Mademki, müşahede ve delillimizde pek haklı olduğumuz kabul ediliyor ve mademki halkımıza ecnebi ismihasları doğru okutup belletmekte hepimiz müteffikiz. O halde davamızın da haklı olduğunu teslim etmek, hakşınaslık icabı değil midir?

Ecnebi ismihasları için bir kamus yapılması hakkında «Vâ - Nû» nun ileri sürdüğü teklife «Peyami Safa», pek haklı olarak itiraz ediyor. Yeryüzünde yaşayan iki milyara yakın insanın paylaştığı bir milyon, yarım milyon, hattâ yüz bin ismihas bulunduğunu farzedelim; bu yüz bin ismihasın yazılış ve okunuş tarzını gösterecek bir kamus yazmağa kalkışmak en akıllıları bile asabiye mütehasıslarının önüne düşürmek için کافی bir sebebidir.

★

«Bürhan Cahid» sabahın sabaha hafif bir kahvaltılık kabildinden okuyucularına sunduğu yazılarının birinde bu meseleye şöyle temas ediyor:

«... Meselâ Almanca aslı «Schopenhauer» olan büyük filozofun adını Türkçe harflerle «Şopenhavr» şeklinde yazacağız.»

Evet... Böyle yazacağız; ancak, kelime - ye, Almanların telâffuzuna uyarak: «Şopenhavr», şeklini vereceğiz. Bürhan Cahid, İngilizce «Charles Lyll» olan büyük adamın ismini «Karleyl» şeklinde yazmak lâzım olduğunu söylüyor.

«Bürhan Cahid» in bahsetmek istediği bu yük İngiliz adamı eğer «Les Heros et le Culte des heros» müellifi İskoyalı muharrir ise onun adı İngilizcede «Çarlyle» şeklinde yazılır. Fransız lügati, bunun Fransız alfabetiyle «Karlayl» okunacağını gösteriyor; şu hale göre biz de «Karlayl» yazıp öyle okuyacağız. Bu İngiliz ismi, «Bürhan Cahid» in yazısında gördüğümüz gibi, «Charles» olsaydı, bizim ona kelimenin orijini düşünerek «Ka», dememiz doğru olacağı gibi, «Ch» bitişik konsonlarının verdiği sesi düşünerek baş konson «Ş» diye okumamız da doğru olabilirdi. İngilizler bu bitişik konsonları «Ç» diye telâffuz ederler. Görülüyor ki, eğer dikkat olunmazsa dünyanın en tanınmış insanların bile isimlerini yanlış yazmak ve yanlış belletmek hatasından kurtulamazız. Bundaki kusur bazılarının sandıkları gibi Türk harflerinin her telâffuzunu ifade edebilmek kabiliyetinden mahrum olmalarında değil, harfleri kullanmayı bilmemelerindedir. «Shakspeare» i Türkçeye «Şekspir» diye tanıtarlar hiç de aldanmış değillerdir. İngilizler büyük şairlerinin isimlerini böyle yazıyorlar ve böyle telâffuz ederler; bunu anlamak için herhangi bir lügat kitabına müracaat etmek kâfidir.

«Bürhan Cahid», bir edib dostunun İngilizce seyahatinde İngilizce bir kelimenin okunuşu yüzünden uğradığı müşkülâtı şöyle hikâye ediyor: «Bu zat, «Katedral» kelimesini İngiliz polisine doğru okuyamadığı için polis onun ne demek istediğini anlamamış ve nihayet «Ketredil» deyince cevap alabilmiş.»

Biz, buna hiç şaşmadık; çünkü İngilizce bilmeyen bir adamın Londra sokaklarında tek başına dolayırken İngilizce kelimeler kullanmağa yeldiği zaman merakını anlatmamasından daha tabii bir şey olamaz. Eğer bu zat, İngilizce bilseydi, Londranın o muazzam kilisesinin ismini bir Fransız şivesiyle değil, bir İngiliz şivesiyle söyler ve için için kolaylıkla çıkardı. «Bürhan Cahid» in tasavvur ettiği gibi «y», yi biraz daha çekmekle - anlamadım, hangi «y»? - ve kelimeyi evirip çevirmekle İngiliz şivesine uyduracağını ve en nihayet İngilizin kafasına dank dedireceğini de farzetmek romanımsı bir şey olur.

★

Hülâsa, İngiliz imlâsındaki kaldesizlik - ten bizzat İngiliz münevverleri sık sık şikâyet edip dururken, Fransızlar orijin mîna ve medlûlî tamamen unutulmuş olduğu halde hâlâ bir an'ane ve taassub eseri olarak bir çok kelimelerde bugün füzûlî yer tutan harflerle dolu imlâlarını düzeltmek yollarını araştırırken, bizim bu imlâları terk edilemez bir edebiyat esası saymamız ve bu saygı ile bir Latin edebiyat ve medeniyet âlemi hayal içinde Türk gençliğini - hele Arab elifbesinden kurtarıldıktan sonra - boğmağa çalışmamız, Türk dünyasına, Türk Cumhuriyetine hizmet, ve bâhusus ilimde, akılda, mantıkta hizmet sayılmaz.

Türk harfleri ve Türk imlâsı bütün dünya alfabe ve imlâlarının fevkinde bir kıymetli halizdir.

Türk münevverlerinin ve memleket çocuklarının yetiştirmekte kendileri için şeref hissesi ayrılanlar hedefi şu olmalıdır:

— Türk imlâsı...

İsmail Müştak Mayakon

Moskova Mahkemesinde Suçluların itirafları

(Baştarafı 1 inci sayfa)

yetinin başında Tokyoya gittiği zaman kat'i surette casusluğa atıldığını söylemiş ve Piyatokof tarafından yazılan bir mektubu Yurenefe verdiği ilâve etmiştir.

Bu mektubda Troçki lehinde propaganda yapmak üzere lâzım olan parayı bulabilmek için Mançuri şemidifer hatının Japonlara satılmasını istifa etmek lâzım geldiği bildirilmiştir idi.

Rakovski bir Japon kızınağ gemisinde mühim Japon şahsiyetlerinden birile görüşüğünü ve bu zatın Japon menfaatlerinin Troçkistlerin menfaatle bir olduğunu beyan ettiğini söylemiştir.

Mahkemede itiraflar sırasında Rakovskinin daha 1924 de Londrada büyük elçi iken İngiliz istihbarat bürosu hesabına çalıştığını ve bizzat Troçkinin de 1926 dan itibaren aynı istihbarat bürosu hesabına çalışmış olduğunu söyledikten sonra 1927 den itibaren Fransız endüstrisi hesabına da casusluk yaptığını ve Troçkiye verilecek para mukabilinde Fransızlara Rusyada imtiyazlar temin eylediğini ifade etmiştir.

Sibiryadaki menfasından döndükten sonra Rakovski tekrar Troçkinin emrile İngiliz casuslarına hizmet etmeye başlamıştır. Bu işde kendisine Ledi Mariel Paget delâlet etmiştir. Ledi Paget diplomatik mahafilde çok tanınmış bir bayandır.

Biga sorgu hâkimi geldi

Biga (Hususî) — Münhal bulunan şehrimiz sorgu hâkimliğine tayin edilen Mahmud Yüceltaş gelmiş ve yeni vazifesine başlamıştır.

“Son Posta” nın Kahire mektubları

Kahire, 1 Mart (Hususî Muhabirimiz yazıyor) — Kahirede günden güne kızışmakta olan siyasi mücadeleyi takip etmek, her milletten ziyade bilhassa biz Türkler için enteresandır. Çünkü, bu mücadelelerin seyri, bizim Osmanlı imparatorluğu sanığı meşrutî bir şekilde gene o eski bünyesine yaşıyormuş ta hak isteyen bir halk kütlesi ayaklanıp bütün aristokrasi ile mücadeleye girişmiş gibi bir manzara arz ediyor. Meşrutiyetten evvelki Osmanlı imparatorluğunu aynen muhafaza edin, onun etrafına meşihat mahkamını, medreseleri ve vükelâ ve vüzerayı koyunuz ve aynı zamanda büyük çiftlik sahibi olan Anadolu ve Rumeli derebeylerini de muhitine toplayınız, işte bugünkü Mısır o olur. Nahas Paşa da bu arada demokrasi davasını güden yeni bir münevverler zümresinin lideridir. O da etrafına bu münevverler zümresini toplamış, hükümdardan hak istiyor ve aristokrasi ile mücadele ediyor.

★

Benim gönlüm iki tarafla da birdir: Saray ve aristokrasi, Osmanlı imparatorluğunun içindeki Türk zümresinin ciğerlerinden kopmuş bir parçadır. Osmanlı devletinin, memurları vasıtasile Arab memleketlerinin hiç birinde bırakmadığı izleri, Osmanlıdan ayrılmış ve bu memlekete hâkim olmuş yüksek bir sınıf sınıfta Mısır aristokrasisi fazlasile yapmıştır. Mısır bizden ayrılmış bu kadar uzun bir zaman olduğu halde Osmanlı an'aneleri ve bu an'aneler içindeki Türk kelimeleri bu memlekette hâlâ canlı olarak yaşamaktadır. Çünkü Osmanlı orada memur olarak oturmuş, Mısırda yerleşmiş, Mısırlı olmuş ve Mısırın hayatını, topraklarını birlikte, avucunun içinde tutmuştu. Meselâ, kuruş kelimesi burada hiç yalnız kullanılmaz; Kurusen Sağın derler. «Sag» tâbiri, Osmanlı zamanından kalma bir an'anevi ifade eder; o zamanlar para çürük ve sağ - yahud sağlam - diye ikiye ayrılırdı. Gene meselâ, burada yeni askeri teşkilâtta bütün istihlaklar, ya Osmanlı ordusu istihlakları, yahud daha eski Yeniçeri istihlaklarıdır: Miriliva, emirulalay yevahud - tabur mukabilinde - Orta gibi. Bugünkü Mısırın bütün aristokrasi muhiti ve onun hâkim olduğu devlet hayatı içinde bu nevi kelimelerin veya an'anelerin yüzlerce ve hattâ binlercesi vardır. Bunun için, bu saray etrafında toplanmış olan aristokrasi muhitine karşı bir Türkün gönlünde incizab duymaması kabil değildir.

★

Halbuki öte taraftakilere de yabancı değiliz. Türkiye'nin yeni siyasi akideleri, Türk milletinin ruhunda hâkim bir rol oynayan demokrasi idealleri Nahas Paşa etrafında toplanmış olan kütlenin bayrağı olmuştur. Demokrasi, Mısır tarzındaki bünyeye malik her memlekette nihayet muzaffer olacak bir kuvvettir. İstikbal elbet Nahas Paşanıdır; çünkü tarihin gidişi bunu böyle ister. Demek oluyor ki siyasi akidelerimiz, demokratik mayüllerimiz itibarile de biz bu tarafa bağlarız; temenni ederiz ki Mısırda demokrasi nihayet tam feyzi ile inkişaf etsin ve Nil vadilerinde zengin toprak sahiplerinin hesablarına çalışan fellâhlar, lâvık oldukları müreffeh bir hayat derecesine yükselsinler.

İşte, Mısırın bugünkü keskin mücadele devrinde, ben bir Türk sınıfta, hâdise karşısında böyle düşünüyorum ve hâdiselere bu hislerle bakıyorum. Türk sınıfta temenni etmek isterim ki bu mücadele bugünkü kadar keskin olmasın ve iki taraf birbirine karşı fedakârlıklar yaparak el uzatsınlar da Mısırın yükselmeye çalışsınlar.

★

Halbuki, gidiş hiç te öyle değildir, hükümet ve Nahas Paşa bütün şiddetleriyle çarpışıyorlar. Hükümet saraya dayanıyor, saray hükümeti tutuyor; Nahas Paşa da küçük ve hattâ büyük burjuvaziye ve muazzam halk külesine dayanıyor, içinde polise ve askere meydan okuyarak büyük şehirlerin meydanlarını dolduran halk küleleriyle hükümete karşı geliyor. Hükümet, önümüzdeki martın otuzuncu ve nisanın ikinci günleri yapılacak intihabı kazanmak için intihab dairelerinin adedlerini çoğalttı, bunları birbirine karşı tuttu. Her tarafa para dağıtıyor; zenginler keselerini açtılar, hükümet teşkilâtı harekete geldi, hülâsa bir taraftan intihabı kazanmak için her şeyi yapı-

yor ve bir taraftan da kazanamadığı takdirde meclisi tekrar çağıtacağını söyleyerek tehdid ediyor. Nahas Paşa da durmadan saraya müracaatlar yaparak, intihabın bitaraf bir hükümet elile icrasını istida ediyor. Muhtelif yerlerden ve muhtelif teşkilât namına bu maksadla saraya verilen istidaların altındaki imzalar yüz binleri bulmuştur. Fakat, genel hükümdar, aristokrasi ile elele vermiş tir; demokrasinin kuvvetini temsil eden haşin politikacı Nahas Paşa karşısında mağlûb olmayı kabul etmiyor. «Demir eli» ünvanını taşıyan Muhammed Mahmud Paşayı birinci Faruk genç eyletmiş, mücadeleyi bizzat kabul etmiştir.

O kadar ki mücadele, artık Nahas Paşa ile hükümet arasında bir ova olmaktan çıkmıştır. Doğrudan doğruya Nahas Paşa ile sarayın mücadelesi haline almıştır. Buradaki cuma günleri Avrupadaki «siyasi pazar günleri» ne benzedi. Her hafta cuma namazını genç hükümdar bir camide, Nahas Paşa başka bir camide kılıyorlar ve camii iki mühim fırkanın akı ettiği siyasi bir içtimate ve bir siyasi nümayiş manzarasını alıyor. Kralın etrafında saray erkânı, büyük aristokrasi Camiü'zzer üleması ve şeyhişlâm rolünü oynayan Şeyh Marâğî, Nahas Paşa'nın etrafında da küçük rütbede üleme ve halk, halk, halk! Hutbeler, birer siyasi mevzu temas eder ve her iki camii etrafı da alkışlarla çınlar. Mısırın bugünkü vaziyetini göstermek için bundan güzel timsal olamaz.

★

Bu mücadele günden güne kızışarak bu ayın sonuna ve nisanın ilk günlerine kadar devam edecektir. Aradaki zaman zarfında daha pek çok seveler olacak ve belki de kan öökülecektir. Mücadelenin intihabatla da nihayet bulacağını zannetmek hatadır, çünkü Mısır, tarihinin en büyük istihale devrine girmiş bulunuyor.

Şamda hiddet Uyandıran bir Hâdise daha!

(Baştarafı 1 inci sayfa)

«Subhi Bey» idi, bugün «Bay Subhi» oldu, diyorlar; Vatanilerin en yâkın gazetesi olan El İnşa ise El Halidi ailesine mensup olan bir Subhi Berekat Bey El Halidi'nin nasıl olup da Türk olabileceğini bir türlü akıl erdiremiyor, bu hâdiseyi en büyük bir hiyanet ve irtidat şeklinde tasavvur ediyor. Bir zamanlar Suriye meclisinin reisliğini yapmış olan Bay Subhi Berekatın, bir gün tekrar o mevkie gelebilmek ihtimali gibi şerefli bir ihtimali hakir görmesinden dolayı büyük tessüfler izhar ediyor. Bu gazeteye göre, Bay Subhi, sırf Türkiye'ye ve Türklerle yaranmak ve bu sayede Hataya vali veya hükümet reisi olmak istemiş ve sırf bu menfaat veya şeref mukabilinde Arablığı çiğneyerek Türklerle dehalet etmiştir! Gazete, bu hâdiseyi muhalefetin ne derecesine kadar menfur emellerle hareket ettiğini gösteren bir delil olarak telâkki ediyor.

Fakat, bu işi burada büsbütün başka gözle görenler de yok değildir. Son günlerde bir kısım âzası mahkûm edilen muhalefete mensup bir dostum bana şu dikkate değer sözleri söyledi:

— Subhi Bey Berekat, yahud Bay Subhi Berekat, hakikaten «Türkümlü» dediği zaman da haklı, «Arabım!» dediği zaman da haklı olan insanlardan biridir.

Öte taraftan, eğer gazetenin dediğini doğru farzederek, kendisini Türk - lere dehalet etmiş sayacak bile bundan ne çıkar? Bizim Vataniler yüzde yüz Arab olmuşlar da ne yapmışlar? Suriyeyi, Suriye için tamamen yabancı olan Fransızların ellerine teslim etmiş değiller mi?

Hamidiyenin seyahat Hazırlıkları başladı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Hamidiye, Tunus, Fas, Cezayir sahillerini, Girid, Kıbrıs adalarını, Marsilya, Napoli, Hamburg limanlarını ziyaret edecek, müteakiben tekrar İstanbul'a avdet edecektir.

Kıbrıs ve Girid'den bulunan Türkler, Hamidiyeyi karşılamak için şimdiden hazırlıklara başlamış bulunmaktadır.

Bir Haftalık

RADYO PROGRAMI

İSTANBUL

6 - Mart - 1938 - Pazartesi

Öğle neşriyatı:
12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Keman konseri: Ali Sezgin, İstanbul Konservatuarı muallimlerinden: Piyano: Rana Sadri.

Akşam neşriyatı:
15.30: Beşiktaş - Fener maçı: Taksim standından nakil. 18.30: Plâkla dans musikisi. 19: Nihal ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 19.30: Konferans: Prof. Salih Murad (Radyo dersleri). 20: Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Hava raporu. 20.33: Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20.45: Muzaffer İkar ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (saat ayarı). 21.15: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21.50: Orkestra. 22.20: Keman konseri: Orhan Borar, piyanoda Valentin Taskın. 22.45: Ajans haberleri. 23: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23.20: Son haberler ve ertesi günün programı.

★

7 - Mart - 1938 - Pazartesi

Öğle neşriyatı:
12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla Türk musikisi. 13.30: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:
18.30: Çocuklara masal: Bayan nine. 19: Şan: İnci, piyano ve keman refakatle. 19.30: Memleket şarkıları: Malatyalı Fahri Kaya-han tarafından. 19.55: Borsa haberleri. 20: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Hava raporu. 20.33: Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20.45: Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (saat ayarı). 21.15: Fasil saz heyeti: İbrahim ve arkadaşları tarafından. 21.50: Radyofonik temsil: Stüdyo orkestrası refakatle (Aşkın manası). 22.45: Ajans haberleri. 23: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23.20: Son haberler ve ertesi günün programı.

★

8 - Mart - 1938 - Salı

Öğle neşriyatı:
12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla Türk musikisi. 13.30: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:
18.30: Plâkla dans musikisi. 18.45: Eminönü Halkevi neşriyat kolu namına Nusret Safa. 19: Memleket şarkıları: Feryadi Hakkı A - ras. 19.30: Konferans: Eminönü Halkevi sos-yal yardım şubesi namına: Doçent Sabri E-sad Siyavuşgil (Masallar ve çocuk ruhiyatı). 19.55: Borsa haberleri. 20: Klâsik Türk musikisi: Nuri Halil ve arkadaşları. 20.30: Hava raporu. 20.33: Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20.45: Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (saat ayarı). 21.15: Tahsin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21.50: Orkestra. 22.45: Ajans haberleri. 23: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23.20: Son haberler ve ertesi günün programı.

★

9 - Mart - 1938 - Çarşamba

Öğle neşriyatı:
12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla Türk musikisi. 13.30: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:
18.30: Fatih Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil. 19: Nihal ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 19.30: Konferans: Çocuk Estigeme Kurumu namına. 19.55: Borsa haberleri. 20: Necmed-din Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Hava raporu. 20.33: Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20.45: Nezihe ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (saat ayarı). 21.15: Fasil saz heyeti: İbrahim ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21.50: Orkestra. 22.45: Ajans haberleri. 23: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23.20: Son haberler ve ertesi günün programı.

★

10 - Mart - 1938 - Perşembe

Öğle neşriyatı:
12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla Türk musikisi. 13.30: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:
18.30: Çocuk tiyatrosu (Güle güle serçecik). 19: Radife ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 19.30: Spor müsahabeleri: Eşref Şefik. 19.55: Borsa haberleri. 20: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Hava raporu. 20.33: Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20.45: Bimen Şen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (saat ayarı). 21.15: Tahsin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21.50: Bedriye Tüzün, şan: Orkestra refakatle. 22.30: Orkestra. 22.45: Ajans haberleri. 23: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23.20: Son haberler ve ertesi günün programı.

★

11 - Mart - 1938 - Cuma

Öğle neşriyatı:
12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla Türk musikisi. 13.30: Muhtelif plâk neşriyatı.

dis. 13.05: Plâkla Türk musikisi. 13.30: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans musikisi. 19: Konferans: Ali Kâmil Akyüz (Çocuk terbiyesi). 19.30: Bey oğlu Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil. 19.55: Borsa haberleri. 20: Muzaffer Güler ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Hava raporu. 20.33: Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20.45: Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (saat ayarı). 21.15: Mustafa ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21.50: Orkestra. 22.45: Ajans haberleri. 23: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23.20: Son haberler ve ertesi günün programı.

★

12 - Mart - 1938 - Cumartesi

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla Türk musikisi. 13.30: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18.30: Eminönü Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil. 19: Mandolin ve gitara: Zekeriya Tayman ve gitarist Flarder. 19.30: Konferans: Üniversite namına Prof. Oben-dorfer (İnsan kanseri ve mücadelesi). 19.55: Borsa haberleri. 20: Sadı Hoşses ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Hava raporu. 20.33: Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20.45: Semahat Öz-denses ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (saat ayarı). 21.15: Klâsik Türk musikisi: Nuri Halil ve arkadaşları tarafından. 21.50: Orkestra. 22.45: Ajans haberleri. 23: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23.20: Son haberler ve ertesi günün programı.

ANKARA

6 - Mart - 1938 - Pazartesi

Öğle neşriyatı:
12.30: Muhtelif plâk neşriyatı. 12.50: Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları. 13.15: Dahilli ve haricî haberler.

Akşam neşriyatı:

18.30: Karışık plâk neşriyatı. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları: (Hikmet Rıza ve arkadaşları). 20: Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Türk musikisi ve halk şarkıları. (Melek Tokgöz ve arkadaşları). 21: Edebi konuşma: Behçet Kemal Çağlar. 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri. 22.15: Yarınki program.

★

7 - Mart - 1938 - Pazartesi

Öğle neşriyatı:
12.30: Muhtelif plâk neşriyatı. 12.50: Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları. 13.15: Dahilli ve haricî haberler, 17.30: Halkevinden naklen İnkilâb dersi (M. Esad Bozkurd).

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâk neşriyatı. 18.45: İngilizce ders: (Azime İpek). 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları: (Servet Adnan ve arkadaşları). 20: Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Türk musikisi ve halk şarkıları: (Melek Tokgöz ve arkadaşları). 21: Spor konuşması: Vildan Aşır. 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: A-

Darüşşafakanın on yedi yıllık müdürü Ali Kâmi ile mülakat

(Baştafta 7 nci sayfada)

«Darüşşafaka... Nur ocağı, sevgili mekteb!»

Yarım asırdanberi, uzaktan yakından, ben onun havasını yaşıyorum! Evvelâ aşkı, sonra talebesi idim. Sonra mezunu, sonra muallimi, ve nihayet müdürü oldum. Ve her zaman candan âşkıyım onun...

Fakat ben, bu sözlerimle, sade kendimi değil, Darüşşafakanın bütün öz evlâdlarını temsil ediyorum.

Zaman ergeç, uzviyetlere galib gelecek. Şubhesiz, bizim neslimiz de, bizden evvelkiler gibi göçüp gidecek.

Fakat ben, son dakikamda, gözlerimi müsterih kaptıyacağım.

Çünkü eminim ki, bizimle beraber ölmeyecek olan bir şey var: Darüşşafakalı ruhu...

Ali Kâmiye teşekkür ve veda ettikten sonra, «Fatih ve Sultan Selim camilerinin, minareleri arasında, gümüşten iki şam'ian ortasına konulmuş bir konsol şakı g'bi işliyen» Darüşşafakadan, uzaklaşırken kendi evini terketmeye mecbur kalmış bir insan acısı duydum!

Ve temenni ettim ki, altmış dört yıldır işliyen bu saatin mes'ud âyarı, altmış dört asır sonra da bozulmasın! Naci Sadullah

jans haberleri. 22.15: Yarınki program.

★

8 - Mart - 1938 - Salı

Öğle neşriyatı:

12.30: Muhtelif plâk neşriyatı. 12.50: Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları. 13.15: Dahilli ve haricî haberler. 17.30: Halkevinden naklen İnkilâb dersi (M. Esad Bozkurd).

Akşam neşriyatı:

18.30: Karışık plâk neşriyatı. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları: Amatör okuyucularımızdan (Bayan M. A. saz heyetimizle beraber). 20: Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Türk musikisi ve halk şarkıları: (Melek Tokgöz ve arkadaşları). 21: Sıhhi konuşma: Prof. Dr. Server Kâmil Tokgöz. 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri. 22.15: Yarınki program.

★

9 - Mart - 1938 - Çarşamba

Öğle neşriyatı:

12.30: Muhtelif plâk neşriyatı. 12.50: Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları. 13.15: Dahilli ve haricî haberler. 17.30: Halkevinden naklen İnkilâb dersi (Receb Peker).

Akşam neşriyatı:

18.30: Karışık plâk neşriyatı. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları: (Makbule Çakar ve arkadaşları). 20: Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Türk musikisi ve halk şarkıları: (Melek Tokgöz ve arkadaşları). 21: Havacılık: Şakir Hazım Ergökmen. 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri. 22.15: Yarınki program.

★

10 - Mart - 1938 - Perşembe

Öğle neşriyatı:

12.30: Muhtelif plâk neşriyatı. 12.50: Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları. 13.15: Dahilli ve haricî haberler.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans musikisi. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları: (Hikmet Rıza ve arkadaşları). 20: Saat ayarı ve arabca neşriyat. 21: Fotografcılık hakkında bir konuşma: Safder. 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri. 22.15: Yarınki program.

★

11 - Mart - 1938 - Cuma

Öğle neşriyatı:

12.30: Muhtelif plâk neşriyatı. 12.50: Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları. 13.15: Dahilli ve haricî haberler.

Akşam neşriyatı:

18.30: Karışık plâk neşriyatı. 18.55: İngilizce ders (Azime İpek). 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları: (Makbule Çakar ve arkadaşları). 20: Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Saksofon solo: Nihad Esengin; piyanoda Marsel B. 21: Konferans: Cemal Arıman (Köy kalkınmasında hayvan yetiştiriciliği). 21.15: Plâkla dans musikisi. 22: Ajans haberleri. 22.15: Yarınki program.

★

12 - Mart - 1938 - Cumartesi

Öğle neşriyatı:

12.30: Muhtelif plâk neşriyatı. 12.50: Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları. 13.15: Dahilli ve haricî haberler.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâk neşriyatı. 18.35: Çocuklara Karagöz: (Küçük Ali). 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları: (Servet Adnan ve arkadaşları). 20: Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Türk musikisi ve halk şarkıları: (Salâhaddin ve arkadaşları). 21: Hukukî konuşma. 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri. 22.15: Yarınki program.

Bir deli Biga belediye doktoruna tecavüz etti

Biga (Hususi) — M. Kemalpaşa mahallesinden Molla Osman oğlu Hurşid, hasta olan karısı Sadife için belediye hekimini Niyaziye baş vurarak bir reçete istemiştir. Kendisine hasta görülmeince ilaç yazılmıyacağı söylenmesi bundan öfkelenen Hurşid, hemen doktorun üzerine hücum ederek boğazını sıkmağa teşebbüs eylemiştir.

Belediye zabta memurları derhal yetiştirilmişler, mütecavizi yakalamışlardır. Üzeri arandığında «iyi olmadan çıkarılmıştır» diye yazılı Bakırköy akıl hastanesinin bir raporu bulunmuş, bunun vakit vakit buhran geçiren bir deli olduğu anlaşılmıştır.

Bu akıl hastası tekrar tedavi için mezkûr hastaneye sevkolunmuştur.

Siird belediye binası tamamlandı

Siird (Hususi) — Bir senedir inşa edilmekte olan yeni belediye binası bitirilmiş, merasimle açılmıştır. Merasimde, vali Fevzi Aydın, General Faik Sunuç, bütün memurlar ve halk bulunmuştur.

Vali bir hitabesile halka teşekkür ve binanın kutlu olmasını temenni eyledikten sonra kapı açılmış, içeri girilmiş, orada, merasimde bulunanlara çay, pisküvi ve sigara dağıtılmış, merasime nihayet verilmiştir.

Darüşşafaka istibdadın zulmüne kurban gitmekten nasıl kurtuldu?

Mehmed İzzet talebeye: «Darüşşafakayı kurtarmak için on kişinin kendisini feda etmesi lâzım. Talib var mı? diye sorunca bütün talebe talib çıkmıştı»

Darüşşafakalı yavrular mekteplerinin bahçesinde

Evvelâ «Süleyman Nazif» imzasını taşıyan şu tarihî mektubu, dikkat ve merakla okudum:

«1342 senesi hicriyesi ramazanında, Fatih caminin avlusunda eski kütüp ve risaile satılan bir sergiden iştirâ olunan muhtelif âsar arasında zuhur eden bu vesikayı, Darüşşafaka kütüphanesine yadigar bırakıyorum.»

Sonra da, Süleyman Naziften yadigar kalan o vesikayı gördüm.

Metnini, ılgal edebiceğim sütunlara aynen sığdıramıyacağım o vesika, Abdülhamide verilmiş bir jurnaldir. Journalci, Darüşşafaka talebelerine en ağır iftiraları savurduktan sonra:

«Orası bir şefkat yuvası değil, bir feda yuvasıdır!» diyor, ve şu cümleyi ilâve ediyordu:

«Bu fitne yuvasını memleket sine-sinden tathir eylemek, selâmeti memleket icabatındandır!»

Bana Süleyman Nazifin mektubundan sonra bu iğrenç satırları da gösteren muhabatım:

«Şimdi de, diyor, size, bu jurnalın mahiyetini, ve Darüşşafaka tarihinde oynadığı mühim rolü anlatayım:

Bu jurnal, Abdülhamide 1319 yılında verilyor. Journalde, Darüşşafakaya mensub birçok talebelerin, Babâiye geldikleri, ve istibdad aleyhinde nünmayiş yaptıkları da yazılıdır.

Bu satırları okuyan Kızıl Sultanın kara ve korkak yüreğindeki bütün vehimler ayaklanıyor. Darüşşafakalılar daha büyük bir harekete önyak olmalarından çekindiği için, uzun uzun düşünmeye bile lüzum görmeden ferman buyuruyor:

«Orası derhal kapatılsın. Derunüdeki kiler de uzak diyarlara defoionsun! Bu emri şahaneyi alan mabeynci Şam-İ İzzet paşa derhal vükelâ odasına koşuyor, ve sadrazâm buluyor.

O sırada sadrazâm İzzet paşa, hususî kâtiliğini yapan Mehmed İzzete bir mektub yazdırmaktadır. Mabeynci İzzet paşa sadrazâma, Abdülhamide verilen mahud jurnali takdim ediyor. Sadrazâm da, aldığı jurnalı, Bay Mehmed İzzete uzatıyor, ve emir veriyor:

«Buyur... Oku şunu bakalım!

Bay Mehmed İzzet, jurnali okurken, kendi idam kararını okuyormuş gibi sarılıyor. Nihayet bir yerinde, karşılaşılabileceği bütün feci âkıbetleri göze alarak, jurnali elinden fırlatıyor, hiddetle, isyanla bağırıyor:

«Yalan... Baştan aşağı yalan...

Orun bu hareketi, muhabatlarını hayrete düşürüyor. Sadrazâm; merakla soruyor:

«Nereden bildin yalan olduğunu?

Ey Mehmed İzzet:

«Ben, diyor, bu mektebde hocayım. Darüşşafakada okuyan bütün çocukları öz evlâdlarım kadar tanırım.

Onlar, ne âsi, ne de şakirdler! Memleketin selâmeti namına memlekettin sürülecek bir insan varsa, o, memleketin en temiz evlâdlarına bu iftiraları savuran adamdır!

Darüşşafaka çocuklarına, bütün millet kefilidir. Onlardan bu vatana zarar gelmez!

Ruhunu, Darüşşafakanın üzerine bir

kartal kanadı gibi geren cesur muallimin bu asil isyanı karşısında iyi duyguları uyanan sadrazâm, mabeynciyeye:

«Bu, diyor, serdolanun mütalea, bana da muvafık göründü. Vaziyeti padişaha da arzetsen?»

Mabeynci İzzet paşa, sadrazâmın fikrini Abdülhamide bildiriyor. Sadrazâmına inanan Abdülhamide de:

«Pekâlâ... diyor. Tahkikat yapılınsın!

Ve bu ferman üzerine, sadrazâm, jurnaldeki iddiaları tahkik etmek vazifesini, Mehmed İzzete veriyor.

Halbuki o devri yaşıyanların iddialarına göre, Darüşşafaka hakikaten, Abdülhamide ürkütülecek bir müessesedir.

Çünkü Darüşşafakada, vatanperver hocaların tekinleri altında yetişen talebeler, o devrin istibdadına diş bilemekte idirler.

Hattâ o sıralarda, mektebdeki isyan duygularını hainane tebdirlerle yatıştır-mak isteyen bir müdür, talebeler tarafından yaka paça kapı dışarı atılmıştır!

Bütün bunları bilen cesur muallim Mehmed İzzet, kendisine emrolunan tahkikatı yapmak üzere mektebe gelince, bütün talebeleri etrafına topluyor. Onlara vaziyeti açıkca anlatıyor, ve:

«Artık, diyor, içinde bulunduğunuz bu ocağı, göze batmaktan korumak sizler için bir vazifedir; çünkü, aksi takdirde hem kendi istikbalinize, hem istikbaline ve tirallerine suikast yapmış olursunuz.

Şimdi ise, benim, vermek mecburiyetinde bulunduğum tahkikat raporunda, mektebin bütün talebelerini suçsuz göstermem, tehlikeli bir şubhe uyandırabilir.

Çünkü ortada, yapılmış bulunan muazzam bir nünmayiş var...

Binaenaleyh, bütün mektebi kurtarmak için hiç olmazsa, sekiz on arkadaşını feda etmemiz lâzım!

İçinizde, mektebin beş sınıfına müştereken aid olan bu hatayı üzerine almak fedakârlığını gösterebilecek fedailer yok mu?

Bu suale, b'âistisna bütün Darüşşafakalılar, büatereddüd cevab vermişler:

«Ben varım!

Ve merd, cesur Darüşşafakalılar, bu tehlikeli vaziyete o derece ısrar ve inadla talib olmuşlar ki, talebeler arasında, feda edilecek 10 talebeyi seçmek için, kur'a çekmekten başka tek hal çaresi bulunamamış!

Neticede, suçlu üzerlerine, şerefli bir ikramiye gibi sevinçle alan on bir Darüşşafakalı, Anadolunun muhtelif şehirlerine uzaklaştırılmış, Darüşşafaka da maarif idaresine geçirilmiş!

Ve müstebid bir idarenin sadrazâmı önünde söz söylemek cesaretini temiz yüreğinde bulan bir hocayla, on bir fedaf saycsindedir ki, Darüşşafaka ocağı, istibdadın iğrenç bir jurnalle vicdansızca bir «ferman» ma kurban gitmekten kurtulmuş!

Naci Sadullah

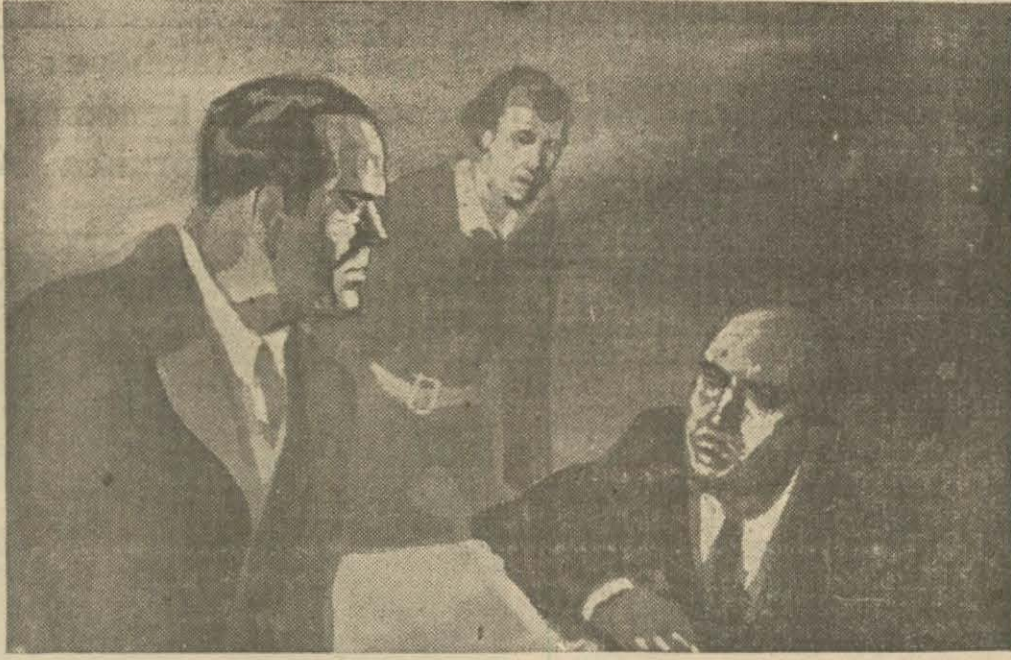
Kop dağında muazzam bir çığ

Erzurum — Son poyraz fırtınası Vavuk ve Kop dağlarındaki yolları kapamış ve münakalâtı durdurmuş-tur. Kop dağındaki göseye düşen yetmiş metre uzunluğunda ve dört metre yüksekliğindeki çığ parçasının kaldırılması-na çalışılmaktadır.

"Son Posta"nın

Hikâyesi

SUÇU NE İMİŞ?

Yazan:
G. RiklinRuscadan çeviren:
H. Alas

« Benim bunda hiçbir suçum yok, bana bunu anlatan Korşektir! »

büyük bir hayret içinde idi. Bu hususta herhangi bir şey sormağı da uygun bulmadı. Esasen boş şeylere sarfedecek vakiti de yoktu.

Akşam üstü dairenin levazım kısmına gitmek lüzumunu hissetti. Koridorda daire arkadaşlarından Karpov'a rastladı. Karpov ona:

— Yoldaş Pevtsova, dedi, sizinle biraz konuşmak isterdim.

— Buyurunuz!

— Fakat rica ederim bana güvenmeyiniz! Ben sizin arkadaşınız olduğum için sizi ikaz etmek lüzumunu duydum. Hakkınızda tuhaf tuhaf şeyler anlatıyorlar..

— Neler anlatıyorlar? Ne hakkında? — Sizin hakkınızda.. ben sizin bazı tedbirlerle müracaat etmenizi muvafık buluyorum..

— Fakat rica ederim, açık söyleyiniz? Hakkınızda ne anlatıyorlar?

— Doğrudan doğruya sizin hakkınızda değil.. sizin hakkınızda o kadar çok şeyler söylemiyorlar.. fakat kardeşiniz hakkında söylüyorlar.. gûya kardeşiniz pek haşarı imiş.. gûya..

— Evet, gûya? — Doğrusunu isterseniz ben bu meselelere hiç temas etmek tarafı değilim.. belki de bunların hepsi dedikodudur. İyisi mi siz meseleyi daire müdürüne açınız! Bütün tafsilâtı ondan alırsınız!

Pevtsova'nın çalıştığı daire müdürü, o gün bu mesele hakkında mufassal, tahrihi bir ihbar almıştı.. ihbarı yapan aynı daire memurlarından Çiryev isminde birisi idi.. Çiryev yazdığı ihbarnamede: «Pevtsova'nın muzır bir unsur olduğunu, kardeşile son zamanlara kadar muhabere olduğunu, kardeşinden bahsetmeğe bile lüzum olmadığını, onun nasıl bir adam olduğu cümlece malûm bulunduğunu ilh..» yazıyordu.

Daire müdürü Çiryevin bu ihbarını Pevtsovanın siciline rabtettii. ve her ihtimale karşı Pevtsovanın daire ile olan ilişkisinin kesilmesi hakkında lâzım ge-

len makamlara hitaben bir de müzekkere kaleme aldı..

İşte tam bu sırada Pevtsova müdürün yanına girdi. Müdür onu görür görmez:

— Affedersiniz, dedi, bugün sizinle görüşme imkân yok.. iki gün sonra beni görünüz! O zaman sizin meseleyi tedkik ederiz. Şimdilik siz yalnız bir sualime cevap veriniz: Kardeşinizle muhabere ediyor musunuz?

— Gayet tabii ediyorum.

— Şimdilik soracak başka şeyim yok.. iki gün sonra uğrayınız!.. Bence mesele anlaşılacaktır.

Müdürün bu muamelesinden büsbütün şaşırın Pevtsova soluğu kontrol komisyonunda aldı. Hakkındaki dedikodulardan uzun uzadıya bahsetti.. ve derhal tahkikat yapılmasını rica etti.. kontrol komisyonu reisi ile Pevtsova uzun müddet konuştular.

Reis genç kıza bir kaç sual sordu:

— Bu sizin öz kardeşiniz mi? dedi.

— Evet, öz kardeşim.

— Başka kardeşleriniz var mı?

— Hayır yok.

— Daha evvel bana niçin müracaat etmediniz?

— Ben meseleyi kendim de bilmiyordum. Yeni haber aldım.

— Pekâlâ. Şimdi biz bütün bunları esassızca tahkik ederiz. Bunu size ilk defa kim söyledi?

— Karpov söyledi.

— Şu halde işe Karpovdan başlayalım. Kontrol komisyonu reisi Karpovu çağırtdı ve sordu:

— Karpov yoldaş, siz bu dedikoduları kimden işittiniz?

— Çiryevden işittim.

Çiryevi de çağırtdılar. Çiryev ifadesinde:

— Doğrusunu isterseniz ben de bir şey bilmiyorum, dedi. Bana bunu anlatan Kononovadır.

Kononova da çağırtdı. O da ifadesinde:

— Benim bunda hiç bir suçum yok, de-

Çocuğunuzu kendi âleminize sokmayın

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

İşte gelişmiş güzel muhaverelerimizin temiz ve masum çocuk varlığında açtığı yaralar: Korku, kibir, neşesizlik, isyan... Ve işte yavruyu hepsinden korumanın basit ilacı: Çocuğu muhaverelerimizden uzak buldurunuz. - Mümkünse - onu böyle zamanlarımızda ayrı bir yerde tutunuz. Mümkün değilse hiç olmazsa işitmemesi icab eden şeyleri yakınında konuşmayınız. Dikkatini sizden uzaklaştırmak için ona yalnız oyuncak vermek yetmez. Arkadaş da bulunuz. Yaşına yakın kardeşleri yoksa küçük misafirler çağırınız. Tâ ki çocuk kendi âlemine dalsın ve söylediklerimizi ne duysun, ne merak etsin.

İkinci bir şey daha var: Mekteb çağındaki yavrularda korkuyu uyandıran âmil, yalnız muhitindeki gelişmiş güzel konuşmalar değildir. Resim, gazete ve mecmualar da aynı şeye sebep olabilir. Bununla «çocuğunuzun hiç resim ve gazete göstermeyiniz» demek istemiyorum tabii. Ancak onun göreceği her şeyi kontrol ediniz, elinizle seçiniz. Cinayetlere, korkunç kazalara aid resim ve yazıları göstermeyiniz. Çocuğunuzun manevi huzuru için bu, zaruri ve elzemdir.

Aksiliğe bakınız: Onlarda en büyük heyecan ve merakı uyandıran da bu türlü havadislerdir. Ben kendi çocuğumda kaç kereler buna şahid oldum. Bir gün onu yalnız bir odada, yüzü koyun yere uzanmış, önündeki bir şeye kendinden geçmiş gibi dalgın buldum. Baktım, gazetede bir katil çocuğa aid şeyleri okuyor. Başka bir gün de onu aynı heyecan ve dalgınlık içinde bir haftalık mecmuanın kansere dair yazdıklarını okurken buldum.

Çocuğunuzun maneviyatında zararlı tesir

yapan bütün bu şeylerin yanında sinemalar da büyük bir yer alır. Yavrusunu gelişmiş güzel bir filme götüren veya gitmesine izin veren anne, ona en büyük fenalığı etmiş sayılabilir. Çünkü çocuk orada yalnız güzel resimler görecektir. Mevzuunu kavrayamadığı bir yılın vak'ının en heyecanlı ve korkunç sahneleri onun berrak dimağı üstünde silinmez izler çizecektir.

Hülâsa: Çocuğu bizim âlemimize katmamalıyız. O, bizim konuştuğumuz, gördüğümüzü, okuduğumuz değil, kendine uyanı, kendine yarıyanı duymalı, görmeli, öğrenmelidir.

Çocuklarımızı bütün ömürleri boyunca yardımcı olamayız. Fakat hiç olmazsa tamamen elimizde olan en güzel günlerini, çocukluklarını hoş geçirmelerine çalışalım. Cesur, şen ve manevi huzura sahib insan, ancak böyle yetiştirilir.

Çeviren: Neyyir

Yugoslavya Türkleri

Balkan Antantı konseyinin toplantısı münasebetiyle Ankara'ya gelmiş olan Belgrad elçimiz Ali Haydar Aktay, dün akşamki ekspresle vazifesi başına dönmüştür.

Aldığımız malûmata göre, Yugoslavyadan memleketimize gelmeleri cerpış edilen göçmenlerin vaziyetini tedkik ve bu mesele'nin halli için kanunlarını araştırmak üzere nisan ayı sonlarında Belgrad'da hususi bir komisyon kurulacaktır. Bu komisyona Türk mümessilleri de iştirak edeceklerdir.

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma ve bütün ağrılarınizi derhal keser. İcabında günde üç kaşe alınabilir.

di. Bana bunu anlatan Korşektir.

Korşek de:
— Ben bunu Sigoyeviçten duydum, dedi.

Sigoyeviç:
— Bana ne soruyorsunuz? diye cevap verdi. Ben bunu Zakoperçikten duydum.

— Zakoperçikten mi? Fakat bu mümkün değil. Zakoperçik ciddi bir adamdır. Böyle gevezelikler yapmaz.. çok tuhaf.. Zakoperçik'i de çağırtdılar ve sordular:

— Siz Pevtsovanın kardeşini hakkında

şuna bana bir şeyler söylediniz mi?

— Tabii söyledim. Bundan ne çıkar? Hem ne demiye bana bunun hakkında soruyorsunuz? Pevtsovanın kardeşine, yaptığı mühim bir keşiften dolayı mü-kâfat olarak güzel bir otomobil hediye ettilerse bunu başkalarına anlatmak bir suç mudur?

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Boşalan köy

Arabacdar çeviren: Faik Berçmen

"Son Posta"nın edebî romanı: 83

Bir Genç Kızın Romanı

Muazzaz Tahsin Berkand

Selma bu son sözleri kendi kendine mırıldanırken düşünüyor, acile, ızdıra ile inliyerek düşünüyor ve hatırlıyor.

Dakikalar.. saatler.. sonra günler geçiyor.

— Hala, kolum sakat mı kalacak benim? Bundan sonra piyano çalamıyacak mıyım?

— Öyle fena düşüncelere kapılma yavrum. Bak bu sabah doktor ne dedi? Bir hafta sonra alçının omuzuna doğru olan kısmını kesecekmış..

— Sonra?

— Birkaç gün sonra da kolunu büsbütün serbest bırakır elbette... Allaha yüz bin şükürler olsun, bu kadarla kurtuldu kızım. Ya mâzallah bir tarafın sakat kalsaydı!

— Demek kolum büsbütün iyileşecek, eskisi gibi piyano çalabileceğim.

— Tabii kızım.

— Kütüphaneye ne halledir acaba hala?

— Sadeddin bey meşgul oluyor yavrum... İşler muntazaman yürüyormuş, sen üzülme!

— Onun için üzülüyorum. Zaten kütüphaneye ile alâkam kalmadı artık. Bundan sonra oraya ayak basmayacağım.

Genç kızın sesinde ince bir hicuruk tikanıyor; fakat Sabiha hanım bunu işitmemiş gibi yeğeninini saçlarını okşayarak soruyor:

— Niçin kızım? Kendi eserin olan o güzel okuma salonunu sevmiyor musun artık?

— Sevmediğimden değil, bilâkis çok seviyorum, fakat orası benim değilmiş..

— Senin değil mi imiş? O da ne demek?

— Bana sen anlatmadın mı? Kütüphaneye için Fuad sermaye koydu demedin mi?

— Bundan ne çıkar Selma? Sen artık onu koyduğunu sermayeyi geri verecek kadar işi ilerlettin. Hem bütün bunlar sonra düşünülecek şeylerdir, şimdi sen iyileş yavrum.. her şey yoluna girer.

Tekrar günler geçiyor.

— Selma birkaç güne kadar hastaneden çıkacağız; fakat çok zayıf düştüğün için seninle bir köye gitmeği düşünüyorum. Neresini istiyorsun? Suadiyeyi mi, yoksa adayı mı?

— Adaya gidelim halacağım.

— Peki kızım, Fuada bu akşam söylerim.

— Fuada mı?

— Öyle ya, ailenin erkeği o değil mi? Biz kendi kendimize ne yapabiliriz?

Sabiha hanımın sesindeki emniyet Selmayı büyülemiş gibi genç kız itiraz edemedi sızıştı, fakat o gündün sonra hisleri büsbütün başka bir yol almıştı. Hasta denecek bir arzu ile halasına bir düzeye sualler soruyor, bir düzeye onun için karanlıkta kalan şeyleri öğrenmek istiyordu:

— Benim İzmirden yazdığım mektuba o ha'nin cevabı verdikten sonra Fuad nasıl oldu da bu kadar fedakârlık yapacak derecede değişti? Yoksa onu sen mi zoriyorsun hala?

— Hayır, zorlamadım kızım; fakat gençlik saikası ile unuttuğu bazı hakikatleri ona hatırlattım.

— O da hem seni, hem de beni barıncından savmak için bana büyük bir sadaka vermeğe razı oldu.

— Hayır kızım, sadaka değil; istiyerek vazifesini yaptı, babana karşı olan borcunu sana ödedi.

— Ya piyanom için yaptığı masraflar?

— Bunu da küçük kardeşini seven ve onun muvaffakiyetleriyle iftihar eden bir ağabey gibi yaptı.

— Küçük kardeşini seven bir ağabey ona kendisini göstermez ve tanıtmaz mıydı hala?

— Bunda kabahat benim çocuğum... Sana geçen gün bu noktayı uzun uzun anlatmıştım.

— Evet, hepsi hatırdadır.

— O halde niçin bir düzeye beynini yorup düşünüyorsun kızım? Sence artık her nokta aydınlanmış değil mi?

Hayır, Selma için karanlık bir nokta daha vardı ve genç kız bir gün, yüzü utancından kızarak bunu da halasının sordu:

— Fuadın hayatındaki o kadın kimdir hala?

— Her gencin hayatına giren geçici maceralardan biri.

— O şimdi nerededir?

— O kim? Viyanalı kadın mı?

— Evet hala.

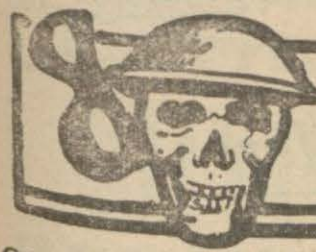
— Başka bir macera peşine katılarak Amerikaya gitmiş.

— Gitmiş mi? Buna emin misin? Artık hiç gelmeyecek mi?

— Hayır kızım, artık hiç, hiç gelmeyecek.

Selma, çamhkların koyu gölgelerine, denizin ışıklı yollarına bakarak bu söz-

"Son Posta"nın macera romanı: 48

"İfşa eden idam olunur!,"

Harb sanayi casusları arasındaki mücadele

Olanda bir çocuk nazı ile yüzüne bakarak gülüyordu. Bu kadın, işte bu çocuk yüzlü kadın.. sevdikleri için ölüm olan kadın, benim bütün varlığımı ve ona sütü bir çocuk gibi kendi elimle içiriyordum

Draveski konuşma borusuna ağzını yaklaştırdı:

— Ne var, Olanda?..

— Şimale çevriliyorum.. Danimarka üzerinden geçelim mi?..

— Evet.. evet.. Almanya üzerinden geçeriz.

— Fakat Simal denizi üzerinde böyle rahat gidemezsiniz, çok sallanacağız.

— Zarar yok..

— Bana biraz süt verin!

— Hay, hay...

Draveski çantasından sür'atle süt şişesini çıkarıp bana uzattı. Asabiyetten titriyen ellerimle şişeyi aldım. Pencereyi açarak Olandaya uzattım. Olanda, benim yüzümün attığının, kendisi hakkında müdhiş şeyler konuştuğumuzun farkında değildi. Bir çocuk nazile devkalâde neş'eli bir halde içinden gülmek bana:

— Niye ellerin titriyor, a çocuğum.

Şişenin ağzını açsana canım. Ne duruyorsun öyle, bayağı beceriksizleşmişim..

Diye bağırdı.

Ber şişenin ağzındaki madeni zarı çıkartmağa çalışırken o, ağzını bir çocuk nazile bana doğru uzatarak güldü:

— Benim de ağzımı aç!

Onu şaşkın bir halde ağzından öptüm.

— Açılmadı!

Bir daha öptüm. Ve titredim. İlk defa Olandayı öperken bu kadar heyecan duyduğumu hayretle hissediyordum.

Hayretle.. işte bu çocuk kadın.. kedi nazlı kadın.. işte aşıkları için ölüm olan kadın.. bütün dünyanın üzerinde neş'um bir mknatis gibi dolatırılan kadın.. bir canavara karılık etmiş garib bir kadın.. kanserli yaşayan bir kadın..

Fakat ben ilk defa beni tamamille sarımsak olduğunu anladığım bu garib kadına sütü bir çocuk gibi kendi elimle içiriyordum.

Olanda sütü içerken yüzüme çapkın ve haris nazarlarla garib bakıyordu. Sonra birdenbire:

— İhtiyarla ne konuşuyorsunuz? dedi.

— Hiç.. dereden tepeden!..

Sonra, ağzını kulağıma yaklaştırarak yüzümü öptü ve kulağıma titrediğini hissettiğim bir sesle:

— İgerideki pinpandan korkmıyordun.. dedi. Eğer seni korkutuyorsa, istersen tayyareyi denize saplıyayım!..

Ve harikülâde şen çocuk kahkahalarıyla güldü. Ben tekrar pencereyi kapattım onun pilot yerinde, zerre kadar korkunluk duymaksızın, ince bir sesle:

— Leh şarkısını söylemeğe başladığını işitiyordum. Garib bir heyecanla ellerim titriyordu Arkama döndüğüm zaman Draveskinin kaşlarını çatmış, gözleri bir hükümdar azametle, taş kesilmiş bir halde oturduğunu ve bize bakışlarını gördüm. Yavaş yavaş yürüyerek yanına yaklaştım. Benimle müdhiş bir bazirgân maharetili bir hayat pazarlık eden bu adama karşı şimdi de benim bir nefret duyuyordum.

O, benim bu nazarlarım altında, hiç kumildamıyordu. Ellerimi ceblerime koydum, ayakta, bir müddet durup ne yapacağımı toparlamağa çalıştım. Fakat o sırada cebimde elime gelen bir şeyin ne olduğunu anlıyarak birdenbire tepeden trnağa kadar ürperdim. Zira, bu, Lehistan'da Stanislawow'da biçare profesör Pylsowicz'in bana verdiği yaprak sigaralarından biriydi. Onun dimağına bir yıldırım gibi inen felâketi gözlerimin önüne gelmişti.

O vakit gözlerimin önünde sanki şimşekler çaktı:

— Her Draveski! dedim. Mensub olduğunuz teşkilât namına sizinle tam salâhiyeti haiz bir adam olarak konuşabilir miyim?..

Draveski başını hayretle kaldırarak:

— Şübhesiz.. dedi.

— Pekâlâ.. Olanda size karşı, sizin dünyanın peşinde olduğunuz bir muammayı halletmeğe mecbur mudur?

— Hangi muammayı?

— Elektron silâhları muammasını..

Ellerimi cebime koydum, ayakta bir müddet durup ne yapacağımı toparlamağa çalıştım

— Ha.. evet!..

— Demin hayatı bahasına mecbur olduğunuzu söylüyordunuz?..

— Evet..

— Güzel.. size şunu sormak isterim.. Olandaya verilmiş olan bu mecburiyeti ben üzerime alabilir miyim?

— Siz mi?

— Evet, ben!.. Size bu muammanın halini hen der'uhde etmek, böyle bir taahhüde girişmek istiyorum. Bu esrarı ben halletmek istiyorum. Gene aynı şartla.. hayatım bahasına.. muvaffak olamazsam öleceğim. Size sormak istediğim budur: O vakit Olanda bu mecburiyetten kurtulmuş olabilir mi?..

Draveskinin yüzünde garib bir işimizaz parlamıştı. Tereddüde dudaklarını bükmüş, yüzüme şübhe ile bakıyordu:

— Servisimize resmen girmeyi mi kabul ediyorsunuz? dedi.

— Hayır!.. Teşkilâtınız veya işleriniz, veyahud da tröstleriniz ne olursa olsun, resmen dahil olmak fikrinde değilim..

Draveski:

— İsterseniz, dedi, resmen dahil olunuz. Bir taahhüde giriniz. Sizinle bir mukavele akdetmeğe hazırım..

— Hayır, hayır.. böyle bir niyetim yok!.. Resmen dahil olmadan, sırf bu vazifeyi, Olandanın memur olduğu bu vazifeyi, yalnız elektron silâhlarının esrarını meydana çıkarmayı üzerime alabilir miyim? Siz bana bu hususta cevab veriniz!

Draveski omuzlarını silkti:

— Fakat, bizim bütün gayemiz budur! Elbette!.. dedi.

— Arkası var —

Macaristan ordusunu takviye ediyor

(Başarafa 1 inci sayfa)

Avrupa merkezlerinde endişeli bir intizar devresinin hüküm sürdüğü kanaatinde idirler.

Berchtesgaden mülâkatile Hitlerin nutku ve bunu müteakip Edenin istifası İngiliz - İtalyan müzakerelerinin açılması, her tarafta derin bir hassasiyet havası uyandırmıştır.

Garb devletleri, umumî harbin miras bıraktığı ve yarattığı ihtilâfî meselelerin haline uğraşırken, aynı meselelerle doğrudan doğruya alakadar bulunan Orta Avrupa devletleri de istiklallerini ve menfaatlerini korumak gayesile lâzım gelen gayreti sarfetmekten hali kalmamaktadırlar.

Orta Avrupa devletleri, kolektif emniyet prensipine me'nat olmakla beraber, tu prensipin, ancak müferid kuvvetlerin takviyesile idame edilebileceğine kanı bulunmaktadırlar.

Bu hususta Çekoslovakya ön safta gelmektedir. Başvekil Hodzonun dün irad ettiği nutuk buna bir delil addedilmektedir.

Diğer taraftan Saint-Germain muahedesi silâhtan te'rid edilmiş olan Avusturya, iki senedenberi bu hakkına kavuşmuş bulunuyor. Şimdiyse, Macar başvekili Daranyi'nin bugün söylediği bir nutukla silâhlama sırasının Macaristana geldiği anlaşılmaktadır.

Daranyi bu nutkunda demiştir ki: «Gelecek beş sene zarfında memleketin millî müdafaasını takviye etmek üzere Macar hükümeti bir milyar pengü sarfedecektir. Bu meblâğ servet üzerine konacak bir vergi ve dahilî bir istikraz ile temin edilecektir.

Servet vergisi her şeyden evvel bankaları ve endüstriyi istihdaf edecektir.»

Haricî siyasetten bahseden Daranyi Macaristanın İtalya, Avusturya ve Almanya ile dostane münasebetlerini takviye ettiğini söylemiştir. Macaristan Polonyaya samimî bir dostlukla bağlıdır ve ekalliyetlerin himayesini müessir bir şekilde temin etmeleri şartile küçük itilâf devletleriyle münase-

betlerine normal bir şekil vermeğe her an hazırdır.

Daranyi Macaristanın silâhlama programını ilân ettiği için bu sefer Macaristanın silâhlama hususunda müsavî haklara malik bulunmasını talep etmemiştir.

Çek Başvekilinin nutku

etrafında tefsirler

Paris 5 — Hodzonun Çekoslovak meclisindeki beyanâtı hakkında tefsiratta bulunan Övr gazetesinde Bayan Tabois diyor ki:

«Hodzonun nutku şimdiye kadar bir başvekilin söylediği nutukların en cesaretlisidir. Hiç şübhesiz Berlin, bir başvekilin kendisine bu kadar enerji ile cevap verdiğini görmeğe alışkın değildir. Paris'te, nutkun hâsıl ettiği tesir çok büyüktür. Çek milletinin Avrupada mevcud en cesaretli millet olduğu mütealese bir kere daha teyid edilmiştir.»

Almanlara göre

Berlin 5 (A.A.) — Bütün gazeteler, Çekoslovakya başvekilinin Alman - Çekoslovak münasebetleri hakkında yaptığı beyanata dair tefsiratta bulunuyorlar.

Berliner Lokal Ancayker, gazetesi diyor ki:

«Bizzat Çekoslovakya'yı kuranlar, memleket dahilinde bütün milletlere hak müsavilğini teyid etmişlerdir. Fakat o zamandanberi ekseriya bu fikre muhalif hareket edilmiştir.»

Berliner Tageblatt, yazıyor:

Çekoslovakya'daki ekalliyet meselesini yalnız Almanya değil, Macar ve Leh hükümetleri de ileri sürmüşlerdir. Fakat o zaman «müdahale» den bahsedilmemiştir.

ERTUĞRUL SADİ TEK

TİYATROJU

Yarın gece: (Kadıköy Süreyya) da: (Fakirler müşameresi) Salı:

(Bakırköy) Çarşamba

(Üsküdar) sinemalarında

(Bu Masal Böyle Bitti)

Vodvil 3 perde

EKONOMİ

Pirinç zer'iyatı arttı

Pirinçlerimize rekabet imkânını bulamadıkları için yabancı memleketlerden pirinç idhalâtı da durdu

Son senelerde Türkiyede pirinç zer'iyatı büyük bir inkişaf göstermektedir. Bilhassa Edirne, Bursa havalisi ve Silifkede zeriyat artmıştır. Ve bu inkişaf haricden her sene milyonlarca liralık pirinç idhalinin tamamen önüne geçmiştir. Bugün pirinçin memleketi idhali serbest dahi bulursa Türk pirinçlerine rekabetine imkân yoktur. Yeniden pirinç zer'iyatının artırılması için büyük çiftliklerde çeltik ekilmesi için teşebbüsler yapılmaktadır. Bu istihsalâtı karşılamak üzere ahiren şehirimizde iki yüz bin lira sarfile büyük bir fabrika yapılmıştır. Bu fabrika tesisat ve makineleri itibarile en son sistem olup diğer Balkan memleketlerinde dahi bir benzeri yoktur. Bu fabrikanın faaliyete başlaması ile evvelce bir kilo çeltik altmış paraya pirinç yapılıırken bu gün bu mikdar otuz paraya inmiştir.

Alâkadarların beyanatına nazaran memleketimizde pirinç zer'iyatı bir misli daha fazlaşacağı gibi fiatlar da bir müddet sonra ihraca elverişli bir mahiyet alacaktır.

Ziraat kongresi

Ankara ziraat kongresine gönderilmek üzere alâkadar makamlar tarafından muhtelif raporlar hazırlanmıştır.

Keten, kenevir, süt tozu, deri, konserve, yapağı, tiftik, pamuk, palamut, patates, kontrplâk hakkında hazırlanan raporlar İktisad Vekâletine gönderilmiştir. Kongre Mart içinde Ankarada toplanacak ise de içtima günü henüz tayin edilmemiştir.

Denizbank İstanbul şubesi

Yakında faaliyete geçecek olan Denizbank İstanbul şubesi için Galata Merkez Rıhtım hanında daireler hazırlanmaktadır.

Denizbank'ın İstanbul Şubesi Mü-

İstanbul Borsası kapanış fiatları 5-3-1938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	630.	630.
Nev-York	0.296067	0.7946
Paris	24.2	24.42
Milano	15.1365	15.1365
Brüksel	4.6950	4.6950
Atina	86.7460	86.7460
Cenevre	3.43	3.43
Sofya	63.4920	63.4920
Amsterdam	1.4234	1.4234
Prag	22.6687	22.6687
Viyana	4.2063	4.2063
Madrid	12.3810	12.3810
Berlin	1.9682	1.9682
Varşova	4.19	4.19
Budapeşte	3.9875	3.9875
Bükreş	106.317	106.317
Belgrad	34.2867	34.2867
Yokohama	2.7268	2.7268
Moskova	23.6925	23.6925
Stockholm	3.025	3.025

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu gm. % 60 peşin	—	—
A. Şm. % 60 vadeli	—	—
Bomonti - Nektar	—	—
Aslan çimento	—	—
Merkez bankası	100	100
İş Bankası	10 25	—
Telefon	7 80	—
İtilhat ve Değir.	12 75	—
Şark Değirmeni	1 05	—
Terkos	7	—

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
» I vadeli	19 30	19 30
» II vadeli	—	—

TAHVİLÂT

	Açılış	Kapanış
Anadolu I pe.	—	—
» I vadeli	—	—
» II pe.	—	—
» II va.	—	—
Anadolu mü. peşin	—	—

PARALAR

	Alış	Satış
1 Türk attını	—	—
1 Banknot Os. B.	—	—

dürlüğüne umum müdür muavinlerinden Tahir Kevkep tayin edilecektir. Tahir Kevkep bu vazife ile beraber bankanın umum müdür muavinliğini de idare edecektir.

Denizbank Umum Müdürü Yusuf Ziya Öniş, teşkilât hazırlıklarına devam etmektedir. Umum Müdür bu hafta içinde, banka idare meclisinin ilk toplantısında hazır bulunmak üzere Ankaraya gidecektir.

Riga bize iplik satmak istiyor

Riga konsolosluğu Riga iplik fabrikalarının Türk malı ihracı mukabilinde pamuk ipliği vermeği teklif etmekte olduklarını bildirmiştir. Bu teklif tedkik edilmektedir.

Balık az çıkıyor

Havaların gene sertleşmesinden dolayı balık az tutulmuş ve fiatlar yükselmiştir. Dün balıkhaneye çok az balık getirilmiştir. Kolyoz toptan kilosunu 30, hamsi 20, palamut çifti 20 kuruştan muamele görmüştür.

Hiç İhtiyarlamıyan Bir kadının sırrı

Bu bayan 25 mi? Yoksa 40 yaşında mı?

45 yaşında olduğu halde yüzünde hiç bir buruşuğu ve hiç bir 'zi yoktur. Açık, yumuşak ve bir genç kız gibi kusursuz bir cild. Adetâ bir harika, fakat, bunun da fennî bir izahı vardır. Viyana Üniversitesi profesörü Doktor Stejskal'ın şayanı hayret keşfi olan ve «BİCCEL» tâbir edilen kıymetli cild unsuru, her yumuşak ve buruşuksuz cild için elzem tabii ve ihya edici bir cevherdir ki şimdi; penbe rengindeki Tokalon kremi terkinde mevcuttur. Siz uyurken cildinizi besler ve gençleştirir. Her sabah daha genç olarak uyanırsınız. Bütün buruşukluklar ve çizgiler tamamen silinmiş ve kaybolmuştur. Gündüz için, cild unsuru olan (yağsız) beyaz rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Cildinizi terü taze tutar ve beyazlatır, siyah noktaları ve gayri saf maddelerini eritir. On yaş daha gençleşiniz ve daha genç kalınız. Yüzünüzün zayıflamış adalelerine nihayet veriniz ve bu çirkin tenden kurtularak yanaklarınıza gençliğinizin tazeliğini veriniz.

Bayanların nazarı dikkatine

Satın aldığımız Tokalon kremi vazolarının büyük bir kıymeti vardır. Onları bayimide iade ettiğinizde beheri için 5 kuruş alacak, aynı zamanda kıymetli müşakafatları bulunan Tokalon müsabakasına iştirak hakkını veren bir bilet takdim edecektir. Gelecek nüshalarımızda ilân edeceğimiz Tokalon piyangosu ikramiyelerini okuyunuz.

Türk Hava Kurumu BÜYÜK PİYANGOSU

5 inci keşide 11/Mart/1938 dedir...

Büyük ikramiye: **50.000** Liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) Liralık iki adet mükâfat vardır.

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirak ediniz...

İstanbul Defterdarlığından:

Cins ve mevkii	Senelik Muhammen kirası Lira	Kira müddeti
Sultanahmedde Divanyolu caddesinde Sıhhiye müzesi altında 132 No. lı dükkân:	96	2 Yıl
Tophanede Necatibey caddesinde Kışla al tında No. lı dükkân:	144	2 »
Tophanede Necatibey caddesinde Kışla al tında No. lı dükkân:	72	2 »
Silâhdarağada Fil köprüsü yanında Bahariye caddesile dere arasında 2757 metre murabbaı arazisi bulunan 38, 39 No. lı Yoğurthane ve müst emilâti:	190	3 »
Kadıköyünde Uzunçayırda Taşocakları üstünde 3,07 hektar tarla:	35	3 »
Kadıköyünde İbrahimağa mahallesinin Koşu yolu üstünde korulukta Tanas tarafından fuzulen işgal ve ekilen tarlaya bitişik 37420 metre mu rabbaı tarla:	30	3 »

Yukarıda cins ve mevkileri yazılı yerler hizalarındaki kira ve müddetler üzerinden açık artırma usulile ayrı ayrı kiraya verilecektir. İsteklilerin ve şeraiti ile tediye şeraitini öğrenmek isteyenlerin 17/3/938 Perşembe günü saat on dörtte yüzde 7,5 pey akçaları ile Milli Emlak Müdürlüğünde toplanan Komisyona müracaatları. (M.) (1141)

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Muhammen bedelleri miktar ve vasıfları aşağıda yazılı 3 grup malzeme ve eşya her grup ayrı ayrı ihale edilmek üzere 22.3.1938 Salı günü saat 10,30 on buçukta Haydarpaşa gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme suretile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin her grup hizasında yazılı muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon müracaatları lazımdır.

Bu işe aid şartnameier komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır.

- 100 kilo yağlama için yün fitil = muhammen bedeli 1925 lira ve muvakkat teminatı 144 lira 38 kuruştur.
- 3000 kilo ambalaj kâğıdı muhammen bedeli 1170 lira ve muvakkat teminatı 87 lira 75 kuruştur.
- 2610 adet muhtelif şekil ve eb'adda dinamo kömürü muhammen bedeli 1540 lira ve muvakkat teminatı 115 lira 50 kuruştur. (1222)

Basur memelerinin ANTİVİRÜS İLE TEDAVİSİ

REKTA

PATI

İÇ VE DIŞ BASUR MEMELERİNİ,
BASUR MEMELERİNİN HER TÜRLÜ
İLTİHAPLARINI, CERAHATLANMIŞ
FİSTÜLLERİ AZ ZAMANDA EYİ EDER

Dr. HAFİZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehasssı: Pazarlan maada
her gün (2 - 6) Divanyolu numara 104, ev te-
lefonu 22398 - 21044

BANKA KOMERÇİYALA İTALYANA

Sermayesi Liret 700.000.000
İhtiyat akçesi Liret 145.769.054,50
Merkezi İdare: MİLANO
İtalyanın başlıca şehirlerinde
ŞUBELERİ

İngiltere, İsviçre, Avusturya, Maca-
ristan, Yugoslavya, Romanya, Bul-
garistan, Mısır, Amerika Cemahiri
Müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay,
Arjantin, Peru, Ekvatör ve
Kolumbiyada
Afiilyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ

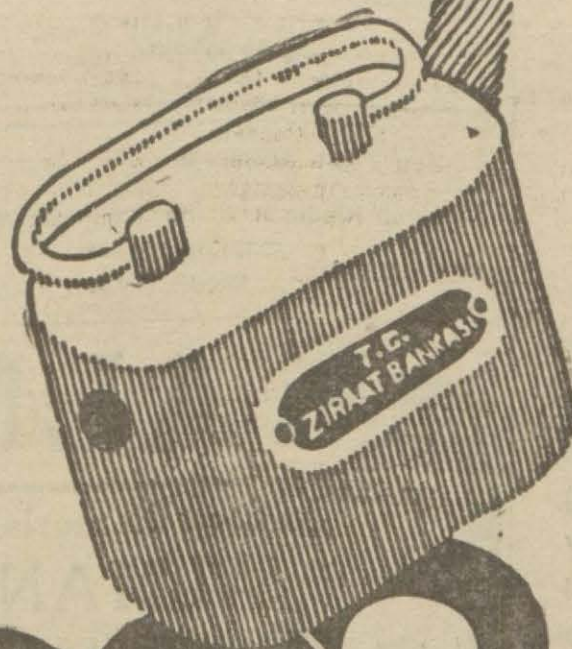
Galata Voyvoda caddesi Karaköy
Palas (Telef: 44841 /2/3/4/5)

Şehir dahilindeki acenteler:
İstanbulda: Alâlemciyan hanında
Telef. 22900 /3/11/12/15; Beyoğlund-
da: İstiklal caddesi Telef. 41046

İZMİRDE ŞUBE

Kumbârâ biri

MAYREWA
ÇİZER

1000 yapâr.

TÜRKİYE
CUMHURİYETİ

ZİRAAT BANKASI

GÜVEN ANITI

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Doktor

İbrahim Zati Öget

Belediye karşısında, Piyerlotti
caddesinde 21 numarada hergün
Öğleden sonra hastalarını kabul
eder.

ESKİŞEHİRDE

Ses - Işık Kitap Evi

İlk, Orta Lise mektep Kitaplarının
Satış Merkezidir.

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ : 1863

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerle
Paris, Marsilya, Nis, Londra ve
Manchester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak,
İran, Filistin ve Yunanistan'da
Şubeleri, Yugoslavya, Romanya,
Suriye ve Yunanistanda Filialleri
vardır.

Her türlü banka muameleleri
yapar.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve
resimlerin bütün hakları
mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres
değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlânlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk
Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203